9033. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1860.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
msterdam........*f* 7.50. Voor de overige Steden des Rijks *f* 8.50.
ags-Editie........ " 1.50. Afzonderlijke Couranten...... " 0.10.
pend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Zaturdag 1 December.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld.......... *f* 1.75.
Iedere regel meer.. " 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL, ende het Verslag der beraadslaging over de Staatsoting in de zitting van de Tweede Kamer der Statenraal van Donderdag 29 Nov. jl. gehouden.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Woensdag 28 November (des Avonds).

aanden Dingsdag vertrekt het hof naar Osborne House om daar en te blijven, gedurende welken tijd het bezoek van de Keizerin nschen verwacht wordt. Na verloop van dien tijd, keert het hof Windsor terug, om daar het Kersfeest door te brengen.

aar men verneemt heeft de Hertogin van Kent (moeder der Koningin) lijden van rheumatische aandoeningen, hoewel HD. overigens eene ezondheid geniet.

De Keizerin der Franschen is eergisteren avond te Glasgow aange- na te Stirling en andere plaatsen al het merkwaardige in oogen- te hebben genomen. Aangezien echter H. M. het strengst incognito t in acht te nemen, zoo wordt HD. ook nergens op officiele wijze buitengewone vertooning ontvangen.

Bij haar vertrek naar Perth ontwaarde de Keizerin der Franschen spoorwegstation een zeer ziekelijk soldaat, die verscheiden deco- droeg. Door meewarigheid wegens zijne gebrekkigheid gedreven zij hem eene gift in de hand, waarop een harer geleiders de on- mheid had H. M. te doen opmerken, dat zij haar geschenk had aan iemand, die tegen hare landgenooten bij Waterloo had gestre- n dat geval, hernam de Keizerin, is hij te meer bewondering waar- nt hij had met een dapperen vijand te doen.

Het vertrek van den graaf de Persigny wordt hier sterk betreurd, an al de raadslieden des Franschen Keizers is welligt niemand meer ij van de onschatbare waarde der alliantie met Engeland, zoowel beide landen als voor de geheele wereld, doordrongen. Men troost hter daarmede, dat hij Engeland alleen verlaat, om eene gewigtige in den raad des Keizers te gaan innemen, en voorts met de zeker- t zijn opvolger dezelfde gevoelens als hij ten opzigte dier alliantie t. Bovendien behoort de graaf de Flahaut in zeker opzigt aan Enge- e, door zijn huwelijk met de barones Keith en Narne, en door dat eenige dochter met graaf Shelburne, oudsten zoon van den markies nsdowne. De graaf, die aide-de-camp van Napoleon I geweest is, ijdens de regering van Lodewijk Filips, geruimen tijd Fransch adeur te Weenen, waarop sommigen hunne hoop gronden, dat de vriendschapsverbindtenissen, die hij in Oostenrijk gesloten heeft, t oplossing van het Venetiaansche vraagstuk zullen bijdragen. De van den Heer Flahaut stierf in 1793 op het schavot als slagtoffer ansche revolutie. Hij is liberaal in zijne gevoelens en de Italiaan- ak heeft in hem steeds een ijverigen voorstander gevonden, terwijl emeen bekend is als de boezemvriend van Garibaldi, wiens beginse- hoog acht en zelfs openbare hulde brengt.

Ook de *Times*, naar wiens oordeel men verlangend uitzag, bespreekt zijne beurt de door den *Moniteur* medegedeelde wijzigingen en nieu- en in Frankrijk. Het komt wel wat onverwacht voor, dat de Keizer zoo rustig tijdstip als het tegenwoordige veranderingen in de con- e zijns lands en in het personeel zijner ministers meent te moeten , maar wat hem daartoe ook genoopt moge hebben, of graaf Walewski el de Heer Fould minister van staat is, komt den *Times* voor Frank- melijk en voor Engeland ten eenenmale onverschillig voor, en heeft enoemd land al geene reden om een staatsman bijzonder genegen te ie er geen geheim van maakt, dat hij met minachting op de parle- re instellingen nederziet, zoo kunnen wij het toch met volmaakt chillige oogen aanzien, dat hij op nieuw aan het roer komt. Van gewigt zijn de besluiten, waarbij de invloed der wetgevende ligcha- oo aanmerkelijk wordt uitgebreid, en hoewel zulks geenszins gelijk et hetgeen in Engeland gevonden wordt, bevatten de zuiver constitu- e vormen op zich zelf reeds eene levenskracht en vinden steeds nieuwe n van invloed in hun bereik. De Fransche kamers zijn dus nu voor- n eene staatkundige magt te worden, en de Keizer is voornemens handelingen en de keuze zijner dienaren aan het oordeel der volks- enwoordigers te onderwerpen. De voorwaartsche schrede moge gering en, maar zij is toch eene werkelijke, want eene kamer, in welke d van spreken heerscht, vereischt verantwoordelijke ministers, en men nnen, welke in staat zijn de keizerlijke politiek werkdadig te ver- n, buiten die onedele côterie moeten zoeken, die Frankrijk zoo lang echt heeft.

Het waarborgfonds voor de wereldtentoonstelling van 1862 is thans ,800 £ geklommen en geleverd door 662 inschrijvers. Het gebouw een stuk grond van South Kensington worden opgerigt.

In de vorige week hebben binnen Londen plaats gehad 1257 sterfge- en 1813 geboorten.

Volgens de opgaven van het departement van koophandel hebben de ren gedurende de maand October eene waarde van £ 11,232,181, £ 10,268,797 en £ 10,717,873 in dezelfde maand van 1858 en 1859 gen.

Op de Tyne is eergisteren reeds een Italiaansch schip, de Elisa, on- et wapperen der driekleurvlag uit Napels aangekomen.

Met de Hammonia zijn berigten ontvangen uit New-York van 15 Uit het Zuiden luiden de berigten geruststellender. De handelaren Savanah schrijven dat de politieke beweging de zaken niet zoude be- eren. Te Charlestown stonden de zaken nagenoeg stil, doch volgens dépêche was eene wet, waarbij aan de banken vergund wordt hare ngen in specie te staken, niet aangenomen. Berigten uit Mobile luiden . Van alle zijden hoort men dat de slaven, alsmede de voor de ka- cultuur geschikte gronden, in waarde verminderen.

Blijkens de laatst ontvangen berigten uit Oost-Indie is de spoorweg Calcutta tot Radschmahal geopend, zoodat thans 202 Eng. mijlen baan aan het verkeer zijn overgegeven.

Duitsche Post.

WEENEN, 27 Nov. Van eene zeer goed onderrigte zijde wordt verze- dat de minister van oorlog, graaf Degenfeld, den Keizer het ontwerp reorganisatie des legers heeft aangeboden; binnen weinige dagen wordt besluit des Keizers hieromtrent te gemoet gezien, hetwelk naar algemeen ondersteld het voorstel zal bekrachtigen.

In de ministeriele kringen verneemt men, dat tusschen onze regering e van Pruisen levendige onderhandelingen plaats hebben betreffende angelegenheden van de Duitsche hertogdommen Sleeswijk en Holstein.

Algemeen is hier het gerucht verspreid, dat de breede rijksraad ter- na Nieuwejaarsdag zal bijeen geroepen worden, dewijl de rege- gewigtige financiele wets-voordragten bij dien raad wil indienen.

Bij de voortzetting van het proces tegen den Heer Richter is in de e teregtzitting naauwkeurig onderzoek ingesteld omtrent het volgende : Of de aangeklaagde moest beschouwd worden als een man in staat ich aan bedrog schuldig te maken. De drie getuigen à charge, door egtbank gehoord, hebben allen, zonder onderscheid, de gunstigste ge- nis ten zijnen opzigte afgelegd.

BERLIJN, 29 Nov. (des Ochtends). Gisteren ontsliep zacht, na een durig lijden, de beroemde Christiaan Carl Josias von Bunsen, in de Bonn, waar hij de laatste maanden zijns levens heeft doorgebragt. Hij geboren 25 Aug. 1791 te Korbach in het vorstendom Waldeck. In was hij secretaris van legatie te Rome, tijdens de beroemde geschied- ver Niebuhr aldaar Pruisisch gezant was. In 1824 verving hij den maligen gezant terstond na diens overlijden; hij verbleef op zijn post 1838, toen hij eerst naar Bern en vervolgens naar Londen vertrok, oedanigheid van buitengewoon gezant.

— Eergisteren overleed te dezer stede de bekende schrijver Ludwig Rellstab, die gedurende 33 jaren als redacteur is verbonden geweest aan de *Vossische Zeitung*.

— De rector en de senaat der Friedrich Wilhelms universiteit hebben eene uitnoodiging gerigt aan de studenten daarbij ingeschreven om bijdragen te storten ter ondersteuning van het fonds, voor het op te rigten monument ter eere van den beroemden staatsman, den baron von Stein. Dit zelfde is geschied door de directeuren der gymnasien en realscholen aan de leerlingen, die in deze inrigtingen onderwijs genieten.

— Volgens het algemeen verspreide gerucht is de advocaat-generaal Schwarck ter beschikking van den minister gesteld. Dit is ten gevolge van de zonderlinge woorden, door hem gesproken bij gelegenheid van de behandeling van het proces Stieber, naar aanleiding waarvan eene verklaring in de halfofficiele *Preuss. Zeit.* is verschenen, welke zoo hevig door de meeste dagbladen is aangevallen en waarover de algemeene opinie zich zoo bijzonder ongunstig heeft uitgelaten. Wijders zullen nog de volgende wijzigingen in het personeel der policie worden gebragt; de president der policie de baron von Sedlitz zal aftreden en vervangen worden door den baron von Bardeleben, die vroeger reeds deze betrekking heeft bekleed, en in der tijd is opgevolgd door den Heer Hinkeldey.

— Naar luid van een berigt, voorkomende in de *Elberf. Zeit.* zal de commissie, door onze regering en die van Oostenrijk benoemd, tot het onderzoeken der Wurzburger voorstellen nopens wijziging der militaire bondsconstitutie, niet zoo spoedig bijeenkomen als aanvankelijk werd verwacht. Dit zal niet plaats hebben voor de tweede helft der volgende maand.

— De proefnemingen met geschut van nieuwe constructie worden ijverig voortgezet. Een groot aantal officieren van de artillerie uit de verschillende staten van Duitschland woont die geregeld bij. Onder deze laatsten bevindt zich een Oostenrijksch hoofdofficier der artillerie.

— Uit Malchin wordt medegedeeld, dat voor een drietal dagen eene deputatie, bestaande uit leden der constitutionele partij, op den landdag vertegenwoordigd, zich naar het hertogelijk paleis heeft begeven, ten einde den groothertog bloot te leggen de motiven, waarop hun voorstel tot het invoeren van het vertegenwoordigend stelsel berust. De Groothertog heeft geweigerd de deputatie te ontvangen.

FRANKFORT, 28 Nov. De Bondsraad heeft, naar uit Bern wordt gemeld, aan den Pauselijken nuntius, Mgr. Bovieri, eene memorie doen toekomen, betreffende de regeling van de kwestie nopens het Tessiner bisdom.

— Naar luid van berigten uit Savoye heeft het plan, ontworpen door eenige zeer Franschgezinde ambtenaren om ter herinnering aan den afstand van Savoije aan Frankrijk een gedenkteeken op te rigten, volstrekt geen bijval gevonden. De bevolking heeft geene enkele centime daartoe bijgedragen.

— Uit Schaffhausen wordt medegedeeld, dat de nieuwe wapenfabriek aldaar opgerigt, de firma draagt van Zwitsersch-Belgische Nijverheids-Maatschappij. Reeds zijn veertig bekwame opzigters aangekomen; aan het hoofd der inrigting staat de Heer Peger im Hof.

Fransche Post.

PARIJS, Woensdag 28 November.

Een telegram uit Turyn verzekert, dat de wijzigingen in ons kabinet aldaar in hoogere kringen op zeer gunstige wijze worden uitgelegd. Men hoopt namelijk daar, dat de optreding van den Heer de Persigny onze regering er toe zal brengen de Italiaansche kwestie, vooral ten aanzien van Venetie, spoedig en langs vredelievenden weg ter gunste van Koning Victor Emanuel te schikken, daar die Heer gedurende zijn verblijf te Londen een grooten invloed op het Engelsche ministerie moet hebben uitgeoefend, ten einde aan de Oostenrijksche regering voor te stellen Venetie, tegen eene ruime geldelijke schadeloosstelling, af te staan. Overigens is het opmerkelijk, dat hier in verscheiden kringen dezelfde beteekenis aan het optreden van het nieuwe ministerie wordt gegeven.

— Men verneemt, dat de Heer de Villamarina door den Heer Cavour naar Turyn is ontboden, die hem met eene vertrouwelijke zending naar Parijs heeft belast. Hij moet op 27 dezer reeds uit Italie zijn vertrokken, en kan dus tegen morgen of overmorgen alhier aankomen.

— Hoewel men nog niet met bepaaldheid zou kunnen zeggen wat de plannen van ons nieuw opgetreden kabinet zijn, kan men mededeelen, dat de regering zich met het onderzoek van onderscheiden belangrijke vraagstukken bezig houdt.

— Eenige dagbladschrijvers hebben hier dezer dagen eene bijeenkomst gehouden, ten einde zich tot de regering te wenden, met de vraag of het hun geoorloofd is de processen, waarbij de staatkunde slechts een ondergeschikt punt uitmaakt, in hunne kolomen te bespreken. Deze vergadering werd vooral gehouden met het oog op de zaak van den Heer Leymarie, die morgen zal worden behandeld en waarbij onze voornaamste dagbladen worden vervolgd, wegens een brief, door dien heer ingezonden, en waarbij hij te vergeefs de plaatsing heeft gevraagd, ter rectificatie van eenige mededeelingen door den Heer Baroche in den senaat omtrent den *Courrier de Paris* gedaan. De Heer de Laguéronnière heeft echter een zoo weinig bepaald antwoord gegeven, dat de openbaarmaking dier debatten waarschijnlijk niet zal plaats hebben,

— Het bevestigt zich niet dat het Wetgevend Ligchaam zal worden ontbonden.

— De spotvogels hebben reeds een bijnaam gevonden voor de betrekking van de ministers zonder portefeuille. Sommigen noemen die ministers *garçons-orateurs*, anderen *les ténors à* 190,000 *francs*.

— Zondag zal, naar verzekerd wordt, een Keizerlijk manifest in den *Moniteur* verschijnen.

— De graaf de Morny vergezelt den Keizer te Compiègne.

— Men verzekert dat de Keizer aan ieder der ministers zonder portefeuille een hotel ten geschenke zal aanbieden, om hun tot woning te dienen. Men voegt er bij dat twee hotels, welke in de Champs Elysées worden gebouwd, bestemd zijn voor de HH. Magne en Billault.

— De Keizerin heeft een brief aan graaf Walewski geschreven, om hem haar genoegen te kennen te geven, dat hij weder lid van het ministerie is.

— Men verzekert, dat de graaf Persigny te Londen officieuse onderhandelingen heeft aangeknoopt omtrent een zeevaartverdrag.

— Prins Napoleon vertrekt morgen om veertien dagen op zijn landgoed bij het meer van Genève te gaan doorbrengen, en een uitstap door Zwitserland te doen.

— Prins Murat heeft een brief in de dagbladen geplaatst, welke gerigt is tot een ongenoemden hertog, en waarin de Prins, ofschoon zijn wensch te kennen gevende voor de eenheid van Italie, zich verklaart voor het stelsel van een staten-verbond, en eenige scherpe aanvallen doet tegen Victor Emanuel.

— Graaf Vemercati, die dezer dagen als afgevaardigde van Koning Victor Emanuel alhier was aangekomen, staat nu op het punt om de terugreis naar Turyn te aanvaarden, na herhaalde langdurige conferentien met den Keizer, over wier uitslag hij zeer voldaan schijnt te zijn. In die bijeenkomsten heeft de graaf, ingevolge zijne instructien, alle eventualiteiten ten aanzien van Rome, Venetie en den tegen het voorjaar verwacht wordenden oorlog besproken.

— De godsdienstige kwestie schijnt hoe langer zoo meer met de politiek vereenzelvigd te worden. De Keizer wil evenwel niet door zulke stoute middelen, als in de brochure *Paus en Keizer* worden voorgesteld, tot eene scheuring komen, maar liever daartoe een anderen weg inslaan. Er wordt reeds een ontwerp gereed gemaakt, hetwelk ten doel heeft, om de geheele geestelijkheid afhankelijk te maken van het gouvernement en alzoo de geestelijken tot ambtenaren te herscheppen. De onzekere inkomsten van de priesters zullen dan worden vervangen door een vast tractement, terwijl zij allen den eed van gehoorzaamheid aan de regering zullen moeten afleggen. Daar in Frankrijk ongeveer 50,000 geestelijken zijn, zal daarvoor nog al een aanzienlijk bedrag op de staatsbegrooting moeten worden uitgetrokken, maar dit zal, volgens het ontwerp, gevonden worden in eene nieuwe belasting.

— Het gerucht wint veld, dat het Wetgevend Ligchaam omstreeks de helft der maand December zal worden bijeen geroepen. Tevens is er sprake van eene nieuwe Fransche leening en van de invoering van een regt van successie van 15 tot 30 pCt., naar den graad van verwantschap.

— De Prinses Albert de Broglie is in nog jeugdigen leeftijd overleden. Zij laat verscheiden kinderen na.

— De Heer Dubuisson, de drukker van *l'Opinion Nationale* heeft geappelleerd van het vonnis, waarbij hij wegens het verbreiden van onware tijdingen is veroordeeld geworden. Men wil weten, dat de Heer Guéroult, mede het voornemen heeft om te appelleren. Tot dusver heeft hij echter zijn daartoe strekkend besluit niet medegedeeld.

— De *France Centrale*, reeds voor twee maanden geschorscht, wordt bovendien vervolgd wegens het misdrijf van het verspreiden van valsche berigten. Reeds heeft het blad een vonnis ten zijnen laste; het tweede zou de opheffing met zich voeren.

— Het berigt, dat Koning Victor Emanuel zijne reis naar het eiland Sicilie heeft uitgesteld en dat men te Napels verpligt is geweest om 4000 Garibaldianen te ontwapenen en naar Genua terug te zenden, heeft hier een hoogst onaangenamen indruk te weeg gebragt, die alleen eenigermate wordt opgewogen door het gerucht, dat er thans onderhandeld word tusschen Frankrijk, Oostenrijk, Sardinie en den Paus over de maatregelen, welke zullen kunnen worden genomen, ten einde het uitbreken van den oorlog tegen het aanstaande voorjaar te voorkomen, welke onderhandelingen welligt met een gunstig gevolg zullen worden bekroond.

— In Napels schijnt niet de geheele geestelijkheid tot de tegenstanders der nieuwe regering te behooren. Althans wordt in een brief uit Napels in den *Constitutionnel* opgenomen, gezegd, dat den vorigen dag eene schare van wel honderd priesters met de Italiaansche vlag en onder den kreet: Leve Victor Emanuel! door de voornaamste straten der hoofdstad getrokken was. De bisschop van Ischia heeft zich dezer dagen openlijk voor Koning Victor Emanuel verklaard.

— De *Moniteur de l'Armee* zegt, dat de soldaten van Koning Frans te Gaëta, 48 uren zonder voedsel gebleven zijn. Zonder de regtstreeksche tusschenkomst der Franschen, die hen van levensmiddelen voorzien hadden, zouden zij dus genoodzaakt zijn geworden, zich aan de Sardiniërs over te geven.

— De *Italia* van Milaan meldt, dat eerlang een werk van den generaal Lamoricière, over den tegenwoordigen toestand van Italie, het licht zal zien.

— De Heer Lenormand is van zijne zending naar Syrie en Griekenland hier teruggekeerd.

Belgische Post.

BRUSSEL, 28 November. (*Particuliere Correspondentie*).

In de zitting van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft heden een zonderling incident plaats gegrepen. In de vorige zitting was namelijk gedurende de algemeene beraadslagingen over de begrooting van binnenl. zaken, door den minister verklaard, dat de regering niet voornemens was in dit zittingjaar eene wet op de misbruiken bij de verkiezingen in te dienen en wel omdat hij het onraadzaam achtte hevige debatten in het leven te roepen bij de staatkundige verwikkelingen van den oogenblik. Bij die gelegenheid had de minister gezegd, dat hij het gelukkig achtte, dat de vrijzinnige regeringsvorm meer en meer veld wint. Heden heeft de Heer Dumortier, een der hoofden van de regterzijde, hierop geantwoord. Volgens hem is hetgeen wij thans in Europa zien gebeuren niet een oorlog om vrijheid, maar een oorlog om kleine nationaliteiten aangedaan. De minister herhaalde grooten eerbied voor de nationaliteiten en sympathie voor de natien te hebben, die om hare vrijheid strijden, vooral omdat Belgie in 1830 dienzelfden weg heeft gevolgd. Indien men dus bij andere staatkundige gebeurtenissen in Europa het volkenregt inroept, behoort men dit ook met betrekking tot de Belgische omwenteling te doen. De Heer Dumortier trachtte echter te betoogen, dat de Belgische omwenteling en die van Italie daardoor verschillen, dat de eerste alleen door de Belgische wapenen, de laatste met de hulp van een sterkeren vorst is tot stand gebragt, die eene onwettige revolutie kwam ondersteunen. Volgens hem is het eerste geen, het laatste wel degelijk eene schending van het regt der volkeren. Hiermede was het incident afgeloopen, dat de eigenaardige zijde heeft, dat de woorden door den Heer Dumortier in het midden gebragt, de zinsneden vormen die de regterzijden voornemens was in het antwoord op de troonrede te doen inlasschen. Dit is echter door de ongesteldheid des Konings verhinderd ten gevolge waarvan deze geene troonrede heeft uitgesproken.

In dezelfde zitting is een voorstel van den Heer Orts naar de centrale afdeeling verzonden, strekkende tot het uitloven van een prijs van 10,000 fr. voor de best gekeurde oorlogs karabijn, waarvan het model alsdan als type voor de algemeene wapening zou worden aangenomen.

Een Nederlandsch dagblad heeft het berigt tegengesproken, volgens hetwelk de Belgische gezant te 's Hage bij de Nederl. regering vertoogen heeft ingediend tegen de verhooging van regten, waarmede sommige artikelen door het nieuwe ontwerp-tarief uwer regering worden bedreigd. Dit heeft echter wel degelijk plaats gehad en zelfs moeten de stappen daartoe gedaan, reeds eenige hoop geven op eene wijziging van het ontwerp uwer regering, wat betreft die artikelen. Voorts is het nieuwe Belgische tarief nog lang zoo ver niet gevorderd als datzelfde blad beweert.

Binnen kort zal hier waarschijnlijk eene zonderlinge drukperszaak door den regter beslist moeten worden. Het ministeriele orgaan *l'Echo du Parlement* heeft namelijk den *National*, een ultra liberaal blad, dat vroeger de beruchte suiker-petitie verdedigde, beschuldigd geen nationaal orgaan te zijn. De *National* beweert daardoor abonnenten te hebben verloren en vordert schadeloosstelling.

Hier ter stede zijn twee nuttige inrigtingen tot stand gebragt, die ook in Nederland goede vruchten zouden kunnen dragen. De eene is eene banque foncière, de andere eene bank tot het doen van voorschotten aan de gemeenten. Aan het hoofd van de eerste zal de oud-minister de Decker, en van de laatste de Heer Bischoffsheim staan.

De groote hoeveelheden goudgeld, die hier dagelijks uit Frankrijk wordt ingevoerd, doen nog steeds het getal verzoekschriften vermeerderen, waarin men aan die stukken een wettigen koers toegekend wil zien. Onze regering zal echter nimmer in dien maatregel toestemmen, waaruit groote verwikkelingen voor het tegenwoordige kabinet kunnen ontstaan.

De Hertog van Brabant verkeert nog steeds in een ongunstigen toestand. Zelfs verzekert men, dat de geneesheeren eene ontsteking van het ruggemerg hebben ontdekt, die echter tot heden nog geen ernstig karakter heeft aangenomen.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Vrijdag 30 November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn de beraadslagingen aangevangen over hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1861 (*departement van Binnenl. Zaken*). De voorname bedenking, die bij de algemeene beraadslagingen werd gemaakt, was gelegen in de opdrijving der uitgaven meer dan onze huishouding gedoogt en meer dan met het oog op onze tegenwoordige algeheele afhankelijkheid der koloniale baten, voorzigtig of raadzaam is. Het waren vooral de Heeren Betz, Thorbecke en van Zuijlen van Nijevelt, die dat krachtig hebben uiteengezet. Nadat de minister zijne aanvragen in het algemeen heeft verdedigd op grond van noodzakelijkheid en van de eischen des tijds, heeft de Heer Olivier met nieuwe kracht hetgeen door de drie eerste sprekers was betoogd, nader toegelicht. Hij beweerde, dat men veel te ver ging en dat men al te spoedig gehoor verleende aan de inwilliging van op zich zelve beschouwd wenschelijke, soms welligt ook nuttige, maar geenszins noodzakelijke of onvermijdelijke uitgaven. Vooral bij het keerpunt, waarop wij thans ten opzigte onzer financien stonden, moest men in dubbele mate voorzigtigheid betrachten. De Heeren Mackay en v. Eck waren het met de gemelde sprekers niet volkomen eens, want, naar hun oordeel kan de staatshuishouding niet met die van den bijzonderen persoon gelijk gesteld worden, terwijl bovendien uitgaven voor openbare werken ook als productieve uitgaven konden worden aangemerkt, waardoor de algemeene welvaart werd bevorderd. Wijders zijn bij de algemeene beraadslagingen, even als bij de behandeling in de afdeelingen, verschillende afzonderlijke punten ter sprake gebragt, als: 1°. de kieswet, waaromtrent de Heer Dirks meende, dat sedert hare invoering onderscheidene gebreken aan het licht gekomen waren; 2°. de wenschelijkheid eener behoorlijke stempeling van de stembriefjes met het zegel der gemeente; 3°. De aandrang tot herziening der algemeene maatregelen van inwendig bestuur voor zoover het strafverordeningen betreft; 4°. aanbeveling, dat de ambtenaren van den waterstaat, steeds vol ijverig in het doen van uitgaven, evenzeer geneigd mogten zijn tot handhaving van de regten en eigendommen van den staat; 5°. de wenschelijkheid eener

verhooging van de jaarwedden der mindere ambtenaren bij de provinciale gouvernementen; 6°. de noodzakelijkheid tot indiening van wetten betrekkelijk de uitoefening der veeartsenijkunde en tot wering van besmettelijke veeziekten; 7°. de wenschelijkheid tot spoedige indiening van de geneeskundige wetten, omtrent welk een en ander de minister niets bepaalds beloofde, maar wel verzekerde, dat hij in overweging nemen en onderzoeken en al het mogelijke doen zou, om aan veler wenschen tegemoet te komen. Heden zullen de discussien, die tot art. 50 zijn gevorderd, worden voortgezet.

Bij de algemeene beraadslagingen werd door den Heer Thorbecke ter sprake gebragt het (in de hoofdstad algemeen bekende) voorval bij de candidatuur van den Heer Stieltjes (den oud soldaat) te Amsterdam. Aan een hooggeplaatst persoon der hoofdstad zou namelijk een schrijven zijn gerigt, dat het aan het geëerbiedigd hoofd van den Staat persoonlijk onaangenaam zijn zou, zoo de Heer Stieltjes werd benoemd. Nu betoogde de Heer Thorbecke, dat de ambtenaar, die in een constitutionelen staat dergelijk schrijven ontving, dat moest beschouwen als *non avenu*. Hij beschouwde de geheele zaak als een verdichtsel, als eene onwaarheid en wenschte dat, in het belang van de vrijheid der verkiezingen, 's Konings naam daarin niet gemengd wierd. De Minister van Binnenl. Zaken, de Heer van Heemstra, heeft kort maar krachtig geantwoord, dat al hetgeen de Heer Thorbecke ten dien aanzien heeft aangevoerd, ten volle door hem werd beaamd, maar dat hij verzekeren kon, dat noch hij Minister persoonlijk, noch de Regering, met de zaak bekend was. — Wij kunnen er bij voegen, dat al hetgeen de Heer Thorbecke omtrent het gebeurde bij de candidatuur van den Heer Stieltjes heeft gezegd, volkomen strookt met de inlichtingen, die wij van den beginne af omtrent deze zaak hebben bekomen.

De Minister van Staat en van Financien heeft bekend gemaakt, dat bij hem ontvangen zijn drie coupons, te zamen groot ƒ6.93½, door een onbekende, onder het postmerk Utrecht, van 27 dezer, tot voldoening van te min betaald successieregt, ingezonden.

Gisteren avond had bij het Italiaansche opera-gezelschap alhier eene eerste voorstelling plaats van *I Puritani*, opera in 3 bedrijven, muziek van Vincenzo Bellini. In de laatste jaren is deze opera hier ter stede niet opgevoerd, maar heeft toch over het algemeen eene gunstige herinnering bij onze kunstminnaars achtergelaten. Het onderwerp is in het kort als volgt: Lord Valton, gouverneur generaal en puritein heeft eene dochter, Elvira geheeten, die in het huwelijk zal treden met lord Arthur Talbot, een aanhanger der Stuarts. Na de onthoofding van den Koning van Engeland, Karel I, komt de Koningin Henriette van Frankrijk, zijne weduwe, onder den naam van de vrouw van Villa Forte, vlugtende, onder geleide van lord Arthur op het kasteel aan, waar diens bruid Elvira vertoeft. Hij verlaat haar om de Koningin in veiligheid te brengen. Zijne bruid, niet wetende wie de dame is met wie haar beminde het kasteel in het geheim heeft verlaten, wordt hierdoor krankzinnig. Later keert lord Arthur terug. Alles wordt opgehelderd door een brief die Arthurs regtvaardiging behelst en het geheel neemt een goed einde. Met genoegen woonden wij de opvoering van deze opera bij. De uitvoering was, vooral voor eene eerste voorstelling, over het algemeen lofwaardig. Mw. Noëmi de Roissy, die de rol van Elvira vervulde, toonde ten volle voor hare taak berekend te zijn. Hare Polacca in het eerste, en de groote scène der krankzinnigheid in het tweede bedrijf, leverde het bewijs, dat zij hare partij volkomen meester was. Bijzonder troffen ons hare mezza voce, hare chromatische toonladders, die zeer zuiver waren, hare crescendo's en decrescendo's en hare trillers. De tenor Fancelli, als lord Arthur, kweet zich evenzeer goed van zijne taak en zong zijne aria's in het 1ste en 4de bedrijf niet onverdienstelijk, Het schijnt ons echter toe, dat hij spoedig vermoeid is. De rol van Sir Ricardo Forth, kolonel en puritein, werd door den Heer Enrico Crivelli op eene waardige wijze vervuld. Sir Giorgio werd door den bassist Giovanni Capponi voorgesteld. Zijn duet met Elvira in het 2de tooneel van het eerste bedrijf was niet onverdienstelijk. Het was de eerste maal dat wij genoemden zanger in eene eenigzins gewigtige rol hoorden. Hij heeft een niet onaangenaam klinkend basgeluid, doch schijnt niet zeer veel diepte van stem te bezitten. Vooral bleek dit in het groote duet, voor bariton en bas op het einde van het 2de bedrijf. Genoemd duet maakte niet dat effect dat het gewoonlijk te weeg brengt. De rol van *Henriëtte van Frankrijk* werd door Mevr. Angela Cravero vervuld, doch is van weinig aanbelang. De koren waren dezen avond over het geheel genomen niet onverdienstelijk. Het orkest onder leiding van den Maestro N. Bassi heeft zich goed van zijne taak gekweten. Het publiek dat talrijker had kunnen zijn, gaf vele blijken van goedkeuring en riep ten slotte de hoofdvertooners ten tooneele. Ongetwijfeld zal de uitvoering dezer Opera bij eene herhaling nog veel aan volmaaktheid winnen.

Bij G. G. Brugman, te Weesp, heeft dezer dagen de tweede jaargang van den Weesper en Gooischen Almanak het licht gezien. De bewoners van het Gooiland zullen daarin vele nuttige opgaven aantreffen. Het boekje, met eene lithographische afbeelding van den weg naar de Vuursche versierd, beveelt zich voorts door een onderhoudend mengelwerk en eene nette uitvoering aan.

ROTTERDAM, 29 Nov. De gemeenteraad alhier hield heden de aangekondigde zitting. De Voorzitter wees op het gisteren door de dagbladen openbaar gemaakte voorloopig verslag omtrent het wetsontwerp tot verbetering der waterwegen van Rotterdam naar zee en tot doorgraving van Holland op zijn smalst. Dit voorloopig verslag luidt niet gunstig; al wordt daarin iets gunstiger geoordeeld over de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee dan over de doorgraving van Holland op zijn smalst, in het algemeen blijkt het, dat de meerderheid niet gezind schijnt om het wetsontwerp aan te nemen. En toch is deze zaak van het hoogste belang niet alleen voor Rotterdam, maar voor al de steden aan de Maas. Hij achtte het op dien grond noodig dat nog iets aan de zaak gedaan worde, ten einde haar met aandrang bij de tweede Kamer aan te bevelen, waarom hij voorstelde dat de kwestie zal worden in handen gesteld van burgemeester en wethouders met de raadsleden die met hen vroeger de speciale commissie voor de aangelegenheid der verbetering onzer waterwegen vormden, ten einde haar in nadere overweging te nemen en den raad te dienen van nader advies. Met levendige toejuiching werd overeenkomstig dat voorstel besloten.

— Men verneemt, dat door Z. M. den Koning van Denemarken tot ridder der Danebrog's-orde is benoemd, de Heer B. Thaden, alhier.

— Heden avond heeft in de Concertzaal in de Bierstraat alhier, op uitnoodiging van het departement Rotterdam der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid, eene algemeene bijeenkomst plaats gehad van patentpligtigen binnen deze gemeente. Deze bijeenkomst werd door een groot aantal belangstellenden bijgewoond. Vele meerendeels bekende bezwaren werden daar in het midden gebragt tegen de thans vigerende patentwet en gaven tot belangwekkende zamensprekingen aanleiding. De commissie te dezer zake uit het departement Rotterdam der maatschappij tot bevordering van nijverheid heeft zich ten slotte bereid verklaard nog nader schriftelijke mededeeling van bezwaren te ontvangen, zoowel van hen, die deze bijeenkomst hebben bijeengewoond, als van diegenen, welke daar niet aanwezig zijn geweest, ten einde een en ander alsdan gezamenlijk aan het hoofdbestuur der maatschappij mede te deelen, dat vervolgens trachten zal eene gewenschte wijziging der patentwet te erlangen. De evengenoemde commissie bestaat uit de Heeren D. Visser (hoek Scheepstimmermanslaan), W. C. Pasteur (Kruiskade, hoek Nadorstlaan) en E. Ochsner (Rivierstraat).

HAARLEM, 28 Nov. In de bijeenkomst van den gemeenteraad is heden door den Voorzitter te kennen gegeven, dat aan B. en W. is voorgekomen, dat de belangen dezer gemeente bij de ontwerpen voor de doorgraving in N.-Holland en den aanleg van den spoorweg van het Nieuwe-Diep naar Amsterdam, zeer worden voorbijgezien, en alzoo in overweging gegeven, of het niet doeltreffend zoude zijn dat de raad besloot om een adres aan de hooge regering, betreffende deze onderwerpen, te rigten, en het opstellen van dit adres aan eene commissie op te dragen. Dienovereenkomstig is besloten, en tot leden der commissie zijn verzocht de Heeren Imans, Delcourt en Dyscrinck.

* HAARLEM, 30 Nov. Gisteren hadden alhier aan het prov. gouvernement de volgende aanbestedingen bij enkele inschrijving plaats, als: 1°. Het onderhoud van 8 vlotbruggen, eene dubbele draaibrug, pont- en brugwachterswoningen, bij het Noord-Hollandsch Kanaal, tusschen Westgrafdijk en de Zijperschutsluis, ingaande 1 Jan. 1861 en eindigende 31 Dec. 1862, in 2 perceelen; 1ste perceel de Heer G. Toonvliet, te Nieuwe Diep, voor de som van ƒ13,100, en het 2de perceel de Heer G. Schalk, te Buiksloot, voor de som van ƒ11,975; 2°. het bouwen van eene school en onderwijzerswoning, te Oost-Knollendam, bij Wormerveer. Aannemer de Heer van der Lijn, te Rijp, voor de som van ƒ5400.

* WESTERBLOKKER (onder Hoorn), 29 Nov. De longziekte onder het rundvee blijft nog in ons Noorderkwartier voortduren, vele beesten sterven of worden afgemaakt, maar ook zeer velen herstellen, en de hersteldden zijn de vetste en schoonste beesten, die men op de markten en in de slagtershallen ziet hangen.

* UTRECHT, 29 Nov. In de heden gehoudene vergadering van den gemeenteraad werd door den voorzitter kennis gegeven van eene mededeeling door den Minister van Binnenl. Zaken, namens den Koning gedaan, houdende, dat Z. M. zich had verklaard onbevoegd, om kennis te nemen van het hooger beroep, door den Raad ingesteld tegen de beslissing van Gedeputeerde Staten, waarbij de goedkeuring werd geweigerd van het Raadsbesluit, waarbij het verzoek van onderscheidene besturen van hier gevestigde societeiten, tot afschrijving van den aanslag in de directe plaatselijke belasting, werd afgewezen. Deze koninklijke beslissing was daarop gegrond, dat de ingeroepene artikelen der gemeentewet ten deze niet van toepassing zijn.

* ZWOLLE, 29 Nov. Heden werd alhier de zoogenaamde laatste Paardenmarkt gehouden. Deze markt, waarop gewoonlijk oude en slechte paarden, die het wintervoeder niet waard zijn, worden aangeboden, was heden vrij wel bezet; ongeveer 200 paarden waren aan de lijn, waaronder zeer goede werkpaarden, die ƒ200 opbragten. Paarden voor de slagting golden ƒ20 tot 80. Het soort, dat meerendeels om de waarde van de huid verkocht werd, bragt op van ƒ9 tot 12 per stuk.

TILBURG, 27 Nov. Naar men verneemt zijn dezer dagen door een bankier te Brussel, met een paar voorname fabriekanten alhier engagementen gesloten tot het leveren van eene aanzienlijke partij lakens, ten behoeve van het Sardinische leger.

— De telegraphische verbinding van deze stad met Breda is dezer dagen tot stand gebragt en zal met primo Dec. e. k. in werking komen.

(VERVOLG DER BERIGTEN ZIE BLADZ. 5.)

De COURRIER DU DIMANCHE van 25 November bevat een brief uit Konstantinopel, over de financien van het Ottomannische Rijk, waarin mistellingen voorkomen, welke teregtwijzing behoeven. Genoemd blad, dat de geheele schuld van Turkije op 600,000,000 frs. begroot, splitst haar in binnen- en buitenlandsche schuld.

De buitenlandsche schuld begroot het op 280,000,000 frs., en de binnenlandsche schuld op 320,000,000 fr., te zamen 600,000,000 fr.

Deze beoordeeling is onjuist, en op het oogenblik nu het Ottomannische rijk op het punt staat eene geldleening te sluiten, gelooven wij de ware toedragt van zaken te moeten doen kennen. De buitenlandsche schuld van Turkije, voor het grootste bedrag in 1854 en 1855 voor de behoeften van den Oosterschen Oorlog en later voor de intrekking van het Papieren Geld aangegaan, bedraagt in het geheel de som van . . Frs. 325,000,000
de tot heden bewerkstelligde amortisatie nagenoeg . . " 15,000,000

zoodat er overblijft. . . . . Frs. 310,000,000
welk cijfer dus hooger is dan het door den *Courrier du Dimanche* opgegeven van 280,000,000 Frs.

Ten aanzien van de Binnenlandsche Schuld is de misrekening nog sterker. Volgens dat blad zou die Schuld niet meer bedragen dan 320 millioen frs. Zeer naauwkeurige berigten doen de Binnenlandsche Schuld van Turkije bestaan uit het volgende:

1°. Bedrag van het Papieren Geld, dat nog in omloop blijft.	Frs. 14,000,000
2°. Schuldbekentenissen van Galata, op verschillende tijdstippen aflosbaar, even als in Frankrijk de schatkistbiljetten	" 127,000,000
3°. Hazi Tavili (Schatkistbiljetten)	" 56,000,000
4°. Essams Mumbazé (Aflosbare Schuldbrieven) . .	" 15,000,000
5°. Serghis (Obligatien waarvan de Aflossing met een vijfde een aanvang neemt met 1865)	" 86,000,000
6°. Eshams Djedidès of nieuwe Geconsolideerde Schuldbrieven	" 56,000,000
7°. Vlottende Schuld zonder vaste termijnen van aflossing, afkomstig van de verschillende Ministerien. . .	" 110,000,000
Te zamen. . .	Frs. 464,000,000

Voegt men nu hierbij het totaal der Buitenlandsche Schuld van 310 millioen, dan bedraagt de geheele Turksche Schuld een kapitaal van 774,000,000 Francs.

Deze som van 774,000,000 Frs. is de zamentrekking van al de Schulden des Turkschen rijks, zoo Binnenlandsche als Buitenlandsche, waardoor tegenwoordig alleen voor den intrest eene jaarlijksche uitgaaf wordt vereischt van nagenoeg 38 millioen Francs.

Indien, gelijk men verzekert, het budget der ontvangsten van het Ottomannische Rijk omtrent 300,000,000 Francs beloopt, dan wordt voor de interestbetaling zijner Schuld ongeveer 13 pCt. van zijne inkomsten aangewend.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: D. HOOGEBOOM, van Nieuwendam.
EN
G. PRINS.
WEESP, 29 November 1860. (20241)

Heden beviel van eene welgeschapen *DOCHTER*, ADRIANA MARIA NEUMANN, geliefde Echtgenoot van
F. C. FRANSSEN.
AMSTERDAM, 28 November 1860.
Eenige en Algemeene Kennisgeving. (20288)

Bevallen van een *ZOON*, L. F. L. J. TEN SANDE, geliefde Echtgenoote van (20286)
AMSTERDAM, 29 November 1860. A. J. B. VAN WAIJENBURG.

Heden beviel voorspoedig van een *ZOON*, G. D. STRAATMAN, geb. HENDRIKS.
ARNHEM, 22 Nov. 1860. *Eenige Kennisgeving.* (20282)

Voorspoedig bevallen eene *DOCHTER* A. J. T. KETELAAR, Geb. NIEVELER.
ARNHEM, 28 November 1860. (20265)

Bevallen van eene *DOCHTER*, M. J. MEEUS—HENDRICHS.
SCHOOTEN bij ANTWERPEN, 29 November 1860. (20283)

Heden overleed onze Waarde Vader, Behuwd- en Grootvader G. L. WEISSING in den gezegenden Ouderdom van ruim 86 jaar.
AMSTERDAM, 24 November 1860. A. L. SPRINGFELD.
Mede uit Naam van mijn Behuwd-Broeder en Zusters. Op begeerte van den Overledene zal er geen uiterlijk teeken van rouw aangenomen worden.
(20259)

Heden overleed plotseling de jongste onzer lievelingen PETRONELLA ADRIANA, oud vier maanden. (20320)
AMSTERDAM, 27 November 1860.
P. A. VAN OVEREEM.
A. M. VAN OVEREEM.—VAN DEN BERGH.

Heden overleed tot groote droefheid van zijne Ouders, Broeders en Zusters, de Heer JOANNES CAROLUS RICHTERS, in den ouderdom van ruim 27½ Jaar, na eene langdurige ziekte en tijdig voorzien van de Heilige Sacramenten der stervenden.
Uit aller Naam:
AMSTERDAM, 27 November 1860. B. A. RICHTERS. (20221)
Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad, gelieven deze algemeene tevens als bijzondere Kennisgeving aan te nemen.

Heden overleed mijne dierbare Echtgenoot Vrouwe M. H. VAN OUD HEUSDEN, GEB KAMPERDIJK. T. W. VAN OUDHEUSDEN.
WOERDEN, 23 November 1860. (20107)

Heden overleed alhier tot onze diepe droefheid onze waarde Vader en Behuwd-Vader G. J. TEN DAM, in den ouderdom van Twee-en-Zestig Jaar.
Uit aller Naam:
KAMPEN, 27 November 1860. G. R. TEN DAM. (20196)

Heden overleed ten onzen Huize, in den leeftijd van ruim 22 j hartelijk geliefde Dochter FRANCISCA SALOMONS-VAN nalatende een Kind, te jong om haar onherstelbaar verlies te zwaar treft ons, haren Echtgenoot, onze Kinderen en verdere B gen deze onvergetelijke slag. Wij hopen in den wil van God te
ZUTPHEN, 25 November 1860.
L. M. VAN DUREN.
R. VAN DUREN—WO
Algemeene Kennisgeving.

TER HEYDEN, bij BREDA. Op 25 November ll. overlee aan de gevolgen eener Keelontsteking, na een hevig lijden van mijne innig geliefde Dochter CORNELIA JOHANNA DANI jeugdigen leeftijd van bijna 19 jaren. Zacht en kalm was he Alleen zij, die haar innemend karakter en hare edele deugde hebben, kunnen beseffen, wat ik in haar verlies.
(20264) E. D. VAN DER MEER
Eenige Kennisgeving. Wed. M. J. SCH

Gevoelig voor de vele bewijzen van vriendschap en toege betoond ter gelegenheid van ons Huwelijk, betuigen wij onzen telijken dank. Dr. COOMANS DE R
AMSTERDAM, 1 December 1860. en Echtgenoot.

LOMBARDO-VENETIAANSCHE LEEN
van het Jaar 1850.

De Ondergeteekenden Adverteren, dat ten gevo plaats gehad hebbende Verdeeling der Passiva, van den Lombard tiaanschen Monte tusschen de K. K. Oostenrijksche en de K. Sa Regeringen, de betaling der op 1 December e. k. vervallen COU en de terugbetaling der in de Serie 18 **UITGELOTE OBLIG** der voornoemde Leening voor rekening van de respectieve Gouver alhier zal plaats hebben, zullende daartoe door de Ondergeteeken den gevaceerd ten Kantore van de Associatie Cassa, op 1 Decem en volgende Werkdagen, en wel op den, tot nu gebruikelijken ƒ6 Holl. voor 15 Lire.
AMSTERDAM, 30 November 1860. **BECKER & FU**

KERKHOVEN & C°., berigten aan de HOU van OBLIGATIEN in de **HYPOTHECAIRE GELDLEEN** op den Polder Waard en Groet, dat, ingevolge Circulaire, dd. 30 J eene Amortisatie van Obligatien, bij wijze van Inschrijving hebben, waartoe de aanbiedingen moeten geschieden *voor* of op d dezer, terwijl de voorwaarden dier Inschrijving ten hunnen Ka bij de Notarissen COMMELIN EN AMYA ESSER voor de b benden ter visie liggen.
AMSTERDAM, 1 December 1860.

De HOUDERS van het **COGNOSSEMENT** aan Order 109 doozen Vijgen, aangebragt van Smijrna per het Schip *CER* C. MANNEKEN, gelieven zich ten spoedigste aan te melden bij en BLOKHUIJZEN. (20

W. G. KLEMAN, Makelaar, zal ten overstaan van den Notaris A. B. ZUURE, op Maandag den 3den December 1860, des middags ten 12 ure, voor den Stal van den Heer C. KORENDIJK, buiten de Leidschepoort, verkoopen: Eenige differente **DEN**, waarbij een span uitmuntende schoone, hard aan den pende 7 jarige bruine Langstaarten Merrien Paarden en twee dresseerde Ezellinnen; een kapitale Landouerkoets voor 4 per Knijpveeren en Patentassen; een zeer goed onderhoudene, moder rijk met zijde bekleed, met losse voorkap en zakkende glazen; ruime Barouchette voor 6 personen, met dito kap en glazen; Dito voor 6 dito met zijraampjes; een Drowskij, een Coupé Vig Tilburrie, een zoo goed als nieuwe Molenaarskar en twee Narre benevens vele Tuigen en Stalgoederen. Alles op den V te zien. Iemand nader onderrigt begeerende of hier iets ten v willende voegen, spreke met gemelden Makelaar. (19

VOOR CONFISEURS.

ELEGANTE BALANSEN, van ƒ10 en ƒ15, verkrijg de Fabriek van BECKER & BUDDINGH te Arnhem en Agenten in de verschillende Steden.

Bij VAN LOHE & C°. ontvangen:
MAGENTA KOUSEN, Zwart met Roode Streepjes, voo en Meisjes.
ETOFFE MAGENTA, voor Dames Rokken aan het St en Rood gestreept.
CRINOLINES voor Dames en Meisjes, geheel iets nieuw tures, **COIFFURES** en **HAARNETJES**, Keurige **P** **CHATELAINES** en **MANCHETTEN**, een geheel nie **WINTERHANDSCHOENEN**, die gewasschen kunnen w verdere **NOUVEAUTÉS** voor het Saizoen.
WARMOESSTRAAT, hoek Papenbrug

CHALES CACHEMIRE FRANÇ
WOLTERS & C°.,

Kalverstraat over de Munt, D 50
berigten de ontvangst van een rijk en geheel nieuw assortiment LONGS en CARRÉS, LYONSCHE ZIJDENSTOFFEN, de NIEUWE ROBES DE BAL, SORTIES, enz.

Zeldzaam voorkomend, een GEHEEL NIEUW
Pleyel Pianino (7 Octaa
tot den Prijs van ƒ375. Te bevragen bij BRIX VON WAHL Kalverstraat, D 11, bij de Osjessluis. (20

STOOMVAART TUSSCHEN
AMSTERDAM EN LOND
Het Engelsche **STOOMSCHIP** *DIANA*, J. HAYES, zal **DINGSDAG 4 DECEMBER** van **AMST** naar **LONDEN** vertrekken. Adres voor Passagiers, Goedere bij de Kargadoors NOBEL EN HOLTZAPFFEL, te Amst ZURMUHLEN EN TAYLOR, te Nieuwediep.

La Maison Vve M. TEN BACK,
FOURNISSEUR DE S. M. LE ROI ET DE LA COUR.

A l'honneur d'annoncer, qu'elle vient de recevoir de Paris un choix complet de **BONBONS** et **CHOCOLATS** ainsi qu'un très bel assortiment d'Objets de Luxe qui seront étalés dans ses MAGASINS à dater de Samedi 1 Décembre.

De ONDERGETEEKENDEN hebben de Eer te berigten, dat zij op 1°. December aanstaande **EXPEDITIE-ZAAK** aan de Heeren VAN GEND EN LOOS hebben overgedaan, die dezelve in hetzelfde Locaal alhier, op den zullen blijven uitoefenen.

Dankbaar voor het genoten Vertrouwen, verzoeken zij hunne Begunstigers zulks voortaan op genoemde welbekende Firma over te br
AMSTERDAM, 30 November 1860. **TIMMERMANS & C°.**

Ingevolge bovenstaande Annonce, heeft de Administratie der Onderneming VAN GEND EN LO Eer te berigten, dat zij de **EXPEDITIE-ZAAK** der Heeren TIMMERMANS & C°. van af 1°. December e. k. met de hare zal en beiden op denzelfden voet zullen worden voortgezet; dat echter, ten gerieve van het Publiek de beide Kantoren op den Dam, te Am Ontvangst van alle Binnen- en Buitenlandsche Expeditien, het Bezorgen van Incasseringen, het doen van Commissien, enz., zullen geop

De Administratie neemt deze gelegenheid waar, om hare onderneming bij vernieuwing in de gunst van het Publiek in het algemeen en de tegenwoordige Begunstigers der Firma TIMMERMANS EN C°. in het bijzonder aan te bevelen, met de verzekering, dat aan prompte tegen zeer Billijke Prijzen niets zal ontbreken.
AMSTERDAM, 30 November 1860. **VAN GEND EN LOOS.**

HOLLAND-AUSTRALIË
TE ROTTERDAM LIGGEN IN LADING NAAR
MELBOURNE (Hobsons-Bay),
de Nederlandsche Bark JUNO, Kapt. NICOLAI, vertrekt 15 December.
En naar MELBOURNE (Hobsons-Bay) en SYDNEY (N. S.
het Nederlandsch Driemast-Klipperschip OCEAAN, Kapt. HERDERSCHEE, vertrekt 20 Januarij
Adres de Cargadoors de Heeren VLIERBOOM & SUERMONDT en W. RUIJS JDz., te Rotterdam, en DE VRIES & C°., dam, of bij de Bevrachters
ROTTERDAM, 28 November 1860. **DÖRSCHLAG & GERBAULET.**

...en, die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of ...nne berusting hebben, betreffende den Boedel van Mejufvrouw ...INA FAVRE, Weduwe den Heer ADAM KELDER, gewoond ...en den 16den November ll. overleden te Amsterdam op de Hee...bij de Oude Spiegelstraat, KK 137, worden verzocht daarvan ...December e. k. opgave te doen ten Kantore van den Notaris ...DIJK, Keizersgracht bij de Wolvenstraat, KK 315. (20214)

FAILLISSEMENT.

...meene rangschikking in het Faillissement van JAN GJALTS ...S JUNIOR te Leeuwarden, is door den Ondergeteekende, Cu...Faillissement, met de Bewijzen ter Griffie van de Arrondis...bank te Leeuwarden, nedergelegd, om aldaar gedurende veer... te rekenen van den dag na deze aankondiging, te verblijven ...an een ieder, na verloop van welken termijn, geen verzet tegen ...king wordt toegelaten. MR. G. VAN WAGENINGEN, *Advocaat.*

...ARBANK TE AMSTERDAM.

...TINGEN blijven bepaald op elken **DINGSDAG AVOND** ...9 UUR,

TOT INBRENG:

...het HOOFD-BUREAU, O. Z. Voorburgwal A 119.
...het HUIS-ZITTENHUIS, Prinsengracht RR 104.
...het SCHOTSE-VEEM, Uilenburgerpleintje bij de Rapen...en Oude Schans R 2.

...**TERUGBETALING:** Alléén aan het HOOFD-BUREAU.

Namens het Bestuur der Spaarbank:
L. M. SCHOUWENBURG, *Voorzitter.*
J. VAN EEGHEN PZN. *Secretaris.*

...t gevraagd in de Gemeente SCHOONHOVEN: ...**HOOFD-ONDERWIJZER** voor gewoon Lager Onder...op eene Jaarwedde van *f* 800, benevens *f* 100 voor Woning. ...Vergelijkend Examen zal plaats hebben op Donderdag den ...en zoo noodig den 21sten December eerstk. ...**HULP-ONDERWIJZERS**, op eene Jaarwedde van ...400 en *f* 350. ...**ONDERWIJZERES** tot het geven van Onderwijs in ...Vrouwelijke Handwerken, enz., op eene Bijzondere School, met ...Jaarlijksche Toelage van *f* 200, bij voorkeur eene Kostschool...deres.

...Franco voor of op 14 December 1860 aan den Burgemeester **J. J. GROENEVELDT**, te Schoonhoven.

...meente Westzaan, Provincie Noord-Holland, worden verlangd ...**TENAREN** voor de plaatselijke belastingen in die Gemeente, ...het tractement voor ieder bepaald is op *f* 300 's jaars. Hiertoe ...namelijk in aanmerking komen gepensioneerden, bewijzen ...van een onberispelijk gedrag en van sterk en gezond ligchaams...biertoe genegen zijn, vervoegen zich in persoon of met vracht...de vereischte bewijzen bij den Burgemeester dier gemeente ...15den December 1860. (20116)

MARINE.

...BARE AANBESTEDING op 's Rijks Werf ..., op Woensdag den 5den December 1860, des Voormiddags ...van: LEVERING van het benoodigde VERSCHE ...LEESCH voor de Equipagien van Zr. Ms. Wacht...schip en verdere Vaartuigen, die aldaar aanwezig ...zijn gedurende het Jaar 1861.

...schrijvingsbilletten op Zegel, behelzende de aannemingssom in ..., mitsgaders eene duidelijke opgave der Namen van de Aan...hunne Borgen, zullen vóór of uiterlijk op den dag der Aanbe...des Voormiddags ten 11 Ure, Franco moeten bezorgd worden ter ...van de Directie der Marine aan voormelde Werf, alwaar van be...voorwaarden van Aanbesteding ter lezing zullen liggen.

De Directeur en Kommandant der Marine,
...DAM, 19 November 1860. **C. J. BERGHUIS.** (19736)

...VERKOOPING BIJ G. D. BOM,

DAMRAK, H 117.

...**URDAG: TWEEDE AFDEELING.** GODGELEERD...GESCHIEDENIS, REGTSGELEERDHEID, DICHTKUNDE, ...en GENEESKUNDE, WISKUNDE en MENGELWERKEN. ...**NDAG:** TAALKUNDE, ROMANS, AARDRIJKSKUNDE, ...AFBEELDINGEN, GESCHIEDENIS, DICHTKUNDE, NA...KUNDE, WETENSCHAPPEN, MENGELWERKEN en ...DE ROMANS. ...**SDAG:** De HOLLANDSCHE ROMANS. (20254)

...BLIEKE VERKOOPING OP TEXEL.

...D KEYSER Pz. & C°., Scheepsmakelaars te Texel, als ge...van Kapitein H. L. VAN SLUIS, gevoerd hebbende het Ne...Schoonerschip *GEZINA*, van Londen naar New-Castle gedes...eweest, presenteren op Maandag 3 December 1860, des Morgens ...Ure in de Waalderstraat aan den Burg, ten overstaan van den ...JOHANNES LUDOVICUS KIKKERT, Publiek te Verkoopen: ...meerendeels nieuwe Zeilen, 3 Ankers met IJzeren Stokken, ...ingen, een Kabeltouw, eene aanzienlijke partij gekapt Staand ...Touwwerk, Masten, Ra's, Rondhouten en hetgeen verder ge...zal worden.

EN EINDELIJK:

...OL of **CASCO** van opgemeld Schoonerschip, zoodanig als het...de Stutters Bollen in het strand is zittende. ...Informatien zijn op franco aanvrage te bekomen ten Kantore van ...Notaris KIKKERT en bij bovengenoemde Makelaars. (19993)

..., J. EECKHOFF Jr., G. VAN HEERDEN, A. JONG, ...J. J. DUUREN en C. OOSTENDORP, Makelaars zullen ...dag 17 December 1860, in het voormalig O. Z. Heeren Logement ...Verkoopen: N°. 1. Het hechte en weldoortimmerde ...**HUIS** en **ERVE**, in de Willemstraat, tusschen de Lijnbaans... Tweede Goudsbloemdwarsstraat, (in den Vogelstruisgang), ...N°. 2. Het dito **WINKELHUIS** en **ERVE**, (waarin ...Portionstafel »de Halve Maan") op het Oude Kerksplein en hoek ...Annadwarsstraat J 477 — N°. 3. Het dito **WINKELHUIS** en ...waarin Tabaks-Affaire) in de Eerste Rozendwarsstraat, tusschen ...warsstraat en Rozengr. EE 57. — N°. 4. Het dito **HUIS** en **ERVE**, ...en Achterhuis, Bloemgracht, tusschen de 2de en 3de Le...MM 60 en 59. — Breeder bij Billetten omschreven en te zien ...en Donderdags en op den Verkoopdag N°. 1, 3 en 4 van 11 tot 2 ...van 9½ tot 11½ Ure. De bewijzen van Eigendom en de Veilcondi...Vier Dagen voor de Verkooping te lezen zijn, van N°. 1 ten ...den Notaris J. DE MAN, van N°. 2, 3 en 4 van den ...G. POUW. (20243)

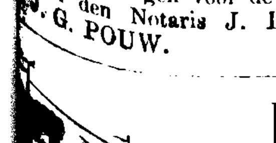

PUBLIEKE VERKOOPING EENER STOOMBOOT.

JB. BOLDINGH en H. DE VRIES Rz. Makelaars te Hoorn, zullen ten overstaan van ...te Medemblik residerenden Notaris D. M. ...op Donderdag 13 December 1860, des Avonds ten 7 Ure, ...van As. HOEVE, in het *Nederlandsche Koffijhuis*, aan den ...te Hoorn, publiek presenteren te Verkoopen: ...**EEN RADERBOOT**, genaamd *DE STAD HOORN*, ...thans aan deszelfs gewonen Steiger aldaar, varende tusschen de ...en Amsterdam vice versa, met de daarin aanwezige com...van 60 Paardenkracht, Sloep, staand en loopend Want, ...Ankers, Touwen en hetgeen verder tot een complete Inven...behoort, benevens de Concessie voor genoemde Stoombootdienst. ...een **HUIS** en **ERF**, staande en gelegen te Hoorn, aan den ...Stoombootdienst. ...Zijdik, ingerigt tot Pakhuis en Bergplaats ten behoeve van ...een **COMMISSARISHUISJE** nabij de Brug, N°. 306, aan de ...Stads-Herberg te Hoorn, mede behoorende tot gemelde Stoom...

...is dagelijks te bezigtigen op bewijs van toegang, verkrijgbaar ...Makelaars. ...Informatien zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van voor...den Notaris en Makelaars, alwaar de Veilconditien minstens 8 dagen ...ter lezing zullen liggen. (20192)

VOOR JONGENS.

SOLDATEN A-B-C-BOEKJE,

met 24 fraai geteekende en net gekleurde Voorstellingen uit het Krijgsmansleven, en even zooveel daarop toepasselijke Versjes. Prijs *f* 0.90.

VOOR JONGENS EN MEISJES.

HET VROLIJKE PRENTENBOEK,

met 13 fraaije gekleurde Platen, kwarto formaat. Prijs *f* 1.

KINDERVERMAAK IN DE SPEEL-UREN,

met 13 fraaije gekleurde Platen, kwarto formaat. Prijs *f* 1.

NIEUWE GEDICHTJES OP DE VERTELLINGEN VAN

MOEDER DE GANS,

door **J. SCHENKMAN**,

met 8 fraaije gekleurde Plaatjes. Prijs *f* 0.80.

BOVENSTAANDE GEHEEL NIEUWE KINDERBOEKJES, DIE ALLE AANBEVELING VERDIENEN, VERSCHIJNEN OP HEDEN BIJ G. THEOD. BOM, KALVERSTRAAT, E 10, TE AMSTERDAM. (20213)

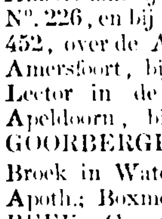

GLACÉ HANDSCHOENEN.

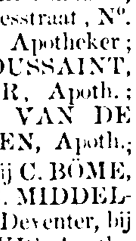

G. H. DE PROUW,

GEBREVETEERD DOOR Z. M. DEN KONING.

Heden ontvangen eene nieuwe partij **GLACÉ HANDSCHOENEN**, Coupe JOUVIN, met Kleuren geborduurd, in alle Kleuren.

Ontvangen: **NAPELSCHE GLACÉ HANDSCHOENEN**, Zwarte Paille en Witte à *f* 1 het Paar, extra sterk en fijn Leder.

CASIMIREN WINTER-HANDSCHOENEN, Fijne CASTOREN HANDSCHOENEN, Bruine en Witte, zeer geschikt tot **CADEAUX** voor **ST. NICOLAAS.**

(20249) Leidschestraat, 726.

DE VOOR GENEESKUNDIG GEBRUIK TE LOFFODIN IN NOORWEGEN, BEREIDE

DORCHE-LEVERTRAAN,

Scheikundig onderzocht door **DR. J. DE JONGH**, *is thans verkrijgbaar* te Amsterdam bij RUYS EN WEISSENBRUCH, Apothekers, op de Bloemmarkt, N°. 226, en bij W. J. VAN HULSTEYN, Apothekers; Warmoesstraat, N°. 452, over de Armsteeg, Arnhem, bij J. A. C. OTTERBEIN, Apotheker; Amersfoort, bij C. B. KOK, Apotheker, Alkmaar, bij H. TOUSSAINT, Lector in de scheikunde; Assen, bij A. F. GOSSELAAR, Apoth.; Apeldoorn, bij BRUNO TIEDEMAN; Breda, bij A. J. VAN DE GOORBERGH, Apoth.; Bergen-op-Zoom, bij P. J. VERLINDEN, Apoth.; Broek in Waterland, bij C. SOMBEEK, Apoth.; Brummen, bij C. BÖME, Apoth.; Boxmeer, bij J. G. HERMANS; Culemborg, bij J. C. MIDDELBEEK; Coevorden, bij C. J. VAN DER SCHEER, Apoth.; Deventer, bij G. J. BOHMER KEYSER, Apoth.; Dordrecht, bij W. SILLEVIS, Apoth.; Delft, bij J. VAN RIEL, Apoth.; Doesburg, bij D. WILMERINK, Droogist; Dockum, bij J. B. WALTER, Apoth.; Doetinchem, bij P. COOPS; Dragten, bij E. J. VAN DER MEULEN, Apoth.; Enkhuizen, bij DE KONING ROLDANUS, Apoth.; Edam, bij J. HOOLA VAN NOOTEN, Apoth.; Eindhoven, bij W. H. SMITS EN ZOON, Apoth.; Franeker; bij J. H. VAN DER MEULEN, Apoth.; 's Hage, bij de Wed. J. E. SCHUT, Droogist, Spui; Groningen, bij J. H. KUILENBURG, Apoth.; Gorinchem, bij M. VAN 'T SANT, Apoth.; Gouda, bij P. VAN DER HEYDEN Apoth., Grave, bij A. L. VAN DEN HOUTEN, Apoth.; Gorredijk, bij S. G. SWART, Apoth.; Goes, bij B. VAN ASPEREN VERVENNE, Apoth.; Haarlem, bij J. SWENS EN COMP., Droogisten; 's Hertogenbosch, bij F. LUYCKX, Apoth.; Harlingen, bij H. A. BRINKSMA, Apoth.; Hoorn, bij L. SCHUYT BEST, Apoth.; Heerenveen, bij N. DORNSEIFFEN; Apoth.; Helmond, bij G. DE RUYTER, geneesheer; Hilversum, bij N. VAN DER SMAN, genees-, heel- en vroedmeester; Hoogeveen, provincie Drenthe, bij JAN ZWIERS JZOON; Joure, bij Dr. WEHLBURG; Kampen, bij RAMHORST, Apoth.; Koog aan de Zaan, bij J. VEEN Hz., Apoth.; Leeuwarden, bij de Wed. DRAISMA EN VALKENBURG, Apoth.; Leyden, bij C. F. B. CUYPERS, Apoth.; Leydschendam, bij A. F. VAN LEEUWEN, geneesheer; Maastricht, bij J. D. HOLLMAN REINTJES, Apoth.; Maassluis, bij A. S. TISCHAUSER, Apoth. Meppel, bij N. DE VRIES, Apoth.; Nieuwveen, bij J. SASSE; Nijmegen bij N. ABELEVEN EN ZOON, Apoth.; Nieuwe Diep, bij L. JELGERSMA, Apoth.; Nijkerk, bij N. VAN DIERMEN; Naaldwijk, bij E. J. VAN STADEN, Veeartsenijk.; Js. ZWAGA, Apoth. te Oosterhout; Oostburg, bij Dr. H. A. CALLENFELS; Purmerend, bij P. MAKKES EN KERBERT, Apoth.; Putten (Gelderland), bij Dr. P. J. SMID; Rotterdam, bij VAN SANTEN KOLFF, Apoth., Hoogstraat, en G. J. W. SNABILIE, Apoth., GrooteMarkt; Roermond, bij L. PITAFFE, Apoth.; Schiedam, bij B. CH. MAK, Droogist; Sneek, bij P. SCHELTEMA, Apoth.; Schoonhoven, bij Dr. WOLFF; Tiel, bij M. L. POST, Apoth.; Utrecht, bij H. VAN DORSSEN, Apoth.; Venlo, bij A. SCHRIJNEN, Apoth.; Venray, bij A. V. ESSER, Apoth.; Vlissingen, bij BEBELAAR, in het Commissie-Kantoor; Woerden, bij J. J. VOLLAERTS; Weesp, bij J. F. VLAMING KIEBERT, Apoth.; Wageningen, bij de Wed. BÖHNE EN VAN KRIEKEN, Apoth.; Waalwijk, bij C. F. VAN DER KLOKKE, Apoth.; Warmond, bij P. J. HENSTERMAN, geneesheer; Willemstad, bij B. FRIDRICHS; Werkendam bij P. VERDOORN Lz.; Wijk bij Duurstede, bij D. VAN DE GEER, Droogist; IJsselstein, bij M. J. VAN DE KASTEELEN, Apoth.; Zwolle, bij S. EN A. JACOBS, deze zijn voorts Hoofd-Dépôthouders voor TWENTHE; Zutphen, bij F. W. STRUBEN, Droogist; Zierikzee, bij S. G. NAUTA VAN DER GRIJP, Apoth.; Zaandam, bij H. SCHOT, Apoth.; Zevenbergen, bij J. J. F. PENNINK; te Hoogkarspel, P. DE WIT, Droogist.

Bij al deze Dépôthouders is ook Gratis voor een ieder verkrijgbaar gesteld: **EEN WOORD OVER DE OORZAAK** der zoo vaak waargenomen wordende werkeloosheid der **LEVERTRAAN**, alsmede over de Middelen ter wegneming derzelve, gevolgd door eene BEREDENEERDE OPGAVE DER ZIEKTEN, waartegen de LEVERTRAAN met vrucht kan worden aangewend, door **DR. DE JONGH.**

De Prijs der Scheikundig onderzochte **DORCHE-LEVERTRAAN** is 85 Cents het Fleschje.

Op regtstreeksche aanvrage aan **DR. DE JONGH**, voor Gasthuizen, Diaconien, Armen-Inrigtingen, enz., wordt dezelve tegen een aanzienlijk Rabat en wel genoegzaam voor eigen kosten geleverd. Zoodanige aanvragen moeten echter zijn geteekend door Bestuurders, Directeurs of Regenten en gezegeld Liefdadigheids-Gestichten.

'S GRAVENHAGE, 1 December 1860. (16780)

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE

STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Stoomvaart tusschen **AMSTERDAM** en **MARSEILLE-GENUA-LIVORNO**, enz., retour via **MALAGA**, *ANNA PAULOWNA*, vertrekt voor of op 10 December.

Adres bij de Kargadoors DADE & C°. en GEBR. VAN ULPHEN.

MARSEILLE - GENUA - LIVORNO - NAPELS - MESSINA - PALERMO, *WILLEM DE DERDE*, vertrekt omstreeks Medio December.

Adres bij de Kargadoors DADE & C°.

Genoemde Stoomschepen zijn uitmuntend voor het vervoer van Passagiers ingerigt; het Passagegeld is zoo billijk als mogelijk gesteld.

Vrachttarieven en alle verlangde nadere informatien zijn te bekomen bij de Directie, Kantoor houdende Buitenkant, U 67, alsmede bij de verschillende Kargadoors der Maatschappij. *DE DIRECTIE.*

AMSTERDAM, November 1860. (20260)

STAKING DER DIENST VAN DE

STOOMBOOT Overflakkee en Goedereede.

Uit hoofde van REPARATIE zal bovengemelde **STOOMBOOT** op Dingsdag den 18den December 1860 HARE LAATSTE REIS volbrengen, terwijl de overige, bij de alom verspreide bekendmakingen, Geannonceerde Reizen, **GEEN VOORTGANG** zullen hebben. (20267)

Bij een MAKELAAR IN ASSURANTIEN wordt gevraagd een **BEDIENDE.** Bekendheid met het Vak en accuraat en net Werk zijn zoowel aanbevelingen. Adres Franco, met opgaaf waar het laatste werkzaam, onder Lett. N. N., bij den Boekhandelaar P. G. VAN LOM Kalverstraat te Amsterdam. (20227)

Een druk bezocht en bekend **HOTEL**, van eersten rang, in eene der voornaamste steden van Zuid-Holland is te VERPACHTEN, bij overname van Mobilair. Te bevragen met franco brieven onder letter A. Z., bij den Boekhandelaar OTTO PETRI te Rotterdam. (20069)

Een **DOOF JONGMAN**, doch het Spreken en de Taal goed magtig, 29 jaren oud, P. G., sedert 1848 bij het Onderwijs werkzaam aan het INSTITUUT VAN DOOFSTOMMEN te Groningen, om bijzondere redenen van Betrekking wenschende te veranderen, zoekt langs dezen weg eene plaatsing, hetzij als **ONDERWIJZER** aan eene inrigting van dien aard, hetzij als **SCHRIJVER** of **BOEKHOUDER.** Van zijne bekwaamheden zoowel als van zijn onberispelijk zedig gedrag kunnen de voldoendste Getuigschriften worden overgelegd. Reflecteerenden gelieven zich te adresseren, onder Lett K., bij den Boekhandelaar P. VAN ZWEEDEN, te Groningen. (20236)

De Notaris P. A. BEETS, te Nieuwe Diep, zal op Dingsdag 4 December 1860, des Voormiddags ten 10 Ure, op de Scheepstimmerwerf *de Hoop*, aldaar, in het Openbaar Verkoopen:

EENIGE ZEILEN, STAAND en **LOOPEND TOUWWERK, RONDHOUTEN, KOMBUIS** en hetgeen verder geborgen is van den Inventaris van het op den 20sten November jl. op de Zuiderhaaks gestrande Nederl. Kofschip *Boreas*, gevoerd geweest bij Kapitein H. J. DE BOER; alles daags voor den Verkoop op genoemde Werf voor ieder te zien.

Informatien zijn te bekomen ten Kantore van de HH. ZURMÜHLEN & C°., Scheeps-Makelaars te Nieuwe Diep. (20202)

De Notaris VAN DER DUSSEN, te Brummen, zal aldaar op het Landgoed *Spaanschweerd* Dingsdag en Woensdag, den 11den en 12den December 1860, des Morgens ten 9 Ure te beginnen, publick Verkoopen:

Verscheidene smaakvolle goed geconserveerde **RIJTUIGEN**, als: Calèche Victoria, Berline, Dog Cart, 3 Tentwagens en eene Narreslede met Dek. Voorts 3 vlugloopende **KOETSPAARDEN, 2 BOUWPAARDEN**, 8 dragtige Koeijen, 3 dito Vaarsen, 2 Kalveren, 5 vette Varkens, 2 Geiten, eenige Kippen, Kalkoenen en een Jagthond; eenige zwart- en geellederen één- en tweespans Paardentuigen, Rijzadels, Paardendekens, Halsters met en zonder IJzeren Beugels, Lantarens, Tuig- en Kleerenkasten, Stal- en Deelgereedschap, een Wagen, lange Kar met Huif, Wipkar, Ploegen en Eggen; eene Dorschmachine met toebehooren, Hakselsnijder, Kafmolen, Karnmachine, Melktonnen, Vaten en andere Bouwmanswerktuigen en Melkgereedschappen; 2 Paardenruiven met bakken, eenige Slieten, Posten met rikwerk en ijzerdraad, Broeiramen en losse Broeibakken, verscheidene Tuinbanken, dito Tafels en dito Stoelen, Hondenhokken en Regentonnen, eene aanzienlijke partij Hooi en Stroo, en wat verder zal worden aangeboden.

Alles den 10den December 1860, van des Morgens 9 tot des Namiddags 4 uren op den huize Spaanschweerd gemeld te bezigtigen. (18828)

Op Zaturdag den 22sten December 1860, des voormiddags ten tien Ure, zal in het Logement genaamd *PAARDENBURG*, in de Buurt over het Dorp Ouderkerk onder de gemeente Nieuwer Amstel ten overstaan van den Notaris J. W. ROELOFFS VALK, publiek ten Verkoop worden gepresenteerd: Eenige Perceelen uitmuntend best **VEENLAND**, benevens eene Turfschuur, gelegen en staande in den Middelpolder onder de Gemeente Nieuwer-Amstel achter de Hofstede *het Korte Loopveld*, aan den Amstelveenschen Weg, ter wederzijde van de Wetering, te zamen volgens het Kadaster groot 10 Bunders, 63 Roeden, 90 Ellen en volgens opmeting thans nog groot op slik 4 Bunders, 86 Roeden, 50 Ellen. Breeder bij Billetten omschreven en zijnde gedeeltelijk verwaarborgd met een Kapitaal van *f* 2351.40, terwijl de Slik- en Armengelden grootendeels en van sommige Perceelen reeds geheel zijn aangezuiverd; zullende de Koopers drie vierde gedeelte der Koopspenningen op de Perceelen gevestigd kunnen houden, tegen eene aflossing in vier jaarlijksche termijnen met bijvoeging eener Rente van 4½ pCt. 's Jaars, en voorts de Veiling geschieden eerst in 8 Perceelen en daarna in combinatien, onder zoodanige verdere condition als acht dagen te voren ten kantore van genoemden Notaris aan den Overtoomschen Weg onder Nieuwer-Amstel zullen ter lezing liggen. (20237)

In eene der voornaamste Plaatsen van ZUID-HOLLAND wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden, eene florissante, sedert onheugelijke jaren gevestigde **KRUIDENIERS-AFFAIRE**, bestaande in een nieuw WOONHUIS met WINKEL, en daar tegenover gelegen nieuw **PAKHUIS**, op een der voornaamste Standen aan de Hoofdpoort der Stad. Het Debiet bestaat in p. m. *f* 50,000 per jaar. Reflecteerenden adresseren zich met Franco Brieven onder Lett. U.F., Bureau Handelsblad. (20244)

WORDEN GEVRAAGD,

liefst op eene der Hoofdgrachten van Amsterdam: Drie goed **GEMEUBILEERDE KAMERS**, om dadelijk te aanvaarden. Opgave van Stand, enz. onder Lett. Q. X. bij den Boekhandelaar P. M. VAN DER MADE, Stilsteeg. (20225)

TOEVALLIG.

Door ziekelijke omstandigheden wordt ter overname AANGEBODEN, een Beijersch **BIER-** en **KOFFIJHUIS**, gelegen op den besten stand in Amsterdam, voorzien van een welloopend Billard, goede Verlichting en verder alle Gemakken, welke noodig zijn om in den tegenwoordigen tijd eene dusdanige Zaak naar vereischte te kunnen waarnemen. Nadere inlichtingen franco Brieven, Lett. Q. K., Bureau Handelsblad. (20209)

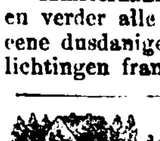

Men vraagt tegen Primo Mei aanstaande **TE HUUR**, in de omstreken van Utrecht of Arnhem, een **BUITENVERBLIJF**, met minstens Zes Kamers. Brieven Franco, met opgave van den Huurprijs, onder Lett. U. A. Bureau Handelsblad. (20229)

UIT DE HAND TE KOOP:

Een net bewerkte nieuwe **TOM POUCE**, met nieuw Zilver gemonteerd en Collings Patent-Assen. Te bevragen bij **A. WITBROEK**, Mr. Smid, Elandstraat bij de Prinsengracht. (20120)

Bij GEBROEDERS BELINFANTE, te 's Gravenhage, ziet heden het licht:

INDIES VERDERF EN NEERLANDS ONDERGANG,

door J. D. van Herwerden,

OUD-RESIDENT OP JAVA.

PRIJS *f* 0.90.

Van denzelfden Schrijver zijn voorhanden:

I. **INDIE GELIJK HET GEWORDEN IS EN NEDERLAND GELIJK HET DREIGT TE WORDEN.** *f* 0.90.
II. **ANTWOORD** aan **DR. BOSCH.** *f* 1.

Ook zijn steeds bij hen verkrijgbaar:

I. **C. H. F. RIESZ**, CULTUURSTELSEL EN VRIJE ARBEID OP JAVA, in verband tot het gesprokene in *Felix Meritis*. *f* 0.60.
II. **IDEM**, EENIGE WOORDEN OVER INDIE, met betrekking tot den te benoemen Gouverneur-Generaal. *f* 0.30.
III. **P. VREEDE BIK**, DE VRIJE ARBEID TE SOERABAYA, GETOETST AAN DE WAARHEID. *f* 0.25.
IV. **DE MUITERIJ VAN AMIR**, OF BANKA IN 1850, door F. VAN OLDEN, voormalig Resident van Banka. *f* 0.50.
V. **MR. H. D. LEVISSOHN NORMAN**, GESCHIEDENIS DER BRITSCHE HEERSCHAPPIJ OP JAVA EN ONDERHOORIGHEDEN. *f* 3.30.
VI. **MR. S. KEYSER**, HANDBOEK VOOR HET MOHAMEDAANSCH REGT. *f* 5.60. (20188)

OVERLAND-MAIL

NAAR JAVA, JAPAN, CHINA, AUSTRALIE, ENZ.

VOOR GOEDEREN, SPECIE EN PASSAGIERS, per **MAIL STEAMERS** naar KAAP DE GOEDE HOOP, PORT NATAL, WEST-INDIEN, BRAZILIE, VEREENIGDE STATEN, GIBRALTAR, NAPELS, GENUA, KONSTANTINOPEL, SPANJE.

PER CLIPPERSCHEPEN via de KAAP DE GOEDE HOOP naar SINGAPORE, CHINA, CEYLON, PORT NATAL, enz.

Adres: Rotterdam, G. P. ITTMANN & ZOON, Comm. Expediteurs.
Amsterdam, LUBLINK VAN MEETEREN & C°., Cargadoors.
's Hage, F. L. DER KINDEREN. (18757)

De HOUDER der SCHULDBEKENTENIS van het **AMORTISATIE SINDICAAT** groot ƒ1000 onder N°. 22927, losbaar April 1860 kan zich ter terugbekoming der op 1 October 1860 verschenen **COUPON**, tegen restitutie des bedrags en der Advententiekosten, vervoegen ten kantore van A. G. WILLING. (20238)

VOORWERPEN VAN
KUNST EN SMAAK
IN RUIME SORTERING UIT PARIJS ONTVANGEN BIJ
J. B. SNOEK, VIJZELSTRAAT, N° 592. (20239)

F. G. DUPUIJ,
LELIEGRACHT RR 73 heeft Ontvangen.
Eene netto Sortering **LUXE ARTIKELEN**, zeer geschikt voor **St. NICOLAAS** geschenken. (20242)

KOOPT EN LEEST.
OUDERS en VOOGDEN, OUD GEDIENDEN, MILITAIREN van alle Rangen en toekomstige Soldaten, en gij allen die iets wilt weten, hoe het zoo al in het krijgsmansleven toegaat, koopt en leest het in de meeste Boekwinkels voorhanden Werkje:

SOLDATEN GRAPPEN.
Eerste en Tweede **BUNDEL**, bevattende ieder Zes Verhalen: waarvan de prijs slechts 25 Cents per Bundel, ergo iedere Grap nog maar Vier Centen kost. (20245)

Bij J. DE RUYTER, Boekverkooper, op den Dam bij de Kalverstraat, wordt uitgegeven:

MAX HAVELAAR,
OF DE KOFFIJ-VEILINGEN DER
NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ,
DOOR **MULTATULI.**
2 Deelen. TWEEDE DRUK. à ƒ 4. (19625)

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:
DE EERSTE AFLEVERING VAN DEN EERSTEN JAARGANG DER TWEEDE SERIE VAN HET

PRAKTISCH VOLKSBOEK.
MUSEUM VOOR
NATUUR, KUNST EN WETENSCHAP.
EEN MAANDSCHRIFT TER VERSPREIDING VAN NUTTIGE KENNIS, OOK IN HARE TOEPASSING OP HET DAGELIJKSCHE LEVEN.
UIT TE GEVEN ONDER MEDEWERKING VAN
VELE VADERLANDSCHE GELEERDEN.

Inhoud der 1ste Aflevering. De invloed van den Dampkringstoestand op de gezondheid en den levensduur van den Mensch, door Dr. W. GLEUNS Jr. — De Debuskoop, door A. WINKLER PRINS. — Over het Bier in het algemeen en het Beijersche in het bijzonder, door Dr. B. MEYLINK.

In plaats van om de twee maanden, ontvangen HH. Geabonneerden voortaan ELKE maand eene Aflevering van 32 Pag's compressen druk in roijal 8vo., waar het noodig is opgehelderd door Platen en Houtsnee-Figuren.

De Prijs van elke Aflevering is gesteld op slechts 30 Cents.

In het **PRAKTISCH VOLKSBOEK** wordt steeds opgenomen het belangrijkste op het gebied van Natuur, Kunst en Wetenschap, terwijl de Uitgevers moeite noch kosten zullen sparen, om ook aan de Tweede Serie denzelfden bijval te verzekeren, die zoo ruimschoots te beurt is gevallen aan de eerste, waarvan het Tijdschrift voor Staathuishoudkunde en Statistiek in het 7de Deel 7de Stuk o. a. heeft gezegd:

»Is het eene groote verdienste om de Wetenschap door Ontdekkingen te verrijken, het is geene mindere verdienste om de Wetenschap voor ieder toegankelijk te maken; onder de vele loffelijke pogingen daartoe mag de uitgave van dit Werk in de eerste plaats genoemd worden; wij hopen, dat dit heilzame doel moge bereikt worden. . . . . Dit Volksboek worde een Algemeen Huisboek." (20175)

Bij alle Boekhandelaren is verkrijgbaar:
D. BOMHOFF, Hz.
NIEUW GROOT WOORDENBOEK DER NEDERLANDSCHE TAAL.
met eene Voorrede van Dr. L. A. TE WINKEL.
oct. 1218 bladz. Prijs ƒ 15.60.

(19292)

STOOMSCHEEPVAART
VAN DEN
OOSTENRIJKSCHEN LLOYD
TE TRIEST.
De laatste **VAARTREGELING** en de **VRACHTTARIEVEN** van de OOSTENRIJKSCHE LLOYD-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ, alsmede alle verdere informatien omtrent derzelver Stoombootdiensten, zijn kosteloos verkrijgbaar ten Kantore van
(16636) **KRIEGER & C°.**, te AMSTERDAM.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN
MIDDELBURG, ROTTERDAM
EN DAAR TUSSCHEN GELEGENE PLAATSEN.
DECEMBER.

Van ROTTERDAM.			Van MIDDELBURG.		
2) Maandag	3, 's Morg.	9 u. 45m.	Zondag	2, 's Morgens	6 u. — m.
2) Dingsdag	4,	— 9 » 45 »	Dingsdag	4,	— 6 » — »
3) Woensdag	5,	— 9 » 45 »	Donderdag	6,	— 6 » — »
3) Vrijdag	7,	— 10 » 30 »	Zaturdag	8,	— 7 » — »

Op de boven gemerkte dagen kan men voor de afvaart te Rotterdam aankomen: (15787)
2) met den Spoortrein van 's Hage.
3) met den Spoortrein van Amsterdam en Arnhem over Utrecht.
In Correspondentie met Diligence-Diensten tusschen Middelburg en Vlissingen, Zierikzee en het Veer te Zijpe, Goes en het Katsche Veer.

WEKELIJKSCHE STOOMVAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN DUINKERKEN.
Het **STOOMSCHIP** *PRINS VAN ORANJE,* Kapt. D. VISSER, vertrekt van ROTTERDAM des Woensdags en van DUINKERKEN des Zaturdags.
Adres bij de Agenten JOHs. OOMS Ez. & C°., te Rotterdam. (15791)

Men VRAAGT een **BOEKHOUDER** tot het bijwerken van eenige boeken gedurende den Middag van 2—6 uur. Adres Franco onder Lett. P. bij den Boekh. P. G. VAN LOM, Kalverstraat te Amsterdam. (20228)

Eene **FATSOENLIJKE BURGER DOCHTER** van de P. G. zag zich gaarne tegen Februarij of eerder geplaatst, hetzij alhier of elders, om behulpzaam te zijn in eene **HUISHOUDING** om dezelve geheel op zich te nemen; zijnde als zoodanig gedurende 8 jaren bij eene eerste familie werkzaam geweest, waarvan zij de voldoendste bewijzen kan produceren, zullende zij meer op eene fatsoenlijke behandeling dan op het salaris letten. Iemand hierop reflecterende vervoege zich met franco brieven onder Letter F. W., bij den Boekhandelaar W. WILLEMS, Vijzelstraat bij de Heerengracht. (20241)

P. SCHULTZ,
COMMERCIAL HOTEL,
Gravestraat,
KAAPSTAD. (18311)

BLAARTREKKENDE PLEISTERS
van ALBESPEYRES.

Met de zwarte zijde, die kleverig is, op de huid gelegd, maken zij eene blaar in 6 of 8 Uren tijds, terwijl de gewone Pleisters eerst in 24 Uren hunne werking uitoefenen. — Het **PAPIER VAN ALBESPEYRES** onderhoudt vervolgens, *geheel alleen*, eene overvloedige en geregelde suppuratie, zonder reuk, noch pijn. — Sedert meer dan 40 Jaren wordt de Zalf van Albespeyres voortdurend aanbevolen door de voornaamste Geneeskundigen, Professoren, Chefs van Hospitalen, Leden van Geleerde Genootschappen; op last van den Gezondheidsraad wordt zij aangewend in de militaire dienst van Frankrijk; het is een der voortreffelijkste verbeteringen, waarvan de Geneesheeren wel nota mogen nemen zegt het *Institut médical*. — Verkrijgbaar bij den Uitvinder te Parijs, Faubourg St. Denis 80, en in de Apotheken en Droogistwinkels van alle Landen, die van de wezenlijk aanbevelingswaardige Fransche Geneesmiddelen voorzien worden. — Aangezien een namaker tot een jaar gevangenzetting is veroordeeld geworden, moet men zich wel overtuigen van den naam Albespeyres en dat het Middel van de behoorlijke plaats afkomstig is. (18678)

JAMES WOTHERSPOONS EN C°., GLASGOW.
PEPERMUNT, ACIDULATED LEMON DROPS, PEAR DROPS, etc. Leveranciers van H. M. de Koningin van Engeland; Bekroond met de Prijs Medaille op de Tentoonstelling Londen 1851. Parijs 1856.
Monsters en Prijzen op Franco aanvrage bij M. KIRCHNER Amsterdam, Agent voor het Continent. (19352)

GEENE GRIJZE HAREN MEER.
Het **EAU CHANTAL**, het eenige door de Chemie goedgekeurde Artikel, om het Haar en den Baard oogenblikkelijk in alle Kleuren te Verwen zonder het minste nadeel, en **L'EPILATOIRE CHANTAL**, met hetwelk men oogenblikkelijk alle overtollige Haren verdrijft, zijn te bekomen à ƒ 3 elk artikel, bij J. P. RIETSCHI, Amstel, Y, N°. 29. Brieven Franco. (15790)

HUILE DE SEVIGNE
Recommandeert zich bij voortduring als het voedzaamste en het voortreffelijkste middel tegen alle soorten van **HAARZIEKTEN**. Wordt met succes bij den Ondergeteekende en de bekende **60** Depôthouders verkocht à ƒ 1 per Flacon; zij zijn met mijne Handteekening voorzien.
AMSTERDAM. **ETIENNE**, *Coiffeur Parfumeur,*
(15789) Kalverstraat, E 271.

DE POMERANZEN-SPIRITUS,
UIT DE FABRIEK DER
Firma H. Ketjen & Zoon,
te Doetinchem, wordt op Flesschen van verschillende grootte, gecacheteerd met den naam der Distillateurs en in door hen onderteekende vellen Papier gewikkeld, afgeleverd.
Depôthouders: L. C. VAN DER DUYS Jr., te Amsterdam; H. en J. C. IJENCK, te 's Gravenhage; B. SCHERMER, te Hoorn, en de Erven A. J. DRONKERS te Middelburg. (15788)

Lithografische Pers
met uitzondering van het Voetstuk, geheel van IJzer zamengesteld levert 900 afdrukken in Visiten-Kaartenformaat en 750 Exemplaren papier-grootte en drukt Platen ter grootte van 20 à 26" Rheinl. zeer weinig ruimte en de Drukker verkrijgt zonder eenige moeite afdrukken in Graveer- en Kleurendruk. Prijs 35 Th. te Aken, drug bij de bestelling moet gevoegd worden.

IJZEREN SATINEERPERS
voor het Glad maken van Photografiën, Lithografiën, Glanscarten. Deze Pers satineert Platen in de grootte van 16 à 18" Rh. en het Papier een buitengewonen Glans. Prijs 35 th.; de Stalen Platen 7½ th. te Aken, welk bedrag bij de bestelling moet gevoegd worden.
(19405) **JOSEPH LA RUELLE**, te A[illegible]

HET BESTE St. NICOLAAS GESCHENK
bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, uitgegeven en op bestelling in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar:
ZIJNDE EENE VOLKSUITGAVE VAN
V. d. Palm's
BIJBEL VOOR DE JEUGD,
TAFEREELEN UIT DE GEWIJDE GESCHIEDENIS VOOR CHRISTEN-HUISGEZINNEN.
Even als de oorspronkelijke uitgave compleet in 24 stukken, in plaats van ƒ 1.20 SLECHTS 40 CENTEN per stuk. Gratis gen de Inteekenaren: Het welgelijkende, door **KAISER** in bragte **PORTRET** van den gevierden Schrijver en eene nette keurige Kaart van het Heilige Land.
Dezelve in 4 geprest Linnen Banden, gebonden met fraai Rugtitels ƒ 1.40 meerder.

WERKEN OVER
OOST-INDIE.
Uitgegeven bij P. N. VAN KAMPEN, te Am[sterdam].

De 7de Aflevering van het **AARDRIJKSKUNDIG EN STATISTIEK WOORDENBOEK VAN NEERLANDSCH INDIË**, bewerkt naar de jongste en beste berigten, bevattende hoofdzakelijk slot van het artikel: *Neerlandsch Indië*, met eene uitgebreide *Bibliographie Indigo, Japara* en het begin van het artikel *Java*, ƒ 1.25

Dr. **F. JUNGHUHN**, Java, zijne gedaante, zijn plantentooi en inwendige bouw. Tweede verbeterde Uitgave. 4 Deelen compleet, Atlas met Platen. ƒ 52.15.

———— Hetzelfde Werk, met de Platen groot Papier, ƒ 65.35.

Dr. **C. A. L. M. SCHWANER**, Borneo. Beschrijving van het Stroomgebied van den Barito en Reizen langs eenige voorname van het Z.O. gedeelte van dat Eiland. 2 Deelen compleet, met Kaarten, gebonden in Linnen, ƒ 12.50.

Dr. **W. R. VAN HOËVELL**, Reis over Java, Madura, met Platen en Kaarten. Eerste en Tweede Deel, ƒ 9.15.

Jhr. **R. G. B. DE VAYNES VAN BRAKELL**, De ging van Nederlandsch Indië. Eerste en tweede stuk, ƒ 4.30.

Jhr. **H. J. J. L. RIDDER DE STUERS**, de uitbreiding der Nederlanders ter Westkust van Sumatra. Uitg. met eene Inleiding voorzien door Prof. P. J. VETH. Twee deelen, met Kaarten en Platen, ƒ 5.

N. C. SIEBURGH, De Krijgsverrigtingen tegen den Besaar van Retch. Met eene Schetskaart, ƒ 0.50.

J. F. G. BRUMUND, Indiana. Verzameling van stukken van scheiden aard over Landen, Volken, Oudheden en Geschiedenis van schen Archipel. Eerste en Tweede Stuk, met Platen en Kaarten.

———— Fragment mijner Reize door de Matjan en Batjan, ƒ 1.25.

———— Berigten omtrent de Evangelie Java, ƒ 1.60.

Dr. **EDUARD SELBERG**, Reis naar Java en Bezoek op Madura. Vrij vertaald uit het Hoogduitsch door W. L. DE S[illegible]. Met eene Kaart van Java, ƒ 1.90.

Mr. **W. C. MEES**, het Muntwezen van Nederlandsch Indië.

P. J. VETH, Bijdragen tot de kennis van den politieken van Nederlandsch Indië, twee stukjes, ƒ 1.35.

WED^E. S. J. SAKS,
DAM N°. 4.
IN HET BELANG VAN DEN HANDEL
en die mooi en netjes wil Schrijven, zoo is op het oogenblik Ontvangen, de **ECHTE ALIZARIN-INKT**, alsmede de door de te Londen onderzochte **STALEN SCHRIJFPENNEN**. Om de Echtheid dezer uitmuntende Kwaliteit te onderscheiden, bevindt soorten een Letter Hautrelief en Gemerkt

ABC	DEFGH	IKLMN HW
REGISTERS.	BRIEVEN.	OM TE COPIEEREN.

Mede ontvangen eene fijne partij Wit en Azuré **POST-** en **SCHRIJFPAPIER**, waarop de Firma Gratis wordt gestempeld. Voorts recommandeert zich de Ondergeteekende tot het leveren van **GROOTBOEKEN, JOURNALEN** en alle soorten KAS**BOEKEN** met Elastieke banden, **AGENDA'S** en al wat tot eenen geremonneerden KANTOOR-BOEKWINKEL behoort.
Men gaat ook steeds voort met het leveren van **KANTOOR-PLAK-ALMANAKKEN** voor het jaar 1861.

Wed. S. J. SAKS.

NB. Men gelieve de Ondergeteekende met het begunstigen tot het leveren van **NIEUWJAARS-** en **VISITE-KAARTJES** niet te vergeten, daar dezelven bij haar op eene uitmuntende wijze en naar den laatsten smaak worden vervaardigd.

FABRIEK van HOLLANDSCHE SCHRIJF-INKT
DIE ZWART SCHRIJFT, ZEER ZWART WORDT EN ZWART BLIJFT.
DE AFLEVERING GESCHIEDT PER HEELE, HALVE EN KWART FLESCH à ƒ 1.—, 50 CTS. EN 30 C[TS].
bij W. H. ZEELT, Boekhandel, Leidschestraat bij de Kerkstraat te Amsterdam.

Bij de Erven F. BOHN, te Haarlem, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:
STICHTELIJKE UREN VAN NICOLAAS BEETS, 1860, N°. 12,
inhoudende: 1. *Abraham geroepen.* — 2. *De verborgen dingen zijn voor den Heer onzen God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en onze kinderen tot in eeuwigheid, om te doen alle de woorden dezer wet.* — 3. *De Apostolische zegen.* — 4. *Register op de eerste en tweede reeks.* — Met dit nommer is de *tweede reeks* van dit Werk **COMPLEET**, en deze Jaargang nu, even als die van 1858 en 1859, *in linnen gebonden* te bekomen.

Bij de ERVEN J. J. TIJL, te Zwolle, komt van de Pers, de Vijfde druk van:
KROEZE RAMAKER, ZAKWOORDENBOEK,
bevattende eene Verzameling van Mannelijke en Vrouwelijke Zelfstandige Naamwoorden en van Woorden, die met *ee, oo, ei* en *ij* geschreven worden, ten dienste van hen, die goed Nederduitsch wenschen te schrijven.
Dit Werkje, dat voor dagelijks gebruik het uitvoerigste Woordenboek kan vervangen, is voor 30 CENTS alom verkrijgbaar.

GENERAL STEAM-NAVIGATION-COMPANY.
ROTTERDAM en LONDEN.
De Stoomschepen vertrekken met Passagiers en Goederen
geregeld iederen Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.
ZATURDAG 1 DECEMBER, 's Middags 12 Ure. DINGSDAG 4 DECEMBER, 's Middags 1[?]
DONDERDAG 6 DECEMBER 's Namiddags 1 Ure.
VRACHTEN: GROOTE KAJUIT £ 1.10.— HEEN EN TERUG £ 2.5.—
VOOR-KAJUIT » —.17.— D°. 1.6.6
(18401) GEBROEDERS MITH, Agenten.

AMSTERDAM, Vrijdag 30 November.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden is de discussie over de begrooting voor het departement van binnenl. zaken voortgezet. Een amendement van den Heer Betz, om de kosten voor den Staats-Almanak van de begrooting weg te laten, is aangenomen. De post voor het herstellen van de Loterijzaal is *aangenomen* na verwerping met 34 tegen 32 stemmen van een amendement van den Heer van Eek, om die som voorloopig weg te laten wegens het verband dat tusschen dit en andere bouwplannen bestaat. Een amendement van den Heer Betz, om den post voor gebouwen te 's Hage met *f* 19,000 te verminderen, is aangenomen.

Uitslag der gisteren alhier plaats gehad hebbende verkiezing van negen leden voor de kamer van koophandel en fabrieken. Uitgebragte geldige stemmen 128, volstrekte meerderheid 65. Verkozen de Heeren: H. van der Kaaij Spakler met 123, F. van Heukelom met 123, H. Rahusen met 122, C. Quien met 121, J. Boelen met 120, J. E. J. Sträter met 117, Cordes met 86, Joan Muller met 78 en C. A. van Hemert met 69 stemmen.

Bij koninklijk besluit van 10 Nov. jl., is 1°. ingetrokken en buiten werking gesteld art. 19 van het koninklijk besluit van 11 Nov. 1842, N°. 52, en zulks te rekenen van 1 Januarij a. s.; 2°. in plaats daarvan bepaald, dat wanneer eene weduwe, die pensioenen uit de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt geniet, in het vervolg haar verblijf buiten het grondgebied van den staat of zijne overzeesche bezittingen zal overbrengen, zij gehouden is, om ten overstaan van een bevoegd openbaar ambtenaar en ten genoege van het departement van oorlog, de verklaring af te leggen, dat zij haar domicilium binnen dit rijk of deszelfs overzeesche bezittingen behoudt, met aanduiding van de plaats, waar dat domicilium gevestigd is, en een schriftelijk bewijs, dat aan deze bepaling is voldaan, afgegeven door den ambtenaar voor wien de verklaring is afgelegd, aan dat departement in te zenden. Zoolang deze inzending niet heeft plaats gehad, wordt het pensioen niet uitbetaald.

In de op gisteren avond gehouden maandelijksche vergadering der Amsterdamsche afdeeling van de Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van Sterken Drank, in het locaal Eensgezindheid op het Spui alhier, hield de Heer G. Annes eene belangrijke rede, waarin hij naar aanleiding van den omvang, den ernst en den zegen der roeping van afschaffers, de vraag beantwoordde: „Jaagt de mensch wel naar het eigenlijk doel des levens?" Daarna deed de voorzitter, Ds. H. Kerkhoff, eenige belangrijke mededeelingen in verband tot de afschaffing. Deze talrijk bezochte vergadering getuigde op nieuw van de meer en meer gevoelde behoefte aan afschaffing van den sterken drank als volksdrank.

Bij de op heden gehouden verloting der Vereeniging tot Werkverschaffing aan minvermogenden te Amsterdam, is op N°. 204 gevallen het geschenk van H. M. de Koningin, bestaande in een dames werktafeltje in renaissance.

Met genoegen vernemen wij, dat thans werkelijk plan bestaat tot het oprigten van eene vleeschhouwerij bij aandeelen hier ter stede. In eene voorloopig gehouden vergadering van belangstellenden zijn de Heeren J. S. C. Cool, Mr. J. A. van Eyk, H. van Hoorn, F. van der Linden en de Vries, Jozn. benoemd tot leden eener commissie aan welke is opgedragen deze zaak zoo mogelijk tot stand te brengen. Deze commissie roept nu bij circulaire de medewerking onzer stadgenooten in. Het kapitaal der maatschappij is bepaald op *f* 200,000, verdeeld in aandeelen van *f* 200. De wensch naar eene inrigting als die, welke men thans wil tot stand brengen, is reeds zoo dikwijls en van zoo verschillende zijden geuit, dat men niet aan de medewerking onzer stadgenooten kan twijfelen.

Het is bekend, dat in den laatsten tijd veel anijszaad in den handel is geweest, dat met het vergiftige zaad van den gevlekten scheerling was vermengd. Het gebruik van zoodanig anijszaad heeft op sommige plaatsen min of meer ernstige gevolgen gehad. Zoowel de regering als vele plaatselijke besturen hebben zich daarom verpligt geacht daartegen te waarschuwen. Deze waarschuwing kan echter weinig doel treffen, zoolang de kenteekenen, waardoor het anijszaad van de gevlekte scheerling kan worden onderscheiden, niet meer algemeen bekend zijn. Dit verschil aan te toonen is de bedoeling van eene brochure van Dr. D. J. Coster, welke bij den boekhandelaar C. G. van der Post alhier, onder den titel: *Het verschil tusschen de anijsplant en de gevlekte scheerling*, het licht heeft gezien. Wij maken onze lezers, maar vooral hen die in anijszaad handel drijven, op dit werkje opmerkzaam, dat hen voor misleiding kan waarborgen en hunne vrees kan wegnemen, dat zij door hun handel de oorzaak van het ongeluk van velen kunnen zijn.

'sGRAVENHAGE, 30 Nov. Gisteren heeft er bij Z. K. H. Prins Frederik op Hd. kasteel *het Huis de Paauw*, een dejeuner dinatoir plaats gehad, waaraan HH. DD. HH. de hertogen Bernard en Eduard van Saxen Weimar, benevens eenige genoodigden, hebben deelgenomen.

ROTTERDAM, 30 Nov. Alle elf leden van de kamer van koophandel, die moesten aftreden, zijn heden herkozen.

LEIDEN, 30 Nov. Door de Geneeskundige Faculteit alhier is gisteren bevorderd tot doctor in de geneeskunde de Heer J. Nijst van Maastricht, na het houden van een colloquium doctum.

TELEGRAMMEN van het Kon. Meteorol. Observat. te Utrecht, dd. 29 Nov.

NAMEN DER STATIËN.	Barometer-afwijking.	WIND. Rigting.	WIND. Kracht	Temperatuur.	TOESTAND DER Lucht.	TOESTAND DER Zee.
	Millimet.					
[illegible]	—10.0	O.	0	8.0c.	betrokken.	kalme zee.
[illegible]	—	Z. O.	—	7.1	idem.	holle zee.
[illegible]pool.	— 5.4	Z. O.	0	6.3	idem.	—
[illegible]uth..	+ 2.8	Z. O.	—	9.4	somber.	slecht water.
[illegible]mouth	— 5.1	O.Z.O.	1	10.0	bewolkt buijig	idem.
[illegible]nt...	— 1.0	O.	—	8.9	mistig.	gewone zee.
[illegible]	+ 3.1	O.	1	1.1	betrokk. mist.	—

Nov. Grootste verschil der afwijking tuss. Hartlepool en Brest...... 12.3.
„ „ „ „ „ Utrecht „ Idem...... 13.1.

LAATSTE BERIGTEN.

WEENEN, Donderdag den 29sten Nov. Opening: Nation. Metall. 77.—. Wissel: Londen 14.00.
Slotkoersen: Metall. 5 pCt. 65.50; Dito Nation. 77.70; Bank-Act. 747; Lomb. Dito 196; Loten —; Nieuwe Dito 1858 —; Cred. Anstalt 173; Fransch-Oost. Spoorw. 283; N. Lomb. 191. — Wissel: Londen 13.95.

BERLIJN, Donderdag 29 November (des Avonds).
Uit Petersburg wordt berigt, dat de baron Ungern-Sterreberg, thans gezant bij het hof van Denemarken, is in gelijke betrekking overgeplaatst bij de bondsvergadering te Frankfort.

FRANKFORT, Donderdag den 29sten Nov. Slotkoersen: 5 pCt. Metal. —; Dito Nation. 53; Loten —; BankActien —; Cred. —; 3 pCt. Spanje —; Dito 1¼ pCt. 40. — Wissel: Londen 117; Weenen 82¼.

HAMBURG, Donderdag den 29sten Nov. 3 pCt. Russen 59¼; 3 pCt. Spanje 45¼; 1¼ pCt. Dito 38¼; Vereins Bank 98; Noord-Duits. Dito 80¼. — Wissel: Londen —.—; Amst. —.—.

PARIJS, Donderdag 29 November.
De laatstelijk uit Gaëta ontvangen berigten melden, dat de Sardinische armee al hare kracht tegen den Monte-Secco zal rigten, wanneer men zich van dit punt zal hebben meester gemaakt, zal op dezen bergrug batterijen van geschut met getrokken loop worden opgeworpen, waarna men een hevig vuur tegen de vesting zal openen. De Monte-Secco ligt op eenigen afstand van den buiten ringmuur; de Napolitanen hebben er zich op krachtige wijze versterkt. Men berekent, dat er drie maanden zullen noodig zijn, om zich van dit punt meester te maken en er batterijen op te werpen; derhalve zal het vuur der Sardinische artillerie eerst in het aanstaande voorjaar op krachtige wijze kunnen werken. Intusschen zullen op verder gelegen punten eenige batterijen worden opgeworpen, om de middelijke vesting te beschieten; binnen drie weken zullen de daartoe benoodigde werken gereed zijn. De verdedigers van hunnen kant zitten niet stil. De Koning van Napels heeft nog 16,000 man onder zijne bevelen; de verschillendde vestingwerken zijn met acht à negen honderd vuurmonden gewapend, de stad is goed van levensmiddelen voorzien. Generaal Bosco is den 20sten dezer is aangekomen, heeft het bevel over de infanterie aanvaard. Terwijl de dagbladen uit Turijn en Napels melden, dat Koning Frans II zich weldra naar Napels zal begeven, doen de onmiddelijk uit Turijn ontvangen berigten het tegendeel verwachten.
Volgens de rekening en verantwoording van het stedelijk bestuur van Parijs, over de dienst 1859, bedroegen de inkomsten dier stad 110,306,124 frs. en de uitgaven 97,720,544 fr.

NAPELS, Donderdag 29 November.
De bezetting van Gaeta heeft een uitval gedaan om zich meester te maken van de stellingen, door de Sardiniers in de voorsteden bezet. Zij zijn terug geworpen en heeft zware verliezen geleden.

SCHIEDAM, 30 Nov. Moutwijn *f* 14; Genever *f* 19½; Amst. Proef *f* 20¼.

ROTTERDAM, Vrijdag 30 Nov. W. S. 2½ pCt. 62⅝; Dito 3 pCt. 75¼; Dito 4 pCt. 97¾; Spanje 3 pCt. 47½; Port. 3 pCt. 44¼; Rusland Obl. bij Hope 101⅞; Dito 3 pCt. te Londen 61 1/16; Dito 4½ pCt. 1860 89 13/16; Oostenr. Metal. 44¾; Dito 2½ pCt. 24¼; Dito Nat. 51⅝; Dito Zilver 66 5/16; Ecuador 12 1/16; Illinois Oblig. Constr. Bonds 89.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Vrijdag 30 November.
Reuters Office deelt een gerucht mede, volgens hetwelk de Prins de la Tour d'Auvergne, Fransch gezant te Berlijn, kans heeft om tot opvolger te worden benoemd van den Heer Thouvenel, als minister van buitenlandsche zaken.

TWEEDE DEPECHE.

Reuter's Office heeft tijdingen uit Konstantinopel van den 24sten ontvangen, meldende dat de gemeenschappelijke nota der gezanten door den Heer Bulwer overhandigd, door de Porte met welgevallen is ontvangen. Ferhad pacha, onlangs op aanzoek van Riza pacha veroordeeld, is plotseling overleden; men gelooft dat hij vergiftigd is.

LONDEN, HEDEN, Vrijdag 30 November.
Koffij en *Suiker* prijsh. — *Rijst* stil. — *Raapolie* 41.6 a 42. — *Lijnolie* 29¼ a 29¾. — *Granen* bij voortduring stil.

LONDEN, HEDEN, Vrijdag 30 Nov. Consols 93⅝ a ¾; Mexik. 21¼ a ½; 4½ pCt. Peru —; 3 pCt. Dito —; 3¼ pCt. Gren. —; Dito Uitg. —; 2½ pCt. Venez. 21¾ a 23; 3 pCt. Portug. — a —; 3 pCt. Spanje 50 a ¼; 1¾ pCt. Dito 41 a ½; Amort. — a —; Portug. — a —.

BERLIJN, HEDEN, Vrijdag 30 November.
Rogge: Nov.—Dec. 49¼, Dec.—Jan. 48⅝, voorjaar 48¼. — *Raapolie:* Nov.—Dec. 11⅝, Dec.—Jan. 11⅝, voorjaar 12⅛.

BERLIJN, HEDEN, Vrijdag 30 Nov. 5 pCt. Metalliek 47½ p.; Dito Nation. 55¼; Dito N. Loten 1860 63; Stieglitz 5de Serie 92¼ p.; Dito 6de Serie 101¼; 3 pCt. Eng. Russen —; 3 pCt. N. Dito 61¼; 4 pCt. Pruisen —; 5 pCt. Dito 105⅞ p.; Cred. Actien —; Fr. Oostenr. —; N. Oost; Leening — Wissel: Londen 2/m. —; Parijs 2/m. —; Hamburg 2/m. —; Amst. k. z. —; Weenen k. z. —; Petersb. 3/w. —.

HAMBURG, HEDEN, Vrijdag 30 November.
Olie: Herfst 26 voorjaar 26.14.

PARIJS, HEDEN, Vrijdag 30 November.
Raapolie: Nov.—Dec. 110, Voorjaar 112.50.

PARIJS, HEDEN, Vrijdag 30 Nov. Fransche 3 pCt. 70.30; Dito 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorweg 510.—; Credit-Mob. 773.75; 3 pCt. Spanje 48¼, ⅜; 1¼ pCt. Dito 40¾; Dito Passive 22¼; Spaansche Credit —.—; Russen 4½ pCt. —; Lomb. —.. — Wissel: Petersburg 3/m. —; Londen 3/m. —; Amst. 3/m. —; Hamb. —.

TEXEL, HEDEN Vrijdag 30 November.
Binnen: Graaf van Rechteren, S., Hull. - Ellida, Wang, Frederikstad. - Durangs, Eliasen, Lerwick. - Elisabeth, Morck, Frederikstad.
Uitgezeild: Marys, Watson, Newc. - Stad Leyden, v. d. Poll, Singapore. - Fredesminde, Thorsen, Frederikstad. - Vestalinde, Morck, id. - Alexandrie, Nieman, Rostock. - Navigator, Haas, Tonsberg. - Enigheden, Eilertsen, Krageroe. - Jolund, Falck, Drammen. - Urania, S., Hull.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Vrijdag 30 November.

Vergelijkend overzigt der afleveringen van **JAVA KOFFIJ** en van den voorraad in de laatste zes jaren:

Afleveringen	1855	1856	1857	1858	1859	1860
	balen	balen	balen	balen	balen	balen
Van Jan.—Junij	443284	428172	536133	583086	400868	440201
Julij	21157	39195	12735	33000	35042	35955
Augustus	14136	24779	8538	6434	53164	40285
September	323129	330055	153964	409872	210153	187147
October	137846	128008	70251	126674	115313	157417
November	55052	52193	21027	20144	32142	73649
Totaal	994604	1002402	802648	1179210	846682	934654

	1855	1856	1857	1858	1859	1860
Voorraad op ceel op 30 Nov.	balen 143564	balen 175918	balen 156747	balen 164803	balen 295290	balen 218580
Onverkochte voorraad bij de N. H. M. op 30 Nov.	balen 175300	balen 266100	balen 442466 2703 v.	balen 208355	balen 193300	balen 172817

Afleveringen van **BANCA TIN** gedurende de 6 laatste jaren, benevens opgave van den voorraad op ult°. Nov.:

	1855	1856	1857	1858	1859	1860
	blokk.	blokk.	blokk.	blokk.	blokk.	blokk.
Van Januarij—Junij	44022	50627	24997	38584	41765	40536
Julij	6256	6183	39566	46950	25655	38536
Augustus	27874	63343	15608	24284	13045	30000
September	8807	22425	45526	42868	28201	12430
October	22769	34612	14000	20069	13125	6720
November	11255	10193	12060	12378	11341	11388
Totaal	120983	187383	151757	185133	133132	139610

	1855	1856	1857	1858	1859	1860
Voorraad op Ceel 30 Nov.	blokk. 69963	blokk. 42592	blokk. 70570	blokk. 66838	blokk. 61011	blokk. 69964
Onverkochte voorraad bij de N. H. M. op 30 Nov.	blokk. 43306	blokk. 48900	blokk. 60672	blokk. 36485	blokk. 66307	blokk. 61061

Voorraad van KOFFIJ op ontvang-cedullen in het Entrepôt-Dok te Amsterdam:

Voorraad op 31 Oct. 1860....	504	balen W. I.	12,027	balen O. I.
Invoer in Nov. 1860.........	nihil	„ „	8,421	„ „
	504	„ „	20,448	„ „
Aflevering in Nov..........	303	„ „	2,836	„ „
Voorraad op 30 Nov. 1860..	201	„ „	17,612	„ „

De voorraad van JAVA-KOFFIJ op ceelen bij de N. H. M. bestond op 31 Oct. uit. . . . . 292,229 balen
Afgeleverd in deze maand. . . . . 73,649 „

Voorraad op heden. . . . . 218,580 balen
Waarvan te Amsterdam 90,768 b., te Rotterdam 80,304 b., te Dordrecht 6336 b., te Middelburg 23,208 b., te Schiedam 17,964 b.

De 971 pakken Java Tabak, hoofdmerk AFH, heden bij inschrijving aangeboden, zijn niet gegund.

Uit de eerste hand zijn afgedaan 29 v. Maryland Tabak, ex Dublin.

ROTTERDAM, 29 Nov. In de heden gehouden veiling van 238 bl. Mahonijhout zijn 163 bl. verkocht van 28 a 81 c.

SCHIEDAM, 29 Nov. Rogge: verk. 146/2 ℔ Libau *f* 218 6/w.; 145/2 ℔ Nerva *f* 222 6/w.; 148/2 ℔ Libau *f* 222 6/w.; Garst: 129/2 ℔ Libau *f* 221 6/w.; 129/2 ℔ dito *f* 222 6/w., *f* 224 3/m.; 128/2 ℔ Koers. *f* 214 cont., *f* 216 6/w. — Moutwijn *f* 14; Genever *f* 19.50; Amst. Proef *f* 20.75.

DORDRECHT, 29 Nov. *Tarwe* met eenigen aanvoer, meerendeels uit het Overm., in zeer slappe stemming als genoteerd, zijnde ruim *f* 1 lager, werd naar deugd opgeruimd, (mooije Zeeuws. nog boven notering gedaan) jar. Zeeuws. en Inl. *f* 12 a 13.30, n. dito *f* 8.80 a 11.30, zomer dito *f* 7.50 a 9. — *Rogge*, Inl. als genoteerd 10 a 20 c. lager, alsmede 144/2 en 146/2 ℔ Limb. voor *f* 213 en 216 en 140/2 ℔ Arch. a *f* 195 verkocht; jar. Zeeuws. en Inl. *f* 7.30 a 7.80, n. dito *f* 6.20 a 7.20. — *Garst* in ord. kwaliteit, winter 10 c. en zomer 20 c. lager; n. Zeeuws. en Vlaams. winter *f* 5.20 a 6.70, dito zomer *f* 5.50 a 6.40. — *Spelt* 20 c. en *Haver* 25 c. lager, alles met kleinen handel; Spelt *f* 3.50 a 3.80; Inl. Voer-Haver *f* 2.30 a 3.20; dikke 1860 *f* 3.50 a 4.50. — *Paardenboonen* 10 c. lager, wakke *f* 5.80 a 6.60; harde *f* 6½ a 7.10. — *Erwten*: puikkokende Walch. boven notering te plaatsen, dooreen echter is 50 c. a *f* 1 verlaging aan te nemen. — *Boekweit* *f* 2 lager verkocht; Rijn *f* 238 en 's Bossche *f* 233; Steenb. *f* 240. — *Koolzaad* gemiddeld £ ½ hooger; mooi nieuw Overm. en Zeeuwsch van £ 64 tot 66 verkocht, ord. £ 55 a 63; p. j. £ 72½ gehouden en £ 72 geboden; 9 vats Nov. £ 72½; April 1861 £ 75. — *Lijnzaad*: 112, 113 ℔ Morshansky *f* 370 en 111 ℔ Memel *f* 365 verk., overige partijen als voren geveild. — *Hennepzaad* *f* 240. — *Kanariezaad* *f* 300 a 345 te noteeren. — *Raapolie* vlieg. *f* 42¼ gedaan, op 1 Dec. *f* 42 en op 1 Mei *f* 42¼ gehouden. — *Lijnolie* op 6/w. *f* 32; vleg. *f* 31. — *Raapkoeken* als voren en iets ruimer ter veil. — *Lijnkoeken*: zachte *f* 5 hooger.

ZAANDAM, 29 Nov. *Rogge* kwijnende en zonder zaken. — *Koolzaad* vast zonder handel. — *Raapolie* zonder merkbare verandering; de prijzen blijven gesouteneerd op *f* 41¾ per Dec. Mei *f* 42⅝. Vliegend *f* 42, op 6/w. *f* 43½. — *Lijnolie* iets aangenamer; Dec. *f* 30¾ a ½; Voorjaar *f* 31½ a ¼; Vlaams. *f* 30¼, op 6/w. *f* 31¼. — *Boekweit:* (Gooische) 117 ℔ *f* 248 gedaan. — *Lijnkoeken* *f* 12½ a *f* 15. — *Raapkoeken* *f* 84 a *f* 90.

HOORN, 29 Nov. De prijs der kleine Gras-Kaas was heden *f* 31.50; commissie *f* 30.75; mindelbare *f* —. Aanvoer 127 stapels.

BROEK IN WATERLAND, 29 Nov. Heden werden ter kaasmarkt aangevoerd 11 stapels, inhoudende 1046 stuks en wegende te zamen 2280 Ned. ℔. De hoogste prijs was *f* 31 per 50 Ned. ℔.

APELDOORN, 29 Nov. Tarwe *f* 10 a 15; Rogge *f* 6 a 7; Boekweit *f* 7 a 8.

MEPPEL, 29 Nov. Rogge *f* 6.50 a 7.50; Boekweit *f* 6.50 a 7; Aardappelen *f* 2.40 a 3.60; Boter per ⅛ ton *f* 17 a 21½; per 1¼ N. ℔ *f* 1.40 a 1.60; vette Varkens 40 a 45 c. per Ned. ℔; Koehuiden 38 c.; Pinkenhuiden 44 c. per Ned. ℔; Kalfsvellen met de pooten 38 c. per Ned. ℔; Paardenhuiden *f* 7 a 7.50 per stuk.

ANTWERPEN, 29 Nov. *Koffij* vast. Men heeft ca. 800 b. Rio, restant p. Eliza tot zeer gesouteneerde prijzen afgedaan. — *Rijst* zijn verhandeld 1700 b. gepeld Aracan en Rangoon voor cons. en 200 b. Aracan a *f* 9⅛ in ent. voor exportatie. — *Verfhout:* Van Domingo Campeche werden 50,000 kil., p. Sarah Maria, tot vasten prijs opgeruimd. — *Granen:* de markt is kalmer, vooral wat Tarwe aangaat; in de prijzen bespeurt men echter nog geene verandering. Een partijtje Riga Zaai-Lijnzaad in zakken is a fr. 51 verkocht.

STOKHOLM, 20 Nov. *Granen:* De toevoeren waren in de laatste dagen vrij groot, doch het ontbrak niet aan vraag, vooral naar Tarwe en Garst. Tarwe blijft te noteren 18 a 26 rd. n. kw., Rogge werd betaald van 14¾ a 15½ rp., voor Garst 2 r. was grif 15¾ rd. te bedingen en thans houdt men op 16 rd., Haver minder gezocht. Op levering in het voorjaar betaalde men voor Rogge 14¾ rd. en per Junij zijn verkoopers a 15 rd.

ARCHANGEL, 2/14 Nov. *Lijnzaad*: De oogst van dit artikel was zeer voldoende, zoowel wat kwantiteit als kwaliteit betreft, en mag men eenen aanvoer van ruim 100,000 tsw. verwachten, waarvan de kwaliteit beter is dan die, welke gedurende de drie laatste jaren van hier verscheept werd. Reeds is er gecontacteerd voor nieuw zaad tot Z. R. 8.10 = *f* 249 v. a. b. p. 15 tzw. en dit zal waarschijnlijk de laagste grijs gedurende het geheele saisoen zijn. Wanneer men de prijzen in aanmerking neemt, welke door de Russen in het binnenland betaald worden, mag men geene verkoopers verwachten, die goede kwaliteit beneden Z. R. 8¼ kunnen afgeven. — Ook van *Haver* was de oogst in al de districten zeer gunstig, en bij eene goede vraag kan men gerust op een aanvoer van 300,000 tsw. in doorsnede 75/76 ℔ wegende, rekenen. De Russen hebben aangevangen in het binnenland te koopen tot prijzen, gelijkstaande met Z. R. 3 en de contracthandel zal waarschijnlijk op Z. R. 3.10 a 3.20 = *f* 96 a 99 per 15 tzw. v. a. b. openen. — Van *Rogge* is de oogst goed, doch niet buitengewoon geweest. Het gewigt zal evenwel minder zijn, dan dat van de uitvoeren van het afgeloopen saisoen; doch waarschijnlijk niet onder 8 Pd 30 ℔ (117). Daar het zeer onzeker is, welke kwantiteit van dit graan in het binnenland geconsumeerd zal worden, zoo is het moeijelijk te bepalen, wat voor hier zal overblijven. Wanneer echter de vraag van buiten onze kooplieden in staat stelt om tot courante prijzen in het binnenland mede te koopen, zoo kan men wel op eenen toevoer van 200,000 tzw. rekenen. De prijzen nu in het binnenland voor consumtie besteed, staan gelijk met Z. R. 5¼ a 5½ p. tzw. hier geleverd = *f* 158 a 156 p. 15 chetv. v. a. b. en voor het oogenblik bestaat er geen vooruitzigt om billijker te zullen koopen. — *Teer:* Sedert 1854 zijn voor dit artikel niet zulke prijzen betaald als in den laatsten zomer. Een gedeelte van den toevoer bleef, wegens gebrek aan water, in het binnenland terug: doch daar het gouvernement het fabrikaat steeds bemoeijelijkt, zoo mag men in het volgende jaar geene grootere aanvoeren verwachten. Daar de contractzaken in dit artikel eerst tegen de lente beginnen, zoo is het moeijelijk te bepalen wat de waarde zijn zal, vooral na zulk eene buitengewone beweging. Men denkt ca. Z. R 3.50 per ton = *f* 7.10 per ton v. a. b. ongeveer de openingsprijs zal worden. — *Pek:* Ten gevolge van de hooge prijzen van Teer kunnen de fabrikanten niet met voordeel werken, zoodat veel minder dan gewoonlijk voor het volgend jaar gefabriceerd zal worden, en waardoor het moeijelijk zal zijn beneden 55 cop. per pud te koopen. — *Matten:* Niettegenstaande nog 160/m. stuks van het vorige jaar overgebleven waren, is de uitvoer gering geweest en zal dezelve dit jaar nog kleiner zijn, daar de fabrikatie daarvan zeer vermindert, ten gevolge van belemmerende bepalingen van het gouvernement; Z. R. 200 per 1000 st. is de laagste prijs waartoe zij te koopen zullen zijn.

LONDEN, 28 Nov. *Suiker:* W. Ind. soorten vast doch in de overige soorten gaat weinig om; heden werden 374 v. verkocht. Men heeft eene lading Havana van 1256 k. N°. 10½ a 28.3 voor Antwerpen afgedaan. Geraffineerde Suiker ferm prijsh. — *Koffij:* Plantation vast; van Rio werden 230 b. verhandeld a 56.9 voor ord. bruin; de lading, gisteren gemeld, bestond uit 3600 b. barely good first en werd verkocht a 55.9 voor een naburige haven. — *Thee* met eenigen omzet in Congo van 1.6 a 1.9; ord. a goed ord. 1.2½ a 1.3½. — *Rijst* voortdurend slap en zonder omgang. — *Cassialignea* ca. 1 sh. lager. — *Krenten* ferm, in veiling werden heden Patras verkocht van 27 a 30 sh.; nieuwe Zantische opgehouden van 29 a 30 sh. en jar. a 26 sh. — *Salpeter* tot lagere prijzen aangeboden. — *Lijnzaad* stil. — Schotsch *IJzer* 52.4½ a 52.6. — *Lijnolie* 29.4½ a 29.6. — *Talk* iets flaauwer.

LONDEN, 28 Nov. De aanvoer van Eng. Granen was niet groot; van vreemde soorten was echter goede invoer, zoo ook van Amerik. Meel. Eng. Tarwe vond redelijke vraag tot de verlaging van ll. Maandag; daar de kwal. slechts is, kunnen de molenaars het niet gebruiken. Vreemde met kleine vraag voor cons.; puike oude soorten tot vorige prijzen; vooral nieuwe Russische ging slecht van de hand. Inl. Meel stil; Amerik. langzaam afgaande. Garst werd tot de laatste notering genomen, doch de aftrek was gering. Goede Mout als voren. Erwten, Boonen en mooije oude Haver onveranderd; nieuwe iets lager. Zaden vast. De invoeren van 26 tot 27 dezer bedragen: Tarwe 17,500 q., Garst 15,220 q., Haver 33,320 q. Mout 550 q., Meel 2480 b. en 300 v.

NEW-CASTLE UPON TIJNE, 27 Nov. (*Medegedeeld door W. J. Wijnands*). Aanhoudend buijig en guur weder; Vrachten voortdurend stijgend; Amsterdam £ 12.10, Nieuwe Diep £ 12, Rotterdam, Schiedam en Dordt £ 13, Brouwershaven £ 13, Lissabon £ 18, Cadix £ 15, Gibraltar £ 18, Malaga £ 21, Carthagena (Coke) £ 15, Alicante £ 21.10, Valencia £ 22.10, Barcelona £ 24.10, Marseille £ 18, Genua £ 23.10, Liverno £ 22, Civita Vecchia £ 23, Napels £ 24, Messina £ 17.10, Palermo £ 18, Malta £ 19.10, Triëst £ 22, Venetie £ 22.10, Ancona £ 23, Alexandrie £ 17, Konstantinopel £ 18.10, Rio Plata £ 40 a 42, Bahia en Fernambuck £ 36, Ceylon £ 42, Calcutta £ 48, Madras en Penang £ 42, Singapore £ 43, Bombay en Kaap de Goede Hoop £ 40, Aden 50, China £ 63 a 70. — Prijzen: Soda £ 4.10, Alkali wit 2½ d., slap 2¼ d., geelachtig 2¾ d., dubbel geraffineerd 2¾ d., Menie 22/-, Glit 23/-, Loodwit 28/6 Lood 21/9, Gietijzer N°. 1 53/-, Kolen 7/- a 8/6, Smeedkolen 4/- a 5, Coke 13/- a 16/-.

CALCUTTA, 29 Oct. *Indigo:* Men schat den oogst in Tirhoot en Chuprah thans op 34/m. mds., waardoor de geheele opbrengst 112/m. mds. groot zal zijn. — *Koffij:* Mocka bedong rs. 21.8 en er blijft weinig voorhanden. — *Salpeter* bragt rs. 9.12 a 9.14 voor 3 a 4 pCt. raff. op. De houders zijn zeer vast gestemd. — *Huiden* zeer willig, voor Engeland en het Continent ging veel om, de voorraad is veel vermiderd, eenige soorten bedongen iets hoogere prijzen. — *Lijnzaad* met belangrijken handel tot zeer vaste prijzen van rs. 3.4 a 3.9 n. kwal. — *Raapzaad* schaarsch en op rs. 3.14 a 4 gehouden. — In *Rijst* ging veel om voor Europa, Tafelrijst rs. 3.12 a 3.14, Moonghy rs. 2 a 2.2 en Ballam rs. 2.2 a 2.9. — *Jute* meer aangebragt en eer laag in prijs, goede kwal. rs. 3.2. — *Saffraan* stil op rs. 24 a 29. — *Invoerartikelen. Lijnwaden:* Ruwe Shirtings met nog al vraag en 1 a 2 as. hooger, 6¼ ℔ het meest gezocht, Madapollams met kleine omzettingen tot vorigen prijs. Men zegt, dat het gouvernement het voornemen heeft de inkomende regten op Katoenen Goederen, Garens en Twist op 5 pCt. te verlagen. — *Metalen* stil. — *Vrachten:* Naar Londen werden 3 schepen bevracht a £ 3, 3.2/6 en 3.3/9 en naar Liverpool a £ 2.12/6. — *Koers* op Londen 2,¼ a 2,⅜.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Woensdag 28 Nov. De aankomst van 45,000 dollars specie uit Noord-Amerika gaf vastheid aan de Engelsche fondsenmarkt en Consols blijven 93⅝ a ¾. Er waren onderscheidene variatien in de buitenl. fondsenmarkt; Werkelijke Buenos-Ayres en 3 pCt. Denem. rezen 1 pCt.; 4½ pCt. Peruanen ½ pCt. en 4 pCt. Engelsche Turken ¼ pCt.; Werkelijke Grenada's verflaauwden ½ pCt.; oude 6 pCt. Turken en Spaansche Passive zijn ¼ pCt. gedaald en Mexicanen ⅛ pCt.

Consols 3 pCt. 93⅝ a ¾; Dito op 6 Dec 93⅝ a ¾; Brazil. 5 pCt. 1839/59 98; Dito 4½ pCt. 1858 89⅜; Dito 1860 89 a ¼; Buenos Ayres 6 pCt 95 a 97; Denem. 3 pCt. 83 a 84; Mexic. 3 pCt. 21½ a ¾; Grenada 4½ pCt. 15 a 16; Peru 4½ pCt. 94½ a 95½; Spanje 3 pCt. 50; Dito 1¾ pCt. 41;

Sp. Passive 23¾ a ⅞; Turken 6 pCt. 73¼ a ¾; Dito Nieuwe Leening 58¼, ⅝, ½ a ⅝; Dito op 14 Dec. 58¼ a ¼; Dito 4 pCt. Geguarand. 101¾ a 102¼; Venez. 3 pCt. 21¾; Belg. 2½ pCt. 56¾; Holl. Certif. 4 pCt. 100; Antwerpen-Rotterdam £ 5 7/16 a 11/16.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 27 Nov.; op de hoogte van Lezard: Alexander, Dekker, Amst. n. Macassar.

AMSTERDAM, 30 Nov. Volgens brief van kapt. Tjebbes, voerende het schip Christine Helena, van hier naar Batavia, dd. 27 Nov., bevond hij zich toen in goeden staat zeilende op de hoogte van Douvres; aan boord was alles wel.

NEWHAVEN, 27 Nov. De Nederl. kof Aukjen, kapt. v. Peer, van Aberdeen naar Altona, is op 24 dezer in de Noordzee gezonken, doch het volk gered en alhier aangebragt.

MALAGA, 20 Nov. De Ned. kof Hendrik Nannes, kapt. Siersema van Livorno naar Antwerpen, is alhier met verlies van fokkemast, boegspriet en meer andere schade binnengebragt, zijnde 16 dezer op de hoogte van Fuanqirola in aanzeiling geweest met de stoomboot Bretagne. De Bretagne, die de kof hier binnen sleepte, heeft maar onbeduidende schade. (*Gisteren kortelijk gemeld.*)

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 29 Nov.; Lion, S., Londen. - Minister Thorbecke, S., Hull. - Alberdina, Wolkammer, Laurvich. (Benevens de schepen per tel. gemeld.) Terug uit zee: Leonora, Jongebloed, n. Genua.

HELVOETSLUIS, 29 Nov.; Susanna, Heeres, Londen. - Theresia, Schwede, Ystad. - Maasstroom, S., Hamburg.

BRIEL, 29 Nov.; Levant, S., Havre. - Aurora, S., Londen. - Anna, S., Bergen.

HARLINGEN, 25 Nov.; Bernard Barton, Passiful, Liverpool. - Irene, Juda, id. - Elbrandina, Atzema, Newc. - Adriana Sophia, van Slooten, id. - Johanna, Catherina, van Veen, id. - Stientje Roëmelingh, Bruins, Nerva. - Etina, Oldenburger, Oudsoen. — 27 Nov.; Jantje Eikema, Eilts, Noorwegen. — 28 Nov.; Baudina Elisabeth, de Jong, id.

BRAKE, 24 Nov.; Margaretha Catharina, Beck, Amst.

OSTERRISOER, 12 Nov.; Jan Gijsbert, Smit, Nederl.

CHRISTIANSAND, 1 Nov.; Johanna, Oldenburger, Schiedam.

WARNEMUNDE, 24 Nov.; Speculant, de Mooy, Nestved.

Bij KOPENHAGEN, 27 Nov.; Jonge Paul, S., Amst.

ELSENEUR, 27 Nov.; Stella Matutina, Beekman, Sandö n. Londen.

LONDEN, 27 Nov.; Geerdina, Flik, Koningsb. - Alyda Anthonia, Visser, Helsingborg. - Drie Zusters, ..., Groningen.

DARTMOUTH, 27 Nov.; Wassenaar, Hofstee, Bat. n. Amst. - Alida, Lukje, Memel.

DUNDEE, 25 Nov.; Margaretha, Poel, Koningsb.

NEWRY, 26 Nov.; Neeltje Cornelia, Schenk, Riga.

HULL, 27 Nov.; Christina Jacoba, de Groot, Koningsb. - Zwaantina Margaretha, Net, Hobroe.

SHIELDS, 27 Nov.; Hendrina, Pompe, Rott. - Maria Diederika, v. Maroim id. - Helena Florentina, Rosenbeek, Bremen.

SUNDERLAND, 27 Nov.; Mathew and Ann, Meldrun, Rott. - William Thompson, Bell, id. - Unity, Howe, Nieuwe Diep. - Great Britain, Shatton, id. - Leo, Emmerson, id.

GENT, 26 Nov.; Jonge Jacobus, Ossinga, Leeuwarden. - Anna Maria, Reelfs, Amst.

ST. NAZAIRE, 25 Nov.; Dina, Brouwer, Redon.

HAVRE, 25 Nov.; Laberdan, Fijn, Kroonstad.

BORDEAUX, 26 Nov.; Hollander, S., Rott.

MALAGA, 17 Nov.; Geertje Dijkstra, Fenenga, Shields.

PALERMO, 15 Nov.; Henriette, Schoof, Denia. — 17 Nov.; Courier, van Vliet, Malta.

GENUA, 25 Nov.; Hunsingo, Oostema, Amst.

BANGKOK, 16 Sept.; de Sperwer, Schreuder, Macao.

BATAVIA, 14 Oct.; Kosmopoliet, Bouten, Rott. (77 dagen reis). - Constantia, Overgaauw, id. - J. C. Schotel, v. Beest Holle, Dordrecht.

STRAAT SUNDA, 2 Oct.; Emilie, Bruinseels, Passaroeang n. Amst.

UITGEZEILD.

TEXEL, 29 Nov.; Aaltje Brongers, Kuperus, Lissabon. - Sippe Visser, de Jong, Londen. - Seraphine, Morgan, Sunderl. - 2 Venner, Ostgard, Frederikst.

HELVOETSLUIS, 29 Nov.; President van Rijckevorsel, Vermeij, Bat., via Brouwersh. - Leila, Allen, Baltimore. - Elve, S., Havre. - Saxonia, S., Londen.

BRIEL, 29 Nov.; Ary Scheffer, S., Havre. - Prins van Oranje, S., Duink. - Concordia, S., Londen. - Anna Gesina, Deden, id. - Jabez, Foreman, Newc. - Endeavour, Shotton, id. - Sterling, Stelhead, id. - Patriot, Dixon, id. - Rywater, Dodds, id. - William, Scott, Sunderl.

HARLINGEN, 27 Nov.; Verwachting, Ruiten, Engeland.

ZIERIKZEE, 28 Nov.; Alma, Bowbijes, Newc.

HAMBURG, 27 Nov.; Annegiena, Jonker, Rio-Grande. - Anna Rebecca Fock, Belgie.

CUXHAVEN, 27 Nov.; Catharina, Duintjer, Engeland. — 28 Nov.; Maasstroom, S., Rott.

FREDERIKSTAD, 12 Nov.; Baron Sloet tot Oldhuis, Knijpinga, Nederland. - Celeritas, Dhristophersen, id. - Amphion, Nielsen, id. - Juliana Louisa, Sprik, id. — 17 Nov.; Ellid, Wang, id. - Christine Sophie, Bjonness, id.

OSTERISOER, 10 Nov.; Alart, Nielsen, Nederland.

CHRISTIANSAND, 1 Nov.; Vr. Helena, Kraan, Nederland. — 7 Nov.; Geertruida, de Groot, id. — 10 Nov.; Jonge Luftert, Bakker, Bremen.

LONDEN, 28 Nov.; zeilkl.: Harberdina, Bakker, Amst. - Janna Lukkina, Bontekoe, id. - Albertha Roemeling, Goossens, id. - Jacob Jr., Bakker, Warberg.

GRAVESEND, 27 Nov.; Alida Sinnige, Dik, Venetie. - Twee Gebroeders, Butter, Bilbao.

DEAL, 28 Nov.; Friso, Duintjer, Londen n. Livorno.

RAMSGATE, 27 Nov.; Frouwina, Duyt, Shields n. Genua.

BRISTOL, 27 Nov.; Balmoral, S., Rott. via Cardif.

GRANGEMOUTH, 27 Nov.; de Hoop, Jonkhoff, Amst.

HARWICH, 27 Nov.; Eagle, Garwood, Rott.

ST. NAZAIRE, 25 Nov.; Pioneer, S., Rott.

BATAVIA, 25 Sept.; Valparaiso, Kok, Rott.

BANGKOK, 14 Sept.; Celeritas, Wagner, Macao.

TJILATJAP, 12 Oct.; Jhr. Mr. van der Wal van Puttershoek, Lammerts Dordrecht.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

W. J. Krom, Frankfort N°. 24, n. Frankfort en Bieberich. - P. Eidam, Niederrhein N. 2, n. Dusseldorp en Duisburg. - J. L. Wilson, Cöln N°. 10, n. Keulen. - A. Grenshauser, Boreas, n. Manheim. - F. W. Meuwsen, Emma, n. Dusseldorp. - T. Schleiss, Frankfort N°. 23, n. Frankfort en Bieberich. - J. Andres, Mainz N°. 2, n. Mainz.

ARNHEM, 29 Nov. Rijnhoogte 2 el 7 d., gew. 11 d.

KEULEN, 29 Nov. Rijnhoogte 10 vt. 1 d. Keulsch (9 vt. 9 d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Dina, Rademaker: 396 b. Koffij, 1679 kr. Suiker, 357 st. Huiden, 103 kr. Gom-Elastiek, 260 kr. Gom d'Amar, 10 k. Cochenille, 8188 b. Bindr., 1178 sch. Tin, 166 k. Noperen Duiten, 802 k. Koopm., N. H. M.

ECKERNFORDE, de Jonge Johan, Jansen: 23 last Boekweit, L. Hoyack en C°.

STETTIN, Geertruida, Bontekoe: 41 l. Raapzaad, Eltzbacher en C°.

ROTTERDAM.

BATAVIA, Catharina Maria, v. d. Tak: 1790 b. Bindr., v. Overzee en C°.; 107 kan. Suiker, E. Suermondt en Zn. en C°.; 182 b. Zwarte en 37 b Witte Peper, 15 k. Notenmuscaat, 75 b. Gom-Elastiek, 548 en 309 b. Koffij, 3 k. Foelie, 2 k. Buffelkoppen, 4014 st. Koe en 49 st. Buffelhuiden, 2383 en 112 kan. Suiker, Gebr. Nottebohm; 107 kan. Suiker, Order.

PADANG, Juno, Nicolai: 4180 b. Koffij, 284 kr. Suiker, Suermondt en C°.; 370 p. Tabak, 59 k. Indigo, Hoffman Dorrepaal en C°.; 344 kr. Suiker, Bonke en C°.; 87 kr. Suiker, 2212 b. Bindr., C. Vlierboom en Zn.; 32 k. Indigo, W. Bunge en C°.; 785 sch. Tin, N. H. M.; 1000 st. Koehuiden, M. C. de Crane en Zn., te Zierikzee; 6 en 5 k. Indigo, 319 b. Tabak, Order; 76 p. en 25 kr. Gom-Elastiek, Order voor Amsterdam.

AMSTERDAM, Vrijdag 30 November.

Wisselkoersen.

			Geld.	Papier.
Londen	kort	"	à	11.75 à
Id.	2 maanden	"	11.65 "	"
Id.	3 maanden	"	"	"
Hamburg	kort	"	35¼ "	"
Id.	2 maanden	"	35 1/16 "	"

Gouden en Zilveren Specien.

10 Guldenstukken f 9.70 a 9.80; Ger. Ducaten f 5.50 a 5.60; Engelsch Souv. f 11.70 a 11.80; Pistolen f 9.50 a 9.60; Louis d'Or f —.— a —.— St. v. 20 fr. f 9.25 a 9.35; Piasters f 2.55 a 2.60; St. v. 5 fr. f 2.33 a 2.36 Brabandsche Kroonen f 2.65 a 2.70; Fransche Dito f 2.70 a 2.75; Pruis Thaler f 1.75 a 1.78; Baren Goud en Specien a f 1442.60 per Ned ℔ fijn 9½ a 10½ pCt.; Zilv. 900 tot 300 f 104.20 a 105.

NB. In het *N. H. B.* van 29 dezer is gemeld, dat het schip Davo, kapt. H. Wijtenhorst, 7 Oct. van Amoy naar Wanchew is vertrokken. Dat berigt is onjuist, zijnde bereids met de vorige mail het berigt uit Amoy ontvangen, dat gezegde bodem dd. 4 Sept. van Amoy naar Batavia is vertrokken.

Prijscourant der Effecten.

VRIJDAG 30 NOVEMBER.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven koers.
AMSTERDAM. Thesaurie	5	pCt.	102⅞	103	103
Nederl. Bank	4	"			
NEDERLANDEN. Werk. Schuld	2½	"	62⅝	62 11/16	
Dito Dito	3	"	75¾		
Dito Dito	4	"	97 11/16	97⅞	97⅞
Oost-Ind. Leening	4	"			
Amortisatie Syndicaat	3½	"	92¼		
Handelmaatsch. op rescontre			129⅛		
Dito à contant	4½	"			
Dito Leening 1858	4	"			
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening Idem	4½	"			
Rijn Dito	4½	"			
BELGIE. Cert. Adm. Belg. Bank	4½	"			
Dito bij Rothschild	2½	"	52⅜		
FRANKRIJK. Certificaten	3	"			
SPANJE. Obligatien	1½	"	40⅛	40¼	40⅛
Dito	3	"	48¼	48 5/16	
Dito Binnenlandsche	3	"	47⅜	47 7/16	47⅜
Amortisable Schuld			22½	23⅛	23
Bewijzen Coupons					
PORTUGAL. Obligatien	3	"	45¼	45⅜	45 5/16
Dito 1856/1859	3	"	44	44⅛	44⅛
Dito Uitgestelde					
RUSLAND. Oblig. bij Hope & C°.	5	"	101¾		
Dito Dito 1828/29	5	"	101½		
Certif. Dito 1831/33	5	"			
Dito Dito 1840	4	"	76 7/16		
Dito Origin, 2de, 3de, 4de Leen.	4	"			
Dito Dito 5de	5	"			
Dito 5de Serie	5	"			
Dito 1855 6de Serie	5	"	96 1/16	96 3/16	96 1/16
Dito Adm. te Hamburg	5	"			
Dito te Londen	5	"			
Dito Dito	4½	"	90⅞		
Dito Dito	3	"	60 15/16	61	61
Inschrijvingen in Assignatien	6	"			
Certificaten van Dito	6	"			
Spoorweg-Actien	5	"	207	207¼	
Hypotheek	4½	"			
POLEN. Aandeelen 1835 fl. 500			165		
Obligatien	4	pCt.	78⅛		
PRUISEN. Obligatien	4½	"			
Dito 1859	5	"			
Aandeelen 1854	3½	"			
OOSTENRIJK. Oblig. bij Goll & C°.	5	"			
Dito Dito	4	"			
Dito Metalliek	5	"	44 9/16	44¾	44 9/16
Dito Dito	2½	"	24	24 1/16	24
Dito Rente Amst.	5	"	65¼	65 13/16	65 13/16
Dito Nationale 1854	5	"	51⅝	51 11/16	51 11/16
Weener Bank-Actien		f	624	625	625
Dito Aand. fl. 250, 1839		"			
Dito Dito fl. 250, 1854	4	pCt.	198	199	
Dito Dito fl. 500, 1860	5	"	374	375	
Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope	5	pCt.	120	121½	120¼
BEIJEREN. Spoorweg Aandeelen		f			

Braz. 1824 5 pCt. 97; Dito 1860 4½ pCt. 85¼; Ecuador 12; Venez. 3 pCt. 19⅜; Grenada 13 5/16, ¼, ⅛; Dito Uitg. 5 13/16, 15/16; Mexic. 19 13/16; Illinois Oblig. Constr. Bonds 7 pCt. 89¼, ½, ¼; Galveston Spoorweg 35; Grieken 5 pCt. 6¼, ⅜; 4½ pCt. Russen 1860 89⅝, ¾, ¾; Stellen Galveston 47¼; Onbep. Buitenl. 3 pCt. Spanje 48⅛.

Koers van het Geld: Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pCt.

Alles opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit,

Y. DE KOCK, *President.* BOON HARTSINCK, *1ste Secretaris.*

In Holl. fondsen was heden weinig verandering.

In vreemde effecten was insgelijks weinig variatie. Alleen waren Oostn meer aangeboden en naar Grenada's was eenige meerdere vraag.

Spaansche Cred. f 130, 129; Nieuwe Weener Aand. 1858 f 90½.

Laatste Prijzen ten 5 ure: Integralen 62⅝ a 11/16; Spanje 1½ pCt. 40⅛; Binnenl. 3 pCt. 47⅜; Metall. 5 pCt. 44 9/16; Dito Nation. 51⅝ a 11/16.

Granenmarkt.

Tarwe zonder handel.

Rogge zoowel dadelijk als op levering iets lager; 123 ℔ Pruis. niet mooi f 216; 120 ℔ n. Petersb. f 200; 119 ℔ n. Arch. f 198; 117 ℔ jar. Petersb. f 194, 117 ℔ dito f 196 bij gerijf; op levering in Maart f 191, 190.

Garst in een doen 112 ℔ jarige Koningsb. f 230.

Koolzaad op het najaar onveranderd, op het voorjaar flaauw; op 9 vat in Nov. en Dec. 72½ £; April 74½ £; Sept. 75½ £.

Lijnzaad zonder handel.

Raapolie dadelijk in een doen, op levering prijshoudend; 6/w. f 43¼; vlieg. f 42; Dec. f 41¾ a 42; Mei 1861 f 42½; Sept, Oct. en Nov. f 43.

Lijnolie dadelijk iets williger, op levering onveranderd; op 6/w. f 31¼; vlieg. f 30½; Dec. f 30½ a ¼—30¼; Maart, April en Mei 1861 f 31¾ a ½.

Hennepolie 6/w. f 38½; vlieg. f 37.

Raapkoeken f 86 a 90. Lijnkoeken f 12½ a 15½.

Tegen Maandag 3 Dec. zijn wegens zeeschade in publieke veiling aangeslagen 32 last Oude Fransche Tarwe, 117, 119 ℔; 13 last oude en nieuwe dito 120 a 121 ℔.

[A]DVERTENTIEN.

KONINKLIJKE

NEDERLANDSCHE YACHTCLUB.

HEEREN LEDEN, die **CANDIDATEN** wenschen voor te stellen, worden verzocht, die op te geven aan den Secretaris vóór of op den 3den December e. k., kunnende, ingevolge besluit der Algemeene Vergadering van den 3den Julij 1860, na dien datum geene Candidaten voor de op den 11den December te houden Algemeene Vergadering meer worden aangenomen.

De Raad:

JOOST VAN VOLLENHOVEN, Vice-President.

J. HAVELAAR, Secretaris. (20340)

GISTEREN AVOND, 29 November, is in Zee tusschen Schokland en Vollenhoven eene **BOOT** verloren, waarin zich twee halve Teertonnen, benevens Riemen en Roeipennen bevonden. De vinder wordt verzocht zich te adresseren te Meppel, bij KLAAS BAKKER, Pz. zullende voor het terugbrengen goed beloond worden. (20328)

MEDINA DADELS.

Ontvangen bij **LEUR** in de Nes, A 321, Nieuwe Versche **MEDINA DADELS** prima Kwaliteit. (20289)

H. WARMINK, CONFISEUR,

Heerenstraat bij de Heerengracht alhier,

berigt beleefdelijk zijne geachte Begunstigers, dat van heden af alles voor het aanstaande **ST. NICOLAASFEEST** in gereedheid is, waarvoor hij zich minzaam aanbeveelt. (20271)

Sint Nicolaas.

DE ONDERGETEEKENDE berigt zijne geachte Begunstigers, dat hij ruim voorzien is van CHOCOLAAD en SUIKERWERKEN, LETTERBANKET à 70 Cts., best ST. NICOLAASGOED a 55 en 45 Cts. de 5 Oncen; en verder al wat tot het Vak behoort.

(20322) **A. DE GROOT**, Rapenburg, U 265.

C. VERHOEVEN,

BANKET en **KOEKBAKKER**, 1e Vijzelstraat bij de Munt, verwittigt zijne geëerde Begunstigers dat hij dit jaar weder ruim voorzien is van de nieuwste CHOCOLAAD- en SUIKERFIGUREN en SURPRISES- geurige BANKETLETTERS en al wat tot het Vak behoort. Daar de voor het St. Nicolaasfeest ingerigte Zaal primo December in gereedheid is, vleit hij zich met een druk bezoek vereerd te mogen worden. (20285)

VERLOREN.

Heden is op de Beurs **VERLOREN** geraakt: Een **DIAMANTEN DOEKSPELD**, waarin een BRILLANT wegende Negen Grein.

Die dezelve gevonden heeft of aanwijzing hiervan weet te doen bij den Boekhandelaar M. N. GROEN, Korte Zwanenburgwal, Q 241, zal GENEREUS beloond worden. (20247)

SINT NICOLAAS IS IN HET VERKOOPHU[IS]

AANGEKOMEN!

Deze heugelijke tijding ter algemeene kennis brengende, noodig[en] onze geachte Begunstigers beleefdelijk uit, ons *vroegtijdig* en *dikw[ijls]* hun bezoek te vereeren, en ons daardoor in de gelegenheid te stellen met voorkomende attentie, die wij zoo gaarne iedereen bewijzen, te ont[vangen].

De **RIJKSTE COLLECTIE** der **NIEUWSTE** en **SMA[AK]VOLSTE VOORWERPEN**, geschikt tot Cadeaux voor Da[mes en] Heeren, en **EENE OVERGROOTE SORTERING KIN[DER]SPEELGOEDEREN** zal men bij ons zoo gerangschikt vinden, d[at] Artikelen gemakkelijk kunnen bezigtigd worden.

VERKOOPHUIS. (20

In DE OESTERPU[T]

zijn op nieuw **15,000** delicieuse **OESTERS** ontscheept, **TE[XEL]SCHE** à f 1.50; **FRISVANGEN** en **ENGELSCHE** f 1.80 en ... **OESTERS** à f 4 de 100 Stuks; groote **SPAANSCHE CAS[TAGN]JES** 10 en 15 Cents de 5 Ons; ENGELSCHE SPROT 15 C[ts.] 24 Stuks; CHINA'S-APPELEN 50, 60 en 70 Cts. per dozijn.

25 TEXELSCHE OESTERS met Brood en Citroen 50 Cts. (2

Heden is bij G. G. BRUGMAN, Boekhandelaar Boekdrukker te Weesp, van de Pers gekomen en alom te bekomen:

DE TWEEDE JAARGANG VAN DE[N]

WEESPER EN GOOISCHE VOLKS-ALMAN[AK]

voor 1861.

PRIJS . . . . 65 CENTS. (20

TER PERSE:

Die Holländer in Cöl[n]

oder was kostet Weizen per November.

Blijspel met Karakter-Schilderingen, of Drama als het tegenvalt. (2

DOOR PLAATSGEBREK ZIJN WIJ GENOODZAAKT VELE ADVERTENT[IEN TOT] EEN VOLGEND NOMMER TE LATEN LIGGEN.

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN, ENZ.

STADS SCHOUWBURG. Zaturdag 1 Dec. (Holl. Ab. ... niet gangbaar). *Een Stuk tegen een Voorgevel*, kluchtspel in 1 ... Daarna door het Italiaansch Opera-Gezelschap (in Ab.), eene 2de ... van *I Puritani*, groote Opera in 3 bedrijven. Muziek van V. Bellini. (Tekstboekjes der Opera in de Italiaansche en Hollandsche taal ... krijgbaar bij de Erven VAN MUNSTER, Warmoesgracht).

STADS SCHOUWBURG. Maandag 3 Dec. (N°. 51 Ab. ... 2de voorst. van: *De Edelman en de Gedeporteerde*, oorspronkelijk ... spel in 8 tafereelen, waaronder een voorspel, getiteld: *De Schak...* vrije gebruikmaking van Bulwers Roman: *Wat zal hij er med...* Gevolgd door: *Een Stuk tegen een Voorgevel*, kluchtspel in 1 bedrijf.

THÉATRE FRANÇAIS, Sur le Singel. Samedi 1 Déc. ... sentation de: *Les Petites Mains*, comédie nouvelle en 3 actes, ... Labiche et Martin. On finira par: *Le Gamin de Paris*, comédie ... ville en 2 actes, de Mr. Bayard.

Entrée f 1. (8 h...

SALON DES VARIETES, in de Nes. Zaturdag 1 Dec. ... legenheid dat de Vereeniging der Citadels-Medaille, onder de ... Wat ook Val, Trouw staat Pal, in dit Locaal zal vergaderen: *De ... Landbouwer*, gelegenheidsstuk in 1 bedrijf. Daarna: *De Bescher...* groot drama vaudeville in 3 bedrijven, naar het Fransch.

J. E. DUPO[NT]

Entrée 75 Cts. in vertering, 50 Cts. zonder vertering. (8 U...

SALON DES VARIETES, in de Amstelstraat. Zaturdag ... Eene 4de voorstelling van: *Parijssche Zeden of de Keerzijde der Wereld*, nieuw Tooneelspel in 5 bedrijven, naar het Fransch le Demi ... door Alexandre Dumas (de Zoon), te Parijs op het Theatre du G... Dramatique meer dan 200 malen met den meesten bijval opgevo[erd].

Entrée 75 Cts. in vertering. (8 ure.) **BOAS & JUD...**

Plaatsen zijn aan het bureau te bespreken. Diplomas niet gang[baar].

GRAND THEATRE DES VARIETES, in de Am[stelstraat] ... Zaturdag 1 Dec. Eene 7de opvoering van: *Uriëlle, of de P... den Duivel*, groot toover kluchtspel in 4 bedrijven of 8 tafereelen, ... Fransch, met Kooren, Dansen, Optogten, nieuwe Decoratien, ver... door B. Pigis, nieuwe Machinerien, Costumes en verdere Toon... Toestellen, geheel nieuwe Muziek van L. W. Luers. 1e taf. ... 2e de Duivelstoren; 3e de bedriegelijke Spiegel; 4e de Valsche ... 5e het Kerkhof; 6e de Markt te Tunis; 7e de dertig dagen ... 8e Vergiffenis des Hemels.

Entrée 75 Cents in vertering. Gaanderij 40 Cents. (8 U...

A. VAN LIE[R]

FRASCATI.

ZONDAG 2 DECEMBER 1860.

GROOT INSTRUMENTAAL CONCERT,

WAAROP ZICH ZULLEN DOEN HOOREN

de Heeren A. IBURG (Viool) en J. JACOB (Tr... à Pistons).

Andante pour Violon Solo par F. SNEL, Grande Fantaisie de La Traviata pour Trompet à Pistons. Ouverture Guerrière (Ee... voering) Grande Fantaisie de l'Opera Diana de Solange A. BER...

Entrée f 1, gedeeltelijk in vertering. Aanv. 7...

Ter bekoming van Abonnement tot de Zondag-Avond-Soirées en Publieke Vermakelijkheden door den Ondergeteekende in het Lokaal FRAS[CATI] te geven, gelieve men zich te vervoegen des Zondags-A[vonds in] genoemd Locaal. De Honoraire Diploma's der maand Septem[ber] blijven gangbaar tot 1°. Mei 1861.

J. EDUARD STU...

WOENSDAG 5 DECEMBER 1860.

TER GELEGENHEID VAN HET ST. NICOLAASFEEST

SOIRÉE MUSICALE

ET TOMBOLA'S A L'INSTAR DE PA[RIS]

SOUS LA DIRECTION DE MR. **NIEMANN.**

HEDEN EN VOLGENDE AVONDEN

GRANDES SOIRÉES MUSICAL[ES]

ET SCÈNES COMIQUES,

DOOR DE EERSTE DUITSCHE EN FRANSCHE ARTIS[TEN].

GRANDES VARIATIONS pour Piano et Harmonie-Fl... den Heer HENRI FASTRÉ, bekend als een der beroemdste Pi...

F. VAN HAARLEM.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ...

STATEN-GENERAAL.

weede Kamer der Staten-Generaal.

'SGRAVENHAGE, Zitting van Donderdag, 29 November 1860.

ortzetting der:

Beraadslagingen over de Staatsbegrooting, Dienstjaar 1861.

n de orde is Hoofdstuk V (Binnenlandsche Zaken).

heer DIRKS meent een punt ter sprake te moeten brengen, dat niet sectien behandeld is. Het betreft eene wijziging of aanvulling eener Men schrikke niet alsof hij zou aandringen op nog meer wetten de reeds gevraagde, zoo hij meent 42 in getal; maar het geldt alleen verzoek aan de Regering, dat deze de zaak in overweging neme en, het dan in het volgende jaar, eene voordragt doe. Hij bedoelt eene ing of aanvulling der Kieswet, en wel om de volgende redenen: eeru om de wijze waarop de Kieswet is vastgesteld. Door den drang standigheden is die wet met eenige overhaasting tot stand gebragt, ter hebben zich dan ook eenige leemten daarin doen kennen. Spreker bij voorbeeld op de bepaling, dat de aanslag wordt beschouwd als etaling der belasting. Men weet ook dat zich een aantal personen patentpligtigen hebben aangegeven om daardoor kiesregt te erlangen. heeft art. 14 algemeen tot klagten aanleiding gegeven, wegens den duur der zitting in het stembureau. Nog andere gebreken somt ker op als: dat de kiezers zich kunnen wenden bij eenvoudig adres de Kamer over de waarde der geloofsbrieven, zonder dat er protest het stembureau geschied is tegen de geldigheid van de keuze. Dit heeft met hem plaats gehad. Wat hem is overgekomen kan in het 1862 aan 36 leden gebeuren, als in ieder district slechts één kiezer vindt om de geldigheid der verkiezing te betwisten. Alsdan zou de Kamer al de stembriefjes van al die districten moeten onderzoeken. Boven zou er in zoodanig geval niet eene nieuwe herstemming, maar eene nieuwe verkiezing moeten plaats hebben. Spr. brengt dit alles in het midden in het algemeen belang, en niet met het oog op hem wedervaren is.

heer BETZ zegt, dat een van de hoofdgebreken van onze staatshuishouding en van dit hoofdstuk in het bijzonder, is de uitzettende kracht de uitgaven. Hij heeft zich afgevraagd, welk het standpunt van bedeeling zijn moet ten aanzien der begrooting en meer speciaal van dit stuk. Niemand zal tegenspreken dat wij nopens onzen financielen and thans eenigermate op een keerpunt zijn gekomen. Tot nu toe eden wij onze uitgaven voor een deel uit de winsten, welke de Staat planter en koopman geniet, en voor een ander deel strekken onze inen om schulden af te lossen; maar zoo als het gaat met iemand, die meerdere welvaart komt, ging het ook hier; de groote inkomsten beerden weelde, en vooral bij Binnenlandsche Zaken. Naarmate de verminderde, vermeerderden de uitgaven. Dat was op zich zelf bekelijk, maar het eindcijfer steeg niet in gelijke mate door renteverdering, hetgeen een correctief was voor de grootere uitgaven. Met houdt die toestand op. Uit de koloniale baten moeten voor een de kosten onzer huishouding bestreden worden. Een ander deel strekken om groote werken tot stand te brengen, waartoe is of zal en besloten. Van amortisatie kan geen sprake meer zijn. In begin de aanleg van groote werken uit overschotten, nuttig; het geldt hier ectieve uitgaven. Maar alles heeft zijne grenzen, en daarom juist deze omstandigheden zuinigheid meer dan ooit pligt, en vooral op hoofdstuk, want het correctief van vroeger (rentevermindering door ortisatie) bestaat niet meer; zoodat elke uitgaaf boven het strikt noo moet afgetrokken worden van de uitgaven voor openbare werken.

Als hij spreekt van zuinigheid, dan heeft hij niet op het oog een stelvan beknibbeling, van schrielheid, maar om ons tot het *strikt noodige* te bepalen, alle weelde te vermijden. Men late zich niet ver tot begunstiging van localiteiten, maar stelle zich op het zuiver ndpunt van het algemeen belang. Ziedaar, zegt Spr., mijn standpunt de beoordeeling van deze begrooting. Zij bedroeg oorspronkelijk 418,000 hooger dan in 1860, met aftrekking geheel van des poorwegen. de afdeelingen waren daartegen groote bedenkingen gerezen, maar bij Memorie van Beantwoording is daarop ja geantwoord, maar het bedrag uitgaven is nog nader verhoogd, zoodat de uitgaven nu *f* 450,000 er zullen zijn dan in 1860. Spr. zal nu niet in alle deelen onderzoe waaraan die verhooging is toe te schrijven of wat men onder ge of buitengewoon moet verstaan, omdat hij aan zoodanige splitsing hecht, als in den regel willekeurig en uitloopende op zelfbedrog. — Spr. komt op tegen de verhooging in het algemeen, tegen de ge ele strekking daartoe, en hij doet dit juist *nu*, nu alles gezet is op een elen worp, nu vooral omdat hij de spoorwegwet eerlijk wenscht te uitvoeren en het dus te meer noodzakelijk is ons tot het strikt noodige bepalen. Ik heb, zegt Spr. de Regering zelve hier tot bondgenoot. de Memorie van Toelichting tot het spoorwegontwerp wordt immers egd dat het volk van Nederland en de Regering wel moeten doorongen zijn van de overtuiging dat zij zich streng moeten ontzeggen al buitengewone of andere uitgaven zijn dan de volstrekt noodzakelijke. armede is Spr. het volkomen eens. Dat stuk draagt ook de onderteeening van dezen Minister van Binnenlandsche Zaken, en nu zou Spr. wacht hebben dat ook bij dat Departement die beschouwing in praktijk worden gebragt, vooral in het eerste jaar na het toestemmen van groote uitgaven, die van beslissenden invloed op het vervolg moeten n. Maar wat ziet Spr.? Integendeel verhoogingen.

Hij wijst op de ruime subsidien van allerlei aard, voor openbare werken, voor nijverheid en philantropie. Dat veld van subsidien is zoo ruim, het allergevaarlijkst mag worden geacht dit verder te betreden. Het onmogelijk daarbij een grens te trekken, en Spr. kan ook niet ontdeken, welke grens er bij de begrooting van Binnenlandsche Zaken getrokken is. Hij wijst ook op de weelde bij nieuwe instellingen, bijvoorbeeld den Raad van toezigt over de spoorwegen. Die Raad paste alleen in het stelsel van geconcedeerde spoorwegen, minder althans bij staatsspoorwegen. Eenmaal dat die Raad benoemd was, had Spr. verwacht, dat de rigting met mindere weelde zou hebben plaats gehad. Hij wijst ook op het personeel bij het Departement van Binnenlandsche Zaken. Voor nieuwe ambtenaren is eene globale som van *f* 10,000 uitgetrokken, ter zake van werkzaamheden voor den aanleg van spoorwegen. Maar dat staat niet op zich zelf; want het staat in verband met nog eene som van *f* 300,000, ook voor personeel en opzigt bij de werken. In het Voorloopig Verslag is op een en ander aanmerking gemaakt. Spr. is benieuwd de nadere toelichting van een en ander te vernemen, want de wijze waarop de Memorie van Beantwoording dit punt verklaart, heeft hem verwonderd. Zijn indruk van die Memorie is, dat de toestand aldus zou zijn: de staatscommissie wordt bekostigd uit de *f* 300,000 voor toezigt, maar het werk zal nogmaals onderzocht moeten worden in de bureaux van Binnenlandsche Zaken, en daartoe is nog *f* 10,000 noodig. Het komt hem voor, dat, als de staats-commissie uit kundige mannen is zamengesteld, met het speciale doel om voor den Minister van Binnenlandsche Zaken plannen of ontwerpen op te stellen, een nader onderzoek bij het Departement minder noodzakelijk kan worden geoordeeld. — Ten slotte wil Spr. wijzen op de nieuwe bouw-manie, die hij bij dit Departement opmerkt. Voor de verbouwing van de zaal op het Binnenhof is eene som van *f* 19,000 uitgetrokken. Men zag in het Voorloopig Verslag daarin een begin van grootere uitgaven. De Memorie van Beantwoording tracht op bladz. 9 wel eenigermate den verkeerden indruk weg te nemen, maar Spr. gelooft, dat onmogelijk zal zijn weg te nemen de verkeerde opvatting van den staat van toelichting tot de Begrooting; namelijk de opvatting, dat er in 1862 meerdere gelden voor de verbouwing op het Binnenhof zullen aangevraagd worden. Met het oog op de verklaring der Regering bij de aanbieding van de voordragt der spoorwegen, dat men zich tot het volstrekt noodzakelijke moest bepalen, schijnt het Spr. toe, dat er strijd is tusschen die stelling, die verkondigd is, en de praktijk des Ministers. Dit en andere opmerkingen heeft bij Spr. den indruk gemaakt, dat bij het Departement van Binnenlandsche Zaken zekere confusie bestaat; zeker gevoel, dat men den teugel niet meester is, dat er iets onzekers heerscht; zoo is nopens de uitvoering van de spoorwegen alles in het *onzekere*; *f* 10,000 globaal voor vermeerderd personeel bij het Departement; *f* 300,000 globaal voor personeel en opzigt der werken; *f* 13,000,000 globaal voor de uitvoering der spoorwegen zelve. In één woord, niets zekers, niets bepaalds. Spr. mist een vast stelsel, vaste beginselen; hij vindt nopens de subsidiën niet die zuinigheid, die hij in ieder opzigt eischt. Dit is in strijd met het standpunt, dat Spr. heeft ingenomen. Een zuinig beheer moet uitgaan van de Regering; de Vertegenwoordiging kan daarop minder invloed uitoefenen; zij kan bij amendementen een enkelen post verminderen, maar een zuinig beheer moet uitgaan van de Regering.

De heer THORBECKE ondersteunt zeer de beschouwingen van den vorigen spreker, en verlangt ook nadere ophelderingen wegens de door hem bijgebragte punten. Hij heeft zich voorgesteld bij sommige afdeelingen enkele opmerkingen te maken. Thans zal hij eenige andere punten te berde brengen, die niet wel bij de onderdeelen kunnen worden ter passe gebragt: 1°. De vergelijking van deze begrooting met die van 1850 en 1851. In het Voorl. Verslag wordt herinnerd, dat Hoofdstuk V in 1850 en 1851 beneden de 5 millioen gebleven is, en thans boven de 7 millioenen loopt, al wat de spoorwegen betreft ter zijde gelaten. Die aanmerking is niet van den Spreker afkomstig. Maar nu zegt de Memorie van Beantwoording, dat de primitieve begrooting van 1850 en 1851 ten gevolge van latere verhoogingen de 5 millioen ruim overtroffen hebben. Het is dat punt, hetwelk Spr. kortelijk wil toelichten, doordien die latere verhoogingen alleen de gevolgen waren van eene geheel buitengewone en onvoorziene uitgave van *f* 600,000 voor de droogmaking van het Haarlemmermeer. 2°. Een ander punt betreft de algemeene maatregelen van inwendig bestuur en voor zoover het strafverordeningen geldt. Spreker wenscht aan te bevelen ze aan eene naauwkeurige herziening te onderwerpen. Dit is vooral noodzakelijk, zegt hij, door de wet, waarover ik berouw heb, de wet van 1854. Spreker wijst op eene klasse dier verordeningen, namelijk op de overtredingen van de ijk, die gestraft worden volgens art. 1 der wet van 1818. En nu is er geen harmonie tusschen de bepalingen van het strafregt (wet van 1854) en die verordeningen. De minste overtreding kan met dagen gevangenis worden gestraft. Dit is vooral verderfelijk bij de aangenomen uitbreiding van de kantonregters. Velerlei van die verordeningen zijn in een anderen tijd ontworpen en eischen eene naauwkeurige herziening. 3°. De zaak der uitvoering van de kieswet, in verband met het verhandelde over de toelating van den heer Dirks. Spreker beveelt aan tot werkzaamheid, dat de verpligting om de stembiljetten met het zegel der gemeente te voorzien, behoorlijk worde betracht. Hier en daar laat dit veel te wenschen over. De Kieswet ziet hier op het Koninklijk Besluit van 1818. Zij onderstelt dat iedere gemeente hebbe een *zegel*. Het is van belang, dat de briefjes gestempeld worden, want zoo de zegels ontbreken, zijn de stembriefjes van onwaarde. Een wenk van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de gemeentebesturen is niet overbodig na hetgeen nu en dan gebleken is.

4°. Heeft spreker een verzoek aan den Minister te rigten met betrekking tot hetgeen algemeen beweerd wordt geschied te zijn bij gelegenheid van de verkiezingen in de hoofdstad. Men heeft gezegd, een ieder kan dat hooren, dat een hooggeplaatst persoon, sommige leden zeiden, dat een lid van het kabinet geschreven had aan een hoog ambtenaar in de hoofdstad, waarin werd gezegd, dat de verkiezing die het hier betrof, *aan het geëerbiedigd hoofd van den staat persoonlijk onaangenaam zou zijn.* Men heeft wijders gezegd, dat die brief is medegedeeld aan een ander en door dezen aan den candidaat, welke candidaat was een oud-soldaat, en dat de brief van den candidaat aan de kiezers-vereeniging de blijken droeg van zoodanige tusschenkomst. Het komt mij voor, zegt spreker, dat wij in een constitutioneel land mogen verwachten, dat de ambtenaar, die zoodanigen brief ontvangt, dien als *non avenu* ter zijde legt. Hij acht het *vooreerst* hoogelijk verkeerd het mengen van den persoon des Konings in den strijd der verkiezingen en het aan den Koning te laste leggen, dat hij tusschen beide wil treden in verkiezingen, omdat zekere keus hem persoonlijk onaangenaam zoude zijn. Maar *ten andere* het beweren zelf is gebleken een zeer groote logen, want dezelfde oud soldaat is eenige dagen later eervol ontslagen uit 's lands dienst, met intrekking van een vroeger besluit, en hij erlangde tevens eene andere eervolle aanstelling. Spreker ziet hierin een genoegzaam bewijs, dat zoodanige *betichting* even onwaardig als onwaar geweest is. Voor het overige is het in het belang der vrijheid van de verkiezingen zelve, dat 's Konings naam niet daarin gemengd worde.

De heer MACKAY kan zich met de vergelijking van den heer Betz, tusschen een particulier en den Staat niet vereenigen. Een particulier bepaalt zich tot het volstrekt noodzakelijke. Als de Staat dit ook zou moeten doen, zou men tegen het algemeen belang handelen. Als de Minister van Binnenlandsche Zaken zich ook daartoe moet bepalen, waar gaan wij dan heen met ons subsidie-stelsel; dit zou dan geheel worden weggeredeneerd. Bovendien kunnen er zaken zijn, waarin de Staat niet alleen subsidie moet geven, maar zelf de zaak moet uitvoeren. Spreker wijst bijv. op de droogmaking der plassen beoosten Rotterdam. De Staat zou daarvan ook de eerste voordeelen genieten. De algemeene strekking bij den Minister van Binnenlandsche Zaken moet zijn: niet alleen om zich te bepalen tot het strikt noodzakelijke, maar om te doen datgene wat in het algemeen belang noodig is. Spreker heeft gemeend dit te moeten aanvoeren om het juiste standpunt aan te geven.

De heer VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT verschilt ten eenemale in gevoelen met den heer Mackay. Hij vereenigt zich met de opmerkingen van den heer Betz. Hij wilde gaarne erkennen met de meeste belangstelling de begrooting voor Binnenlandsche Zaken te hebben gewacht. Hij herinnert zich toch, dat in dit kabinet gezeten is een man, die in 1850, als lid der Kamer, krachtig te velde is getrokken tegen het cijfer van de begrooting voor Binnenlandsche Zaken. Dit lid was toen niet in de oppositie, maar verzette zich toch tegen de begrooting omdat de toenmalige Minister was de duurste Minister van Binnenlandsche Zaken. Daarom kon hij niet vermoeden dat nu eene begrooting voor Binnenlandsche Zaken zou worden ingediend, die $2\frac{1}{2}$ millioen hooger is dan de toenmalige begrooting. Het komt hem voor dat het nu pligt is om al, wat voor vermindering vatbaar is, in te krimpen. Hij verklaart dan ook zoowel nopens deze begrooting als wat betreft de overige hoofdstukken gaarne te zullen vernemen alle zoodanige voorstellen, die de strekking hebben tot reductie der uitgaven, natuurlijk in het algemeen belang. Het komt hem toch voor dat op deze begrooting posten voorkomen, die niet noodzakelijk zijn.

De MINISTER VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN zegt, dat bij de algemeene beschouwingen, tot dusver gewisseld, vooral dit beklag tegen den Minister van Binnenlandsche Zaken is gevoerd, dat hij te duur is. De strekking tot uitzetting onzer staatsuitgaven zou vooral blijkbaar zijn bij dit Vde hoofdstuk. De Minister erkent, dat de begrooting voor zijn departement hooger is dan die van vorige jaren. Maar of dat feit moet leiden tot de gevolgtrekking dat bij het Departement van Binnenlandsche Zaken bestaat de strekking tot voortdurende uitzetting der begrooting, meent hij te moeten betwijfelen. Integendeel hij verklaart zich te zijn een vijand van die strekking. Maar wij hebben hier alleen te onderzoeken of de begrooting voor Binnenlandsche Zaken in redelijken zin voor vermindering vatbaar is, of zij overeenstemt met het algemeen belang. Er is gesproken van de begrooting voor 1850. Hij herinnert zich dat de toenmalige Minister van Binnenlandsche Zaken verklaard heeft: ik schroom niet te zeggen dat ik ben een dure Minister, mits ik de uitgaven verdedigen kan met het oog op het algemeen belang.

Nu vraagt de Minister of de toenemende uitzetting der uitgaven niet reeds, buiten alle nevenbeschouwingen, het noodzakelijk gevolg is van den toestand waarin wij ons bevinden. In de *eerste* plaats moet hij toch opmerken dat alles duurder is geworden, vooral te ontwaren bij eene begrooting als deze, die ten onderwerp heeft zeer vele materiële groote werken; hij wijst slechts op de afdeeling waterstaat en publieke werken. Alle materialen en arbeidsloonen zijn oneindig in prijs gestegen. Het noodzakelijk gevolg daarvan is: vermeerdering van uitgaven. In de *tweede* plaats wijst de Minister op de eischen van den tegenwoordigen tijd. Wij leven niet meer in een tijd van 25 a 30 jaren geleden, toen ook velen in den lande tevreden waren met hetgeen wij toen hadden. Maar waar men toen mede tevreden was, is men het thans niet meer. Toen had men niet die uitgestrekte straatwegen die wij thans bezitten. Deze vereischen natuurlijk onderhoud. Toen dacht men niet aan telegrafie, waarvoor thans een ton op de begrooting is uitgetrokken. Naarmate de tijd voortgaat, naarmate de beschaving vordert, naar diezelfde mate klimmen ook de eischen. De Minister gelooft te kunnen zeggen, dat het karakteristieke van den tegenwoordigen tijd is: alles te hebben met de meest mogelijke volkomenheid, maar het moet weinig kosten. Eene *derde* reden van de groote uitzetting der uitgaven is gelegen in het verzuim van vroeger. Toen bepaalde men zich tot het strikt noodzakelijke in dien zin, dat men bij iederen post der begrooting er op bedacht was, of de zaak niet nog een jaar zoo zou kunnen blijven voortduren. Hij misprijst dit volstrekt niet. Als hij in dien tijd geweest ware op de plaats waarop hij nu is, dan zou hij waarschijnlijk ook zoo gedaan hebben. Maar de gevolgen dier spaarzaamheid konden niet uitblijven. Wat toen voor minder geld had kunnen gedaan worden, moet nu door meerder geld worden hersteld. De Minister wijst b. v. op de gebouwen. Hij zal niet spreken van de voorgenomen verbouwing van het Binnenhof. Dit is slechts een denkbeeld. Maar hij wijst op de gebouwen op het Binnenhof gevestigd, op het gebouw van den Hoogen Raad, dat sinds vele jaren verbetering eischte, en waartoe de Kamer dan ook besloten heeft, maar waarvan de gevolgen zich op deze begrooting doen kennen. Hij wijst op de zoogenaamde loterijzaal, waaromtrent nu de Kamer zal moeten beslissen, of zij verlangt dat dit oude gedenkteeken van onze vroegere geschiedenis zal blijven bestaan, dan wel of het in puin zal verkeeren. Neemt de Kamer het voorstel tot verbetering niet aan, dan zal ja wel eene groote som van de begrooting kunnen worden geschrapt, maar dan zal ook dit vaderlandsch monument vernietigd worden. De Minister wijst ook op de gebouwen waarin sommige ministerien zijn gevestigd, op het Kabinet des Konings, de Rekenkamer, enz. En dan vraagt hij: als men vroeger in de gelegenheid ware geweest tijdig aan al die gebouwen de noodige herstellingen te doen, zou dan de tegenwoordige begrooting wel zoo hoog behoeven te zijn?

De Minister beantwoordt vervolgens de rede van den heer Betz. Dit lid zeide dat wij handelden als een man die vroeger in min gunstige omstandigheden verkeerde, maar thans in eens rijk was geworden. De Minister meent dat dit onze toestand niet is. De heer Mackay heeft teregt aangetoond het verschil tusschen het huishouden van een particulier en van den Staat. De Minister is het met die beschouwing volkomen eens, nu niet in die mate dat dit ons moet aansporen tot zorgeloosheid; maar de Minister meent dat, terwijl een particulier eenvoudig moet raadplegen zijn inkomen, de Staat, met inachtneming van de krachten waarover hij te beschikken heeft, moet vragen: wat eischt het algemeen belang. Wij zijn op een keerpunt, zeide men, daar vooreerst niet aan schulddelging zal kunnen worden gedacht.

De Minister gelooft echter dat wij den weg der schulddelging nog niet geheel hebben verlaten. Het ontwerp, dezer dagen ingekomen, levert nog het bewijs. Maar aangenomen dat, tengevolge der wet op de Spoorwegen, gedurende eenige jaren de schulddelging zal moeten worden uitgesteld, dan is het wel waar dat de tegenwoordige uitgaven niet zullen verminderen door rentebesparing, maar dan is het tevens waar dat wij toch iets verkrijgen, en dan ontstaat de belangrijke vraag: of groote publieke werken, waardoor de welvaart van het land vermeerdert, ook niet eenigermate in de schaal mogen worden gelegd tegenover het verlies dat uit het niet voortgaan met schulddelging zou voortvloeijen.

Men moet niet gaan streven naar begunstiging van sommige localiteiten. Die leer beaamt de Minister ten volle. Maar hij bepaalt zich hier tot de ontkentenis dat dit streven bij hem zou bestaan en de nadere behandeling der begrooting zal het juiste of min juiste dier opmerking moeten toonen. De Minister zal den heer Betz niet volgen in al de beschouwingen van détails door hem voorgedragen. Hij meent al die beschouwingen te kunnen beantwoorden bij de behandeling der afzonderlijke artikelen. Door den heer Thorbecke zijn eenige aanmerkingen omtrent de begrooting gemaakt. Hij heeft in de eerste plaats gewezen op het gezegde op pag. 1 der Memorie van Beantwoording, "dat de primitive cijfers der begrootingen van 1850 en 1851, tengevolge van latere verhoogingen, de 5 millioenen ruim overtroffen hebben," — en gezegd dat hij de opmerking, in het Voorloopig Verslag opgenomen, niet gemaakt heeft. Maar zij kwam daarin voor en de Minister moest haar dus beantwoorden.

Hij erkent, dat het primitive cijfer dier begrootingen lager was, maar hij weet ook, dat als men vergelijkingen maakt, men de begrooting moet nemen zooals zij later vermeerderd is. Hij meent, dat het de pligt der Regering is om op de begrooting te brengen alles wat noodig is, opdat de begrooting waarheid zij. Het kan zijn dat het later noodig is de begrooting te verhoogen, maar het vooruitzigt bestaat hiervoor thans niet. Niets is gemakkelijker dan de aanvankelijke begrooting laag te ramen en haar telkens aan te vullen, maar de Minister gelooft, dat men langs dien weg in eene verkeerde rigting komt. Als men de eene begrooting met de andere vergelijkt, dan moet men die begrooting nemen zoo als zij zich ten slotte heeft voorgedragen.

In de tweede plaats wenschte de heer Thorbecke, dat de Minister de algemeene maatregelen van inwendig bestuur, voor zoover zij strafverordeningen zijn, aan eene algemeene herziening onderwerpe. Dit onderwerp zal de Minister ernstig in overweging nemen, bepaaldelijk wat de ijk betreft. Omtrent dit laatsse punt is men bij zijn Departement reeds bezig met het ontwerpen van wijzigingen in de op dat stuk bestaande bepalingen.

In de derde plaats besprak de heer Thorbecke de kieswet. Hier ontmoet de Minister den heer Dirks, die eene herziening der kieswet verlangde. De Minister geeft de verzekering dat, zoodra hem overtuigend blijken zal, dat de kieswet dringend wijziging behoeft, hij niet zal schromen die wijziging voor te stellen: maar hij moet hier bijvoegen, dat in wetten van organieken aard, naar zijne meening, geene wijziging behoort plaats te hebben dan wanneer het gebiedend wordt gevorderd. Die noodzakelijkheid moet hem dus eerst duidelijk blijken alvorens hij tot wijziging zal overgaan. Aan het verlangen van den heer Dirks kan hij echter niet voldoen, want daardoor zou in strijd gehandeld worden met artikelen der Grondwet, waarbij het regt van petitionnement aan de ingezetenen is gewaarborgd en aan de Staten-Generaal de bevoegdheid is gegeven tot het onderzoeken der geloofsbrieven harer leden.

Wat echter het bezwaar van den heer Thorbecke betreft, nopens het niet behoorlijk stempelen der stembriefjes, het is waar, dat dit veel te wenschen overlaat, en door den Minister zullen dan ook maatregelen worden genomen om die onnaauwkeurigheid te doen ophouden. Nu nog een enkel woord omtrent eene verkiezing in de hoofdstad. Al hetgeen de heer Thorbecke hieromtrent heeft medegedeeld wordt beaamd; wat er van zij, zegt de Minister, zal ik niet beslissen, maar dit acht ik mij verpligt hier openlijk in deze vergadering te verklaren, dat niet alleen mijn persoon, maar ook de Regering niet met die zaak bekend is.

De MINISTER VAN FINANCIEN zegt, in antwoord op den heer van Zuylen, dat hij zich thans niet juist kan herinneren wat hij vroeger gezegd heeft, maar hij noodigt den heer van Zuylen uit om met hem na te lezen al wat toen ter tijd door hem is gezegd.

De heer THORBECKE beantwoordt den Minister wat betreft de vergelijking met vroegere begrooting; en wat de verkiezing te Amsterdam aangaat, zegt hij niet te hebben gedacht, dat zijne opmerking van den Minister zou uitlokken de meest stellige veroordeeling van het gebeurde.

De heer VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT zal de uitnoodiging van den Minister van Financien niet aannemen. Hij heeft alleen het door hem genoemde feit willen constateren.

De MINISTER VAN BINNENLANDSCHE-ZAKEN zegt nog in antwoord op den heer Thorbecke, dat het geheel met zijne bedoeling in strijd is om later met suppletoire begrootingen te komen. Hij gelooft dat alles op de primitieve begrootingen moet voorkomen, opdat de vertegenwoordiging in staat zij alles te beoordeelen. Het is waar het terrein voor suppletoire begrootingen staat dan toch open, maar hij geeft de verzekering dat hij dit terrein zoo weinig mogelijk zal betreden.

De heeren THORBECKE en de MINISTER komen nog nader op hunne gevoelens terug.

De heer VAN BOSSE beantwoordt mede den Minister. Hij zal nu niet spreken over de opdrijving der uitgaven voor openbare werken, maar er slechts op wijzen dat bij den waterstaat eene ontzaggelijke liefhebberij bestaat om geld uit te geven, maar als het er op aankomt om de regten van den staat te handhaven, dan is men minder ijverig. Hij wijst hier op den eigendom van polders, die aan den staat behooren en die thans verloren zijn; op de kosten voor de droogmaking van het Haarlemmermeer, waarin Rijnland zou bijdragen maar waarvan men thans niets meer hoort. Er is bij den waterstaat geen zorgvuldig toezigt voor de belangen van den staat. Spr. zou nog andere voorbeelden kunnen opnoemen, waarbij die belangen niet behartigd zijn. — Over de Ommelanderkas zal hij bij de behandeling der artikelen spreken.

Na de schorsing is ingekomen een ontwerp van wet nopens de Nationale Militie.

Vervolgens zijn de beraadslagingen over hoofdstuk V voortgezet.

De heer OLIVIER herinnert mede van de vroegere en latere verzekeringen van den Minister, nopens diens vaste en ernstige overtuiging van de noodzakelijkheid, om de uitgaven in te krimpen. Maar na de rede des Ministers, is Spreker, even als de heer Betz, zeer teleurgesteld over de uitzetting en uitbreiding der uitgaven en de verdediging daarvan. Spreker zal niet meer treden in hetgeen door den heer Thorbecke nopens de begrooting van 1850 en 1851 is gezegd. Hij zal alleen constateren, dat in 10 jaren tijds dat hoofdstuk van 5 tot 7 millioen is geklommen, en er dus eene strekking tot jaarlijksche uitzetting van uitgaven bestaat, boven hetgeen zelfs aan rente-besparing kan uitgewonnen worden. Spreker is zeer verlangend naar hetgeen de Minister zal antwoorden op hetgeen door den heer Betz is gezegd, want hij is omtrent het eerste antwoord zeer teleurgesteld. — De Minister heeft gezegd, dat het niet de vraag is, of de begrooting duur is, maar of de uitgaven goed zijn. De Minister liet er op volgen, dat alles op zijn tijd moest geschieden. Maar dat is juist wat Spreker betwist; of het nu juist de tijd is, andere werken te doen; of nu alle krachten moeten ingespannen worden, tot uitvoering der spoorweg-wet. Vele zaken zijn misschien nuttig, maar het nuttige is zeer relatief. De Minister gevoelde zelf de zwakheid van zijn betoog, want, zeide hij, de uitgaven moesten geschieden met inachtneming van de krachten der Natie. Welnu, antwoordt Spreker, die krachten zijn juist niet in het oog gehouden. En wanneer de Minister wijst op de eischen des tijds, dan zullen daartoe toch wel de spoorwegen behooren. — De Minister wil vroegere verzuimen inhalen. Maar dat was reeds in 1850 het geval. Toen is men bijv. begonnen met de rivier-verbeteringen, waarover jaren lang is beraadslaagd en waaromtrent plannen zijn gemaakt, maar zonder dat die werden uitgevoerd. — De Minister ontkende de vergelijking tusschen het huishouden van Staat en dat van particulieren. Spreker geeft dit tot zekere hoogte toe, maar het zal wel waar zijn voor beiden, dat men moet zorgen rond te komen en letten op hetgeen achter ons ligt. — Er is gezegd, dat de weg tot schulddelging niet is verlaten. Dit is waar, maar in plaats van millioenen, wordt nu 2 ton geamortiseerd. De Minister onderteekende zelf de Memorie van Toelichting tot de wet op de spoorwegen, waarin gezegd wordt dat in het vervolg de uitgaven tot het volstrekt noodzakelijke moesten beperkt worden. Daarom moet Spreker aanmerken, dat de Minister thans niet de volstrekte noodzakelijkheid, maar alleen het nut van het aangevraagde betoogd heeft. Nu kan er zeer veel nuttigs zijn, dat niet noodzakelijk is. Men moet niet te veel op eens doen. De algemeene indruk bij Spreker is, dat bij alle hoofdstukken niet de noodige zuinigheid betracht wordt, en dat keurt hij af. Hij vindt eene vermeerdering van uitgaven ook bij dit Departement, hij ziet eene bouwmanie boven het noodzakelijke. Hij ziet het stelsel van subsidien tot de uiterste grenzen gedreven, hetgeen nieuwe aandrang tot subsidien zal uitlokken. De vorige Minister van Binnenlandsche Zaken heeft zelf gewezen op den aandrang ter zake der subsidien, en dat men zich alleen tot die moest bepalen, waarvan de werken volstrekt niet buiten hulp van Staatswege konden tot stand komen. — De Minister heeft gezegd, dat hij ze later kon terugtrekken en de subsidien of uitgaven verminderen. Dit kan hij echter niet. Eenmaal aangevangen, moet men voortgaan. Men vergeet ook, dat onze geheele finantieele toekomst van de Oost-Indische baten afhangt, en dat als men zoo vele andere uitgaven meer wil doen dan die tot uitvoering der wet op de spoorwegen, men in ongelegenheid zou kunnen geraken. Daarbij komt de groote toename van uitgaven in Indië, zonder eene comptabiliteits-wet. En daarin ziet Spreker eene reden te meer, om de uitgaven tot het streng noodzakelijke te beperken.

De heer VAN ECK, ofschoon niet voor elken post der begrooting gestemd, is het toch niet zoo eens met de beide sprekers uit Rotterdam, over de uitbreiding der uitgaven. Hij plaatst zich meer op het standpunt van den heer Mackay. Men bestrijdt posten waarvan het nut niet betwist

feld wordt, maar alleen het strikt noodzakelijke er van. Zijns inziens is het eene weldaad voor Nederland, geld aan te wenden voor openbare werken, als bevorderende de welvaart der natie. Zoo is het ook met de subsidien gelegen. In stede van te veel te zijn, ontbreekt daar nog veel aan. Ook dit zou tot uitbreiding der welvaart in menig oord strekken. Wat den algemeenen financielen toestand betreft, spreker erkent dat er vele groote uitgaven zijn gevoteerd, maar hij meent dat in de opbrengst der middelen een genoegzame waarborg is gelegen. Wanneer die zoo aanhouden, dan zullen wij niet te kort schieten, maar wij zullen overhouden. Het beroep op mogelijke ongunstige tijden gaat niet op, want dit treft niet alleen deze begrooting, maar onze geheele huishouding van staat, die van een gunstigen financielen toestand afhankelijk is. Ten slotte releveert Spreker hetgeen de heer Thorbecke reeds over onwettigen invloed op de verkiezingen heeft gezegd. De Minister had opgemerkt dat de Regering daarin niet betrokken was. Spreker gelooft dat gaarne, maar de Regering moet alles aanwenden om zoo iets tegen te gaan. De verkiezingen moeten eerlijk zijn. Ten slotte dringt Spreker aan op de uitvoering van art. 293 der Gemeentewet, betreffende de ineensmelting van kleine gemeenten waar geen 25 kiezers zijn.

De Minister van Binnenl. Zaken beantwoordt den heer van Bosse, die er aan twijfelde of bij het departement van binnenlandsche zaken wel neiging bestond om de regten van den Staat te handhaven. Die Spreker haalde daarbij twee voorbeelden aan. De Minister acht het moeijelijk hierop thans te antwoorden, want de feiten zijn nieuw, en hij is niet in de gelegenheid ze dadelijk na te gaan. Maar, aangezien het hier betreft eigendom of baten van den Staat, is bij hem twijfel ontstaan of die zaak niet veeleer behoort tot het departement van financien. Hij zal echter de zaak onderzoeken, en, voor zoover het tot zijn departement behoort, alles verrigten om de regten van den Staat te handhaven. De Minister beantwoordt den heer Olivier. Die Spreker was teleurgesteld over het hooge cijfer en over het door den Minister gegeven antwoord. De Minister meent duidelijk te zijn geweest. Ook hij houdt vol, dat men zich moet onthouden van uitgaven die niet noodzakelijk zijn, maar het oordeel daarover is geheel subjectief. Bij de artikelen kan hierover van gedachten gewisseld worden, maar hij komt op tegen de bewering van weelde. Hij vraagt toch was het bouwmanie toen de Kamer besloot een nieuw gebouw voor den Hoogen Raad te doen oprigten, dat dringend noodzakelijk was? En is het eene bouwmanie van den Minister, als hij er nu de uitgaven voor op de begrooting brengt? Is het eene bouwmanie, als hij voorstelt de loterijzaal voor ondergang te behoeden? Wat zou de Kamer zeggen, als de Minister met de wetenschap van het gevaar van instorting, geene gelden aanvroeg? Aan de vergadering is thans de keus. Zij kan de som weigeren, maar dan is de Regering verantwoord en buiten schuld. Waar, vraagt de Minister, is het bewijs voor uitbreiding van het subsidie-stelsel tot de uiterste grens? Alles is noodzakelijk, alleen maakt daarop eene uitzondering de kanalisatie in Groningen, maar dit is reeds voor 10 jaren beloofd. Dit is dus geene vinding van dit Gouvernement, maar de nalatenschap van vroeger. Wat betreft de Ommelanderkas, men beweert dat die zou hebben bijgedragen tot die kanalisatie. Die kas zou 4 ton bijdragen, maar die som wordt thans door de provincie Groningen gegeven. Dit zal dus wel hetzelfde zijn. Maar er is nog meer. Het is nog twijfelachtig of de Ommelanderkas niet is een rijksfonds; en dan zal het wel hetzelfde zijn of het subsidie verstrekt wordt uit 's Rijks kas, dan uit een bijzonder fonds. In antwoord op den wensch van den heer van Eck, tot vereeniging van kleine gemeenten, is de Minister het eens, dat het wenschelijk is de administratie te vereenvoudigen, maar in een klein land hecht hij aan de autonomie en wil hij geene vereeniging zonder dringende noodzakelijkheid en als het niet door de gemeenten zelve wordt verlangd.

De algemeene beraadslagingen worden hierop gesloten en die over Afdeeling I, kosten van het departement, geopend.

Ten aanzien van art. 2, de jaarwedden van de ambtenaren, zijn door de heeren Betz en Storm van 's Gravesande eenige bedenkingen in het midden gebragt nopens de voorgestelde verhooging van dien post met *f* 18000, waaromtrent in de gewisselde stukken is te kennen gegeven dat dit geschiedt met het oog op de meerdere werkzaamheden aan het Departement, ten gevolge der spoorwegen en met het voornemen des Ministers om eenen nieuwen Hoofd-inspecteur van den Waterstaat aan het Departement te verbinden, daar de tegenwoordige, aan het hoofd van de Commissie voor de staatsspoorwegen geplaatst, den noodigen tijd mist om den Minister voor te lichten. Beide sprekers hebben de vrees aan den dag gelegd dat, zoo die voornemens ten uitvoer gelegd werden de omslag der werkzaamheden zeer zou toenemen en het tot eene vertraging in de behandeling zou aanleiding geven. Naar hunne meening toch kan de bedoelde Commissie den Minister voldoende voorlichten. Bovendien vroeg de heer Betz nadere inlichting nopens de flaauwe lofrede die de Minister aan de werkzaamheid van de ambtenaren van zijn Departement toegebragt had.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, wat het laatste punt aangaat, geantwoord dat hij er niet van houdt den lof van zijn Departement uit te trompetten; maar dat het veel beter is dat men het beoordeele naar hetgeen daarvan uitgaat. Over het algemeen wordt aan zijn Departement ruim gearbeid, vooral daar het werk steeds in omvang toeneemt. Wat nu aangaat de voorgestelde verhooging, herinnert hij dat de Kamer zelve bij de behandeling van het Tiende Hoofdstuk, zijn Departement als voorbeeld gesteld heeft, dat er veel met een betrekkelijk gering getal ambtenaren gewerkt kan worden. Hij houdt dan ook niet van een te groot aantal ambtenaren, maar nu het werk der spoorwegen geheel aan het Departement is opgedragen, moet het getal noodwendig worden vermeerderd, des te meer omdat de hoofd-inspecteur van den Waterstaat, die aan het hoofd der Commissie voor de staatsspoorwegen benoemd is, onmogelijk verder als bureau-ambtenaar bij het Departement kan werkzaam zijn. Hij doet opmerken dat de Commissie voor de spoorwegen slechts adviserend is voor den Minister, maar dat zij geen uitvoerend gezag heeft en geene verantwoording voor den Minister op zich nemen kan. Er is daarom wel degelijk eenige uitbreiding van personeel bij zijn Departement noodig, niet alleen voor de spoorwegen, maar ook tot uitbreiding van de afdeeling comptabiliteit. Buitendien, behalve de staatsspoorwegen moeten ook talrijke aanvragen onderzocht worden die tot den aanleg van nieuwe spoorwegen worden ingediend. Vroeger heeft men in het voorloopig Verslag der Kamer de vraag gedaan of met het oog op het veelvuldig werk dat aan het Ministerie zal worden opgedragen, er geen behoefte kan bestaan aan de oprigting van een Departement voor de openbare werken. Zoolang hij het vertrouwen des Konings en der Kamer zal behouden, zal hij trachten de taak zelf uit te voeren, en dus geen voorstel tot oprigting van een afzonderlijk Departement doen; maar dan moeten hem de middelen daartoe ook niet worden onthouden, anders zou hij voor die taak moeten terugdeinzen, Nu gelooft hij dat eene som van *f* 18,000 geen buitensporige eisch is.

De heeren Betz, Storm van 's Gravesande en van Nispen hebben den Minister beantwoord en hun gevoelen nader uiteengezet; waarop de Minister o. a. nog geantwoord heeft dat hij nu reeds het gemis van den hoofd-inspecteur aan zijn Departement ondervindt. Bij de Commissie zal over het algemeen een technisch personeel worden aangesteld, maar moeijelijke kwestien, b. v. over onteigeningen, zullen toch bij het Departement moeten behandeld worden. Het is volstrekt zijne bedoeling niet meer ambtenaren aan te stellen dan hij noodig heeft, maar hij gelooft dat hij meer zal behoeven. Tot hiertoe is hij tot nog geen ander gevoelen kunnen komen, maar mogt het bij nadere ondervinding blijken dat er niet meer personeel noodig is, dan zal hij het niet aanstellen.

Art. 2 is daarop *goedgekeurd*, alsmede artt. 3 en 4.

Tweede afdeeling (Kosten van het bestuur der provincien).

De heer Dirks meent dat er al meer en meer behoefte bestaat aan eene verhooging van de jaarwedden der mindere ambtenaren aan de provinciale gouvernementen, want men kan ook al te zuinig zijn.

De Minister ontkende niet dat de lagere ambtenaren karig worden bezoldigd, maar dit is niet alleen het geval in de provincien, maar eene algemeene waarheid. Nu gelooft hij dat dit geene aanleiding kan geven om de ambtenaren in de provincien alleen in beteren toestand te brengen. Te minder is hij voor verhooging gestemd, omdat dikwerf door vermindering van personeel verhooging kan worden verkregen.

De artt. 5—49 worden daarop *goedgekeurd*.

Derde afdeeling (Nationale militie en schutterijen). — Artt. 50 en 51 worden zonder discussie *goedgekeurd*.

Vierde afdeeling (Medische politie).

De heer Westerhoff dringt ditmaal bij den Minister niet aan op de indiening der wetten nopens de Geneeskunde en meent, dat het beter is daarmede tot de volgende zitting te wachten, ten einde de Kamer niet voor den derden keer geheel nutteloos werk verrigte; maar wel dringt hij aan op de spoedige indiening van de wetten betrekkelijk de uitoefening der vee-artsenijkunde en wering van besmettelijke veeziekten.

De heer Idserda vereenigt zich in vele opzigten met het gevoelen van den vorigen spreker, maar verschilt met hem wat aangaat de indiening der wetten op de Geneeskunde, welke in de Troonrede op den voorgrond stonden. Hij gelooft dat het geen zake is de indiening daarvan langer te verschuiven.

De heer Begram verschilt met den heer Westerhoff, nopens betreft de wetten nopens de vee-artsenij-school en de besmettelijke veeziekten. Zoowel hier te lande als in Belgie zijn vroeger zoodanige wetten voorgesteld en in laatstgemeld Rijk tot stand gebragt, maar zij hebben tot luide klagten van den kant der veehouders geleid. Men heeft in Friesland gezien, dat onder de werking van beschermende bepalingen voor den veestapel, de besmettelijke ziekte zich al meer en meer heeft uitgebreid en dat men juist na de intrekking van het reglement meer op het zelf nemen van maatregelen tot keering bedacht was.

De Minister antwoordt, dat de wetten nopens de Geneeskunde bij het Departement in behandeling zijn, maar dat veelvuldige bezigheden tot hiertoe hebben verhinderd ze af te werken. Hij zal zoo spoedig mogelijk zich daarmede bezig houden. Zij moeten natuurlijk het onderzoek bij den Raad van State nog doorstaan, en of zij dus in deze zitting zullen worden aangeboden kan hij op dit oogenblik nog niet verzekeren. Wat het tweede punt aangaat, is niemand meer dan hij van de noodzakelijkheid overtuigd, dat de vee-artsenijkunde in het belang van den veestapel worde verbeterd. De veehouders hebben daaraan groote behoefte. Of dit nu geschieden moet bij de wet of anderzins wil hij thans nog niet beslissen, maar hij wil wel toezeggen, dat dit onderwerp een der eersten zijn zal waarmede hij zich zal bezig houden.

Hiermede is de beraadslaging over de afdeeling geëindigd, en daar er nog andere werkzaamheden te verrigten waren, stelde de Voorzitter voor de verdere beraadslagingen over het hoofdstuk tot morgen te verdagen. Daartoe wordt besloten.

De Commissie tot de verzoekschriften brengt bij monde van de heeren Cool, Meylink en van Foreest een aantal verslagen uit op in hare handen gestelde adressen. Dit is o. a. het geval: 1°. met dat van de HH. de Pinto, van Heynsbergen en Janssens, houdende afschrift van een aan den Koning gerigt adres, om alsnog aan de heeren Maxwills en Schretlen de gevraagde concessie tot den aanleg van een spoorweg van Scheveningen—'s Gravenhage—Gouda, te verleenen; — 2°. dat van de Staten der provincie Zuid-Holland tot ondersteuning van de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee; 3°. van Gedeputeerde Staten van Limburg, die overleggen het rapport eener commissie, belast geweest met het onderzoek naar de werking van de wet tot regeling van het armbestuur, en waarbij op eene wijziging van het domicilie van onderstand wordt aangedrongen; 4°. van een aantal gemeentebesturen, o. a. van Sassenheim en Noordwijk, die mede eene wijziging van de laatstgemelde wet verlangen. Al deze adressen zullen ter griffie worden nedergelegd.

Daarentegen wordt omtrent sommigen overgegaan tot de orde van den dag, als onderwerpen betreffende, die niet tot den werkkring der Kamer behooren. Dit is onder anderen het geval: 1°. met een adres, waarbij op eene belooning wordt aangedrongen, omdat de adressant den raad heeft gegeven tot de uitgifte van muntbilletten; 2°. van S. van Gelder, te Rotterdam, die klaagt over het hoog bedrag zijner personele belasting in verband met zijn aanslag in de gemeentelijke directe belasting; en 3°. met een adres, waarbij wordt aangedrongen, om in het genot van onderstand te worden gesteld, welk verzoek door een gemeentebestuur is afgewezen.

Nadat de Voorzitter de commissie voor de verzoekschriften had bedankt voor de uitgebragte rapporten, wordt de Kamer gescheiden tot morgen ochtend 11 ure.

MEMORIE VAN BEANTWOORDING, *betreffende Hoofdstuk V der Staatsbegrooting.*

Aan dit stuk ontleenen wij nog het volgende:

Art. 92. Bij de aanbieding der Nota tot aanvulling der Memorie van Toelichting van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1861 had de Regering geenszins de bezwaren over het hoofd gezien, waartoe dit stuk, blijkens het Voorloopig Verslag, algemeen heeft aanleiding gegeven. Zij was evenwel tot haar leedwezen niet in staat, op meer afdoende en meer volledige wijze aan het verlangen der Kamer te voldoen. Te regt wordt in het Voorloopig Verslag opgemerkt, dat het onmogelijk is, in die opgave iets anders te zien dan eene *voorloopige* berekening. Het is als zoodanig dat zij werd aangeboden, omdat men nog in de onmogelijkheid verkeerde, eene op genoegzaam vaste grondslagen rustende en uitgewerkte raming op te maken. Men beijvert zich de daartoe vereischte onderzoekingen en opnemingen te doen en de noodige bescheiden voor te bereiden.

De Regering kan intusschen niet toestemmen, dat, op den ingeslagen weg voortwerkende, eene behoorlijke verantwoording van het gebruik der aangevraagde 13 millioen onmogelijk zou zijn; het ligt toch in hare bedoeling, op de meest volledige wijze openbaarheid aan hare handelingen te geven, terwijl alle uitgaven aan de contrôle der Algemeene Rekenkamer onderworpen zullen zijn en uit de rekeningen en verslagen betreffende de staatsuitgaven zullen blijken. Bij den omvang en de uitgestrektheid van het werk, waarvan hier de rede is, en bij den betrekkelijk zeer korten tijd waarover het personeel, met de uitvoering belast, nog maar heeft kunnen beschikken, zal men der Regering wel zoo veel vertrouwen willen schenken, dat zij, althans in den aanvang, niet al te zeer gebonden worde voor uitvoering, die zij nog niet in staat is met voldoende juistheid te overzien.

Wanneer men nu aan de raming, die aan de Kamer is aangeboden, het *voorloopig* karakter toekent dat zij werkelijk heeft, dan zal men hierdoor reeds te gemoet komen aan vele der bedenkingen, waartoe zij aanleiding gaf.

De som van *f* 2,300,000, voor onteigeningen uitgetrokken, deed de vraag ontstaan, hoe de Regering daaromtrent zal te werk gaan. Het antwoord hierop is: dat het geenszins in hare bedoeling ligt, iets te doen waardoor op de regten der wetgevende magt inbreuk zou worden gemaakt.

Zoo als in de Nota tot aanvulling der Memorie van Toelichting reeds werd vermeld, gaat de Regering van de onderstelling uit, dat in 1861 aanvang zal gemaakt kunnen worden met de onteigeningen, werken en leveringen voor de acht sectien, die daarbij worden opgenoemd. De Regering meent, dat de onteigening voor elk dezer sectien afzonderlijk kan worden ondernomen, zonder daardoor te kort te doen aan eene van de bepalingen der wet van 1851. Elke der bedoelde sectien kan als afzonderlijk een geheel werk uit te maken worden beschouwd. Door elke sectie toch worden twee steden of havens met elkander verbonden, zoodat er, naar het inzien der Regering, geen bezwaar kan bestaan daarop, zoo dit blijkt noodig te zijn, de wet op de onteigening ten algemeenen nutte toe te passen. Volgens die wet toch (art. 1) kan onteigening ten algemeenen nutte in het publiek belang *van den Staat*, van eene of meer provincien, *van eene of meer gemeenten* en van een of meer waterschappen plaats hebben. Wilde men geene wet tot onteigening in behandeling nemen dan in eens voor het geheele net van staatsspoorwegen, dan zou ongetwijfeld ten gevolge van de vele voorbereidende werkzaamheden en formaliteiten, een zeer lange tijd verloopen, die zonder overdrijving op drie jaar te schatten is, eer die wet konde worden tot stand gebragt. Maar op deze wijze te werk gaande, zou men ook handelen in strijd met de bedoeling van art. 5 der wet van 18 Augustus 1860, volgens welke jaarlijks *f* 10,000,000 voor den aanleg der spoorwegen op de Staatsbegrooting zal worden uitgetrokken; men zou handelen in strijd met de wenschen van hen die, zoowel *in* als *buiten* de Kamer, sinds zoo vele jaren op den spoedigen aanvang der spoorwegwerken hebben aangedrongen.

Ten einde den verderen geregelden voortgang van den aanleg der verschillende spoorweglijnen behoorlijk te verzekeren, bestaat het voornemen, onmiddellijk de stukken, door de wet op de onteigening gevorderd, van de eerste sectie van elke lijn in orde te brengen om daarvan het vereischte gebruik te kunnen maken; daarna zal dadelijk de opmeting van de volgende sectien plaats hebben, terwijl men inmiddels op de tot dusver gebruikelijke wijze den aankoop bij minnelijke schikking zal beproeven. Zoo doende stelt men zich voor, dat in den kortst mogelijken tijd achtervolgens en op volledige wijze aan de voorschriften der wet van 1851 en aan de bedoeling der wet van 18 Augustus 1860 zal kunnen worden voldaan.

De posten, voor den bovenbouw, voor de stationsinrigtingen en voor de wachterswoningen uitgetrokken, doen onderstellen, dat de Regering zich vleit nog in den loop van 1861 sommige sectien der door haar aan te leggen spoorweglijnen te doen afwerken. Zal dit, wordt gevraagd, inderdaad, ook in verband met de onteigeningen mogelijk zijn? Zonder zich te vleijen, dat eene of meer der bedoelde sectien in 1861 zal kunnen worden *afgewerkt*, meent de Regering evenwel, dat op sommige sectien de onteigeningen verre genoeg zullen gevorderd kunnen zijn, om belangrijke aanbestedingen van werken, tot die sectien behoorende, te kunnen doen. Hierbij moet niet uit het oog worden verloren, dat werken en leveringen, in het najaar van 1861 aanbesteed, uit de begrooting van dat jaar zullen betaald worden, al worden die werken en leveringen grootendeels in de eerste negen maanden van 1862 uitgevoerd. De werktijd, waarvan hier sprake is, loopt dus over twee werksaizoenen; zoodat de gelden, op de begrooting voor 1861 toegestaan, gedeeltelijk en welligt voor het grootste deel in de werkmaanden van 1862 zullen worden verwerkt.

Verder wordt in het Voorloopig Verslag gevraagd, of het raadzaam kan zijn, de krachten zoo zeer te versnipperen en kleine vakken, die vooreerst niets opbrengen, te voltooijen. Er waren leden die er aan twijfelden, en de meening voorstonden, dat de spoorwegwet de Regering niet belet aan eene bepaalde langere lijn meer krachtdadig te doen voortwerken.

De Regering kan de laatste zienswijze niet beamen. Zij meent dat de wet van 18 Augustus 1860 hier uitspraak heeft gedaan. Art. 3 van die wet heeft op haar de verpligting gelegd, op de *acht* daarbij aangegeven punten *zooveel mogelijk gelijktijdig aan te vangen*. Waar gelijktijdig moeworden aangevangen, moet ook zooveel mogelijk gelijktijdig worden voortgewerkt, zal aan dit artikel der wet niet alle kracht en gezonde zin ontontnomen worden.

De moeijelijkheden en processen bij de onteigeningen kunnen evenwel oorzaak worden van vertraging op de eene of andere lijn, en daardoor kan de noodzakelijkheid ontstaan om op de eene lijn krachtiger dan op de andere voort te werken; waar dit het geval wordt, verbiedt, ook naar de meening der Regering, de wet niet, krachtiger aan eene lijn dan wel aan eene andere te werken. Het kan toch niet gevorderd worden, dat de werken op alle lijnen zouden moeten stilstaan, omdat bezwaren bij de onteigeningen de staking der werkzaamheden op eene der lijnen geboden. De woorden: "zooveel mogelijk," in art. 3 der wet van den 18den Augustus 1860 voorkomende, laten daaromtrent geen twijfel over.

De post van *f* 1,500,000 voor materieel van vervoer heeft volgens het Voorloopig Verslag bijzonder de aandacht getrokken. In verband met het voorschrift van art. 4 der evengemelde wet meent men, dat alle aanschaffing van materieel voor vervoer voorbarig en verkeerd moet wo[…] acht. De Regering is van eene andere meening. Bij haar bestaat h[…] lijk voornemen, zoodra de werkzaamheden op eene sectie van e[…] aan te leggen spoorweglijnen zoo verre gevorderd zijn, dat men [ge]noegzame zekerheid kan bepalen tegen welken tijd die sectie zal bereden worden, eene wet bepalende de wijze van exploitatie aan [de Ka]mer in te dienen.

Voor het oogenblik kan met geene mogelijkheid worden voorzie[n] […] neer en waar de exploitatie zal kunnen aanvangen; het geval k[an] evenwel voordoen, dat reeds in 1862 op eene of meer der sectie[n ex]ploitatie zal kunnen beginnen. Hiervan is het gevolg, dat men moet zorgen om in tijds de middelen bij de hand te hebben, di[e …] der zullen worden om de exploitatie te verpachten of door den [Staat te] doen geschieden, zoo als de wetgeving dan zal bepalen. Om deugdzaam materieel te kunnen vorderen, moet men geruimen t[ijd voor] de levering aan de aannemers gunnen. Geschiedt dit niet, dan m[oet men] duur betalen en wordt in den regel niet goed bediend.

Het is waar, de meeste der aan te leggen lijnen sluiten aan be[staande] spoorwegen aan; het is ook waar, dat althans sommige dier spoor[wegmaat]schappijen aan haar materieel uitbreiding zouden moeten geven, [zoo zij] zich met de exploitatie der staatsspoorwegen wilden belasten. Bu[iten dien] zijn er, zoo als in het Voorloopig Verslag te regt wordt opgemer[kt,] lijnen die aan geene bestaande spoorwegen aansluiten, en daar k[an van] geene dadelijke exploitatie de rede zijn, zoo men niet in tijds [voor de] aanschaffing der benoodigde middelen van vervoer zorg draagt.

Welke ook de wijze van exploitatie zij waartoe zal worden b[esloten,] acht de Regering het onvermijdelijk, dat de aanschaffing van mate[rieel in] zekere mate gelijken tred houde met den aanleg der spoorwegen.

Wordt tot de staats-exploitatie besloten, dan is dit buiten kijf; [gaat] men tot eene verpachting overgaan, dan is geene concurrentie bij [ver]pachting denkbaar, zoo men bij die verpachting niet de vereisch[te mid]delen van vervoer kan aanwijzen. Rekent men uitsluitend op de aansluitende spoorweg-ondernemingen, dan zal men zich verpligt [zien] de hoog te stellen voorwaarden te onderschrijven. En welke zu[llen die] voorwaarden zijn? Tijd en geldverlies zijn hier te voorzien; beide [zal men] vermijden, zoo men van rijkswege in tijds tot de aanschaffing [van een] deel van het materieel besluit. Niet geheel van belang ontbloot is de opmerking, dat bij eventuele aanschaffing van het materieel do[or de ver]schillende bestaande maatschappijen, men op de staatsspoorweg[en eene] verscheidenheid van locomotiven, rijtuigen en wagens zou vind[en, die] ongerief voor het publiek kan ten gevolge hebben, en den vreem[deling een] zonderlingen indruk van den Nederlandschen staatsspoorweg zou [geven].

De som van *f* 300,000, voor personeel en opzigt bij de werke[n uitge]trokken, acht men, volgens het Voorloopig Verslag te hoog. Hi[erop wordt] geantwoord, dat de Regering nog met geene mogelijkheid kan voo[rzien, in] hoeverre dit het geval zal zijn; het hangt van omstandigheden af, [die] niet zijn te berekenen. Zij heeft zich hierdoor gedrongen gevon[den die] som, die als voorloopige raming is opgegeven, eer te hoog, dan [te laag] te stellen. Het is waar, zoo al de werken in 10 jaren wierden uit[gevoerd] en men in elk dier tien jaren evenveel aan personeel bestee[dde, dan] kwam men tot eene totale som, hooger dan de geraamde *f* 2,5[…] Maar het geval kan zich voordoen, dat al de wegen in 8 of 9 ja[ren wer]den tot stand gebragt; en zoo men de werken kan bespoedigen [en den] aanleg der wegen in de eerste jaren krachtdadig voorzet, dan k[an zich] mede het geval voordoen, dat de kosten van personeel, voor den [aanleg] der wegen benoodigd, in de laatste jaren minder dan in de eerst[e zullen] bedragen. Maar wat daarvan ook zij, er zal niet meer personeel in [dienst] worden genomen dan vereischt wordt.

Overigens kan de Regering bij herhaling de verzekering geven, [dat zij] met al wat tot het personeel betrekking heeft, met eene gepaste zu[inigheid] zal te werk gaan. Zij mag evenwel niet onopgemerkt laten, dat [het per]soneel bij de staatsspoorwegen slechts *tijdelijk* wordt in dienst [genomen,] en dat hierdoor bij de bepaling der bezoldigingen moeijelijkheden [worden] ondervonden, die zich niet zouden voordoen zoo hier van lands[dienaren] ren de rede was.

Op de bedenkingen waartoe de toelagen aanleiding gaven, die aa[n hoofd-] en mindere ambtenaren worden toegekend voor hunnen bij den [aanleg] der spoorwegen te verrigten arbeid, meent de Regering te mo[gen ant]woorden, dat het aantal der hier bedoelde ambtenaren, in verb[and] met het geheel benoodigde personeel, zeer gering is te noemen. [Op] die weinige hoofdambtenaren rust, zooveel de uitvoering betreft, hoof[dzakelijk] de verantwoordelijkheid voor de uitgebreide en moeijelijke taak, [die uit] den aanleg der staatsspoorwegen voortvloeit; aan hunne leiding is [de uit]voering opgedragen; voor den meer dan gewonen arbeid en stu[die, die] van hen zal worden gevorderd, voor hunne aanhoudende en bu[itenge]wone inspanning gedurende eenige hunner beste levensjaren, [voor de] groote verantwoordelijkheid, die op hen zal rusten, behooren zij [billijkerwijs] lijkheid te worden te gemoet gekomen, en eene vergoeding te ont[vangen,] evenredig aan de buitengewone dienst, die van hen wordt gevord[erd en] aan den aard van den veelomvattenden werkkring, die voor hen [is] geopend.

Door de opmerking, hierboven medegedeeld, omtrent de voorloo[pige ra]ming van kosten aan de Kamer aangeboden zal, zoo men vertrouw[t, groo]tendeels zijn te gemoet gekomen aan de bedenkingen, die in het V[oorloo]pig Verslag zijn gemaakt betrekkelijk de som van *f* 2,300,000 voo[r den] bouw van bruggen uitgetrokken. Als grondslag harer voorloopige [ra]ming heeft de Regering de cijfers aangenomen, bij vroegere ramin[gen aan] de Kamers medegedeeld. Zij stelde dat ongeveer 1/5 dier sommen [op de] begrooting voor 1861 zoude betaald kunnen worden, maar, zoo a[ls hier]boven reeds werd opgemerkt, zoude een deel dier werken ni[et voor] in 1862 worden uitgevoerd. En hoezeer het wel mogelijk i[s, dat] met het bouwen van al de vier door haar genoemde bruggen niet i[n 1861] zal begonnen kunnen worden, zoo meende de Regering toch de o[nder]stelling te moeten aannemen, omdat het haar niet is geble[ken, dat] dit onmogelijk zou zijn, en omdat zij dien gelijktijdigen aanvang [en] geregelde voortzetting der werkzaamheden zelfs wenschelijk zoude [achten.] Het zal overigens niet te vermijden zijn, met den aanleg der bru[ggen te] handelen zoo als met alle groote werken, als sluizen en kanalen, [plaats] vindt, waarvan de aanbesteding voor geene splitsing vatbaar is, nie[ttegen]staande de betaling over verschillende dienstjaren loopt.

Omtrent de vraag, waar de overgang der rivieren bij Rotterdam [en] Dordrecht zal plaats hebben, is een nader onderzoek ingesteld, ten [einde,] zoo het doenlijk wordt bevonden, althans gedeeltelijk te gemoet te k[omen] aan de bezwaren der zoo drukke scheepvaart bij Rotterdam.

Dat de overbrugging van de Lek bij Kuilenburg door den Wat[erstaat] onmogelijk wordt geacht, is bij de Regering niet bekend.

Op de vraag in het Voorloopig Verslag omtrent die brug gedaan, [in] betrekking tot de woorden: "*met bijbehoorende werken*," meent de [Rege]ring te mogen verwijzen naar de mededeeling van den Minister va[n Bin]nenlandsche Zaken aan de Tweede Kamer, bij brief van 15 November [1859] (gedrukte stukken n°. 14 enz., zitting 1859—1860, XII). Bij dien [brief] werd eene vrij uitvoerige raming van kosten (n°. 17) overgeleg[d voor] de bruggen in de lijn Utrecht-Kuilenburg-'s Hertogenbosch; me[n zal] daarin de verschillende werken vermeld vinden, waardoor de ra[ming] van kosten voor den brugbouw te Kuilenburg tot de som van *f* 7,16[…] is opgevoerd. Van latere opnemingen en beschouwingen blijft het afhankelijk, in hoe verre dat ontwerp gewijzigd kan worden, om [ver]mindering van uitgaven te verkrijgen. Een daartoe strekkend onde[rzoek] heeft plaats.

Omtrent de inrigting der bruggen meent de Regering, dat op de [over]gangspunten die bij de wet zijn aangegeven, niet wel aan iets and[ers te] denken valt, dan aan vaste bruggen met beweegbare deelen voor de sch[eep]vaart met staanden mast. Men zal daarbij bedacht zijn om aan de [vaste] gedeelten genoegzame capaciteit voor den afvoer van hoog oppe[rwater] en ijs te geven, en zal de openingen voor de draaibruggen zoo[danig] trachten te plaatsen, dat zij dien afvoer zoo weinig mogelijk zullen be[lem]meren. De daartoe strekkende plans zijn in behandeling en sta[an op] sommige punten in verband met de belangen van 's Rijks defensie en [van] de steden, zoodat nog geene bepaalde mededeeling omtrent die ontw[erpen] kan worden gedaan. Evenmin is men nog tot een bepaald besluit [kun]nen komen, in hoeverre de te maken bruggen ook voor voetgangers[en] rijtuigen zullen kunnen worden ingerigt.

GEDRUKT TER DRUKKERIJ VAN HET ALGEMEEN HANDELSBLAD.